

ntu

Nationella trygghetsundersökningen

Nationella trygghetsundersökningen 2022

Teknisk rapport

Brå – kunskapscentrum för rättsväsendet

Myndigheten Brå verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsbekämpning och brottsförebyggande arbete, till i första hand regeringen och myndigheter inom rättsväsendet.

Publikationen finns som pdf på www.bra.se. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till tillgangligt@bra.se

Vid citat eller användande av tabeller, figurer och diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Författare: Maria Molin och Sara Westerberg

Omslagsbild: Helena Halvarsson

urn:nbn:se:bra-1077

© Brottsförebyggande rådet 2022

Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm
Telefon 08-527 58 400, e-post info@bra.se, www.bra.se

Nationella trygghetsundersökningen 2022

Teknisk rapport

Rapport 2022:10

Innehållsförteckning

Inledning.....	5
Undersökningens utformning och genomförande	6
Population och urval	6
Datainsamling.....	8
Vikter	9
Frågeinnehåll	11
Resultatredovisning	14
Tillförlitlighet.....	17
Urvalsfel	17
Bortfallsfel.....	18
Täckningsfel.....	21
Bearbetning	21
Mätfel.....	24
Sammanfattande bedömning av tolkningsutrymmet.....	27
Jämförbarhet	30
Jämförbarhet över tid	30
Jämförbarhet med andra källor	34
Tillgänglighet	36
Referenser	38
Bilageförteckning	40
Bilaga 1 Stratum.....	41
Bilaga 2 Missiv.....	47
Bilaga 3 Frågeformulär.....	49
Bilaga 4 Kalibreringsrapport 2022.....	67
Bilaga 5 Variabellista.....	84
Bilaga 6 Externt bortfall.....	88
Bilaga 7 Internt bortfall.....	94
Bilaga 8 Antal medverkande samt skattad populationsstorlek.....	100

Bilaga 9	Kvalitetsdeklaration.....	105
Bilaga 10	Jämförelser av svarsandelar	129

Inledning

Denna rapport är en teknisk beskrivning av Nationella trygghetsundersökningen (NTU) 2022, och utgör ett komplement till huvudrapporten (Brå 2022c). I huvudrapporten presenteras resultaten från undersökningen samt utvecklingen över tid (2007–2022).

Nedan följer en sammanfattande beskrivning av metoden.

	NTU 2022
Population	Personer som är folkbokförda i Sverige, i åldern 16–84 år.
Urvalsram	Registret över totalbefolkningen (RTB), i åldern 16–84 år.
Urvalsstorlek	200 000 personer.
Urvalsmetod	Stratifierat obundet slumpmässigt urval, på lokalpolisområde och ålder.
Datainsamlingsmetod	Webbenkäter, kompletterade med postenkäter för dem som inte vill eller kan svara via webben.
Datainsamlingsperiod	Januari–april.
Antal svar	64 989 personer.
Svarsfrekvens, viktad resp. oviktad	35,9 % respektive 32,6 %.

Undersökningens utformning och genomförande

Datainsamlingen till NTU genomförs i två steg. I det första uppmanas samtliga personer i urvalet att via webb- eller postenkät besvara frågor om utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och eventuella kontakter med rättsväsendet. I ett andra steg görs sedan uppföljande telefonintervjuer med ett urval av de personer som i enkäten uppgett att de utsatts för brott. Båda delarna genomförs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Brå.

Denna tekniska rapport beskriver endast den första delen av datainsamlingen. Metodbeskrivningen av telefonintervjuerna, och resultaten från dem, behandlas i stället i separata publikationer (se Brå 2020a och Brå 2021b för mer information).

Population och urval

NTU syftar till att studera den svenska befolkningen (16–84 år) som är stadigvarande bosatt i Sverige. För att göra detta används *Registret över totalbefolkningen* (RTB) som tillhandahåller information om samtliga folkbokförda i Sverige. RTB utgör således undersökningens urvalsram.

Vid tidpunkten för urvalsdragningen (2021-10-31) bestod populationen av 8 298 645 personer i åldern 16–84 år.¹ Till datainsamlingen 2022 valdes 200 000 personer ut för att delta.² Av dessa visade sig 529 utgöra övertäckning³, vilket innebär att nettourvalet blev 199 471 personer. I NTU 2022 svarade totalt 64 989 personer (se figur 2.1). Det ger en designviktad⁴ svarsandel på 35,9 procent och ett bortfall på 64,1 procent.

---

¹ Urvalet består av personer som är födda 1938–2006. De som är födda 2006 fyller 16 år undersökningsåret 2022. Därmed ingår även personer som vid undersökningstillfället var 15 år gamla.

² Urvalsdragningen görs drygt två månader innan datainsamlingen påbörjas.

³ Personer som avlidit eller flyttat utomlands.

⁴ Den oviktade svarsfrekvensen är 32,6 procent, vilket ger ett bortfall på 67,4 procent. Den designviktade svarsfrekvensen som används framöver tar hänsyn till att olika personer haft olika stor sannolikhet att komma med i urvalet (genom exempelvis översampling av grupper man sedan tidigare vet har och kan ses som en skattning av den svarsandel som en undersökning utan stratifiering skulle ha resulterat i.

I urvalsramen ingår även folkbokförda personer som saknar adress (exempelvis bostadslösa), liksom personer som vistas på institution. Däremot ingår inte asylsökande.

Att även personer under 18 år ingår i undersökningen beror på att ungdomar är en särskilt intressant grupp att studera, i synnerhet när det gäller utsatthet för brott. Den nedre åldersgränsen valdes mot bakgrund av att det i den registerbaserade statistiken över anmälda brott i vissa delar särredovisas om offret är 15 år eller äldre.⁵ Skälet till den övre åldersgränsen är erfarenheten att många av de äldsta inte vill, eller har möjlighet, att delta i denna typ av undersökningar, och att bortfallet i de äldsta åldersgrupperna därför skulle bli särskilt stort om åldersgränsen höjdes.

Urvalsdesign

Urvalsförfarandet i NTU är gjort med hjälp av ett stratifierat obundet slumpmässigt urval (STOSU). Det innebär att man delar upp urvalet i olika grupper, för att sedan dra ett slumpmässigt urval ur respektive grupp. Stratifiering görs för att säkerställa att urvalsramen har en god spridning, exempelvis utifrån olika grupper eller olika geografiska områden. I NTU stratifieras urvalet utifrån 94 lokalpolisområden⁶ samt åldersindelningen 16–29 år respektive 30–84 år.

Utifrån stratifieringen gjordes även översampling, vilket innebär möjligheten att göra vissa grupper i urvalet större än vad de annars hade blivit. Exempelvis är det vanligare att unga avstår från att delta i den här typen av undersökningar, och därför finns det en risk att de yngsta blir alltför få för att kunna studeras separat med acceptabel precision i skattningarna. För att motverka sådan problematik har personer i den yngsta åldersgruppen (16–29 år) översamplats i urvalet, med hänsyn tagen till förmodad svarsandel i

---

⁵ Det finns varken lagstiftning eller riktlinjer som slår fast principer för att samla in uppgifter på detta sätt från unga. En avvägning av undersökningens innehåll och ungdomarnas förväntade mognad får göras i varje undersökning. Att urvalet avser personer som är från 16 år, och inte från 15 år, beror på att det som mäts är utsattheten året innan.

⁶ Polismyndigheten har en indelning i 95 lokalpolisområden, men eftersom ett av dem utgörs av Arlanda flygplats och inte innefattar några privatbostäder genomförs NTU i endast 94 av dem.

denna grupp.⁷ Att kunna studera unga är viktigt, eftersom det är en grupp som är särskilt utsatt för brott, bland både män och kvinnor.

Stratifieringen på lokalpolisområde har allokerats lika, vilket innebär att antalet personer i urvalet är lika stort i varje lokalpolisområde (LPO). Syftet är att resultaten ska kunna redovisas på regional och lokal nivå⁸ och att Polismyndigheten ska kunna använda resultaten ända ut i de 94 lokalpolisområdena. Om urvalet dragits proportionerligt i relation till befolkningen i respektive LPO, hade risken varit att antalet personer som svarat i mindre LPO blivit för litet för att resultat skulle kunna redovisas. Stratifieringen utifrån lokalpolisområde och åldersgrupper gav sammanlagt 188 befolkningskikt (strata, se bilaga 1).

För att inte samma personer ska ingå i urvalet flera år i rad görs även en negativ samordning med de individer som deltagit i NTU de senaste två åren.

Urvalsstorlek

Urvalsstorleken för NTU 2022 uppgår till 200 000 personer. Trots att urvalet är stort finns begränsningar i vad som kan redovisas för ett visst år; i regel gäller detta detaljerade analyser, såsom utsatthet för enskilda brottskategorier inom statistiskt sett små grupper på lokal nivå. Det finns emellertid möjlighet att genomföra sådana fördjupade analyser på sikt, genom att material från flera år slås samman.

Datainsamling

Datainsamlingen via webb- och postenkäter pågick under lite drygt tre månader, mellan den 17 januari och den 21 april 2022.

De personer som ingår i urvalet får ett informationsbrev med en inbjudan till undersökningen sänt till sin folkbokföringsadress. I brevet ges en beskrivning av undersökningen och inloggningsuppgifter till en webbenkät på SCB:s webbplats (se bilaga 2 och 3). Det framgår att deras deltagande i

---

⁷ Svarsandelarna hämtades från NTU 2021.

⁸ I den här rapporten redovisas resultat på nationell nivå, men resultat uppdelat på polisregioner, polisområden, lokalpolisområden och län presenteras i form av tabeller i databasen på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu).

undersökningen är viktigt men frivilligt. I brevet finns också information om att de uppgifter de lämnar och de registeruppgifter som inhämtas är sekretesskyddade. Brevet innehåller även en hänvisning till SCB:s webbplats⁹ för ytterligare information om undersökningen. På SCB:s webbplats finns brevet också på engelska, arabiska och persiska.

Ett andra utskick görs två veckor efter det första, med både inloggningsuppgifter och en postenkät, till de personer som ännu inte besvarat webbenkäten. Därefter följer en påminnelse med endast inloggningsuppgifter, och därefter en sista påminnelse med både inloggningsuppgifter och en postenkät.

Webbenkäten finns på svenska och engelska, medan postenkäten finns på svenska, engelska, arabiska och persiska.

Efter att SCB levererat datamaterialet till Brå görs en kvalitetssäkring av data, för att bland annat hantera de enkäter som är ofullständigt eller felaktigt ifyllda (mer om detta finns beskrivet under avsnittet *Bearbetning*).

I undersökningen samlas också registeruppgifter in, för att resultaten bland annat ska kunna beskrivas utifrån olika bakgrundsuppgifter (fullständig lista på vilka uppgifter som inhämtas beskrivs i *Kvalitetsdeklarationen*).

Vikter

I framtagandet av samtliga resultat används ett viktningsförfarande som tar hänsyn till urvalsdesignen och korrigerar för bortfallet. Detta gör att resultaten från NTU anses kunna representera befolkningen (16–84 år) i stort relativt väl. Materialet bör inte analyseras utan vikter, eftersom resultaten då inte kan generaliseras till befolkningen.

Den vikt som används i NTU kallas kalibreringsvikt och består dels av en så kallad *designvikt*, dels av en *justeringsvikt*.

Designvikten kompenserar för de justeringar som gjorts genom urvalsdesignen (se avsnittet *Urvalsdesign*). Designvikten innebär att den översamplade gruppen, 16–29 år, viktas ner procentuellt lika mycket som urvalet utökades vid översamplingen. Eftersom stratifiering på lokalpolis-

---

⁹ www.scb.se/botrygg

område görs genom lika allokering (det vill säga att urvalet är ungefär lika stort i respektive LPO, även om befolkningsmängden varierar), behöver också detta justeras genom designvikten. För att resultaten ska bli representativa på befolkningsnivå, får lokalpolisområden med en mindre befolkningsmängd alltså en lägre vikt, medan lokalpolisområden med en större befolkningsmängd får en större vikt.

Justeringsvikten hanterar bortfall genom att jämföra hur den grupp som deltagit i NTU 2022 ser ut befolkningsmässigt i förhållande till populationen som helhet. Detta görs genom att ett antal bakgrundsfaktorer analyseras, och beroende på hur fördelningen av dessa i undersökningsmaterialet skiljer sig åt från fördelningen av samma bakgrundsfaktorer i populationen, går det att avgöra huruvida vissa grupper är över- eller underrepresenterade. De bakgrundsuppgifter (eller hjälpvariabler) som används för att skapa justeringsvikten i NTU är

- ålder
- födelseland
- utbildningsnivå
- hushållstyp
- kommungrupp
- lokalpolisområde.

Ett skäl till att vissa grupper är överrepresenterade, medan andra är underrepresenterade, är att vissa grupper faller bort i större utsträckning än andra. Som exempel kan nämnas att äldre vanligtvis är överrepresenterade i undersökningsmaterialet medan yngre är underrepresenterade. Genom justeringsvikten får den äldsta gruppen därför en lägre vikt, medan den yngsta gruppen får en högre, så att fördelningen av unga och äldre i materialet stämmer överens med fördelningen i populationen.

Kalibreringsvikten innebär alltså att samtliga respondenter i underlaget får en individuell vikt utifrån en kombination av designvikt och justeringsvikt.

För en detaljerad beskrivning av hur kalibreringsvikten för NTU tas fram, se bilaga 4. Utifrån kalibreringsvikten beräknas därefter vad som kallas för hushållsvikt, för när skattningar görs på hushållsnivå, det vill säga vid egendomsbrott mot hushåll. Detta görs genom att kalibreringsvikten

divideras med antalet boende i hushållet. Hushållsvikten representerar på så sätt individens hushåll, medan kalibreringsvikten enbart representerar individen.

För en teoretisk beskrivning av kalibrering av vikter, se exempelvis Lundström och Särndal (2002).

Viktad svarsfrekvens

I NTU redovisas viktad svarsandel i stället för oviktad, eftersom den viktade svarsandelen tar hänsyn till att olika personer haft olika stor sannolikhet att komma med i urvalet. Som nämnt baseras urvalsdesignen på stratifiering där vissa grupper översamplas. Detta leder i sin tur till att bortfallet totalt sett blir större, eftersom urvalsdesignen översamlar grupper man sedan tidigare vet har lägre svarsbenägenhet. Den viktade svarsandelen kompenserar för detta och kan ses som en skattning av den svarsandel som en undersökning utan stratifiering skulle ha resulterat i. Den designviktade svarsandelen är därför något högre (35,9 %) än den oviktade svarsandelen (32,6 %).

Frågeinnehåll

Följande avsnitt innehåller en beskrivning av de frågeområden som ingår i NTU:s enkätundersökning. För ytterligare information om de frågor som ställs i undersökningen, se frågeformuläret i bilaga 3 och variabelförteckningen i bilaga 5.

Undersökningens frågeformulär är indelat i fem avsnitt:

- a. Bakgrundsinformation.
- b. Förtroende för rättsväsendet.
- c. Otrygghet och oro för brott.
- d. Utsatthet för brott.
- e. Brottsutsattas kontakt med rättsväsendet med anledning av utsatthet för brott.

Frågeformuläret avslutas med att respondenten ombeds att fylla i sitt telefonnummer, för att kunna kontaktas för en eventuell uppföljningsintervju, och eventuellt önskemål om tid för en sådan intervju. Resultaten från uppföljningsintervjuerna redovisas i separata publikationer (Brå 2020a och Brå 2021b).

A. Bakgrundsinformation

Inledningsvis ställs några frågor om respondenternas bakgrund. I huvudsak handlar frågorna om personernas familje- och bostadsförhållanden och sysselsättning.

För att inte belasta respondenterna med onödigt många frågor, har en del uppgifter om dem i stället inhämtats från SCB:s register. Samtliga dessa registeruppgifter redovisas i kvalitetsdeklarationen (bilaga 9). Uppgifter om kön avser juridiskt kön.

B. Förtroende för rättsväsendet

Detta avsnitt tar upp de tillfrågades förtroende för rättsväsendet. Frågorna ställs till alla respondenter, oavsett om de varit utsatta för brott eller inte. I avsnittet ingår frågor om deras förtroende såväl för rättsväsendet i stort som för de enskilda myndigheterna¹⁰ (polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården). Vidare ingår även frågor om förtroendet för att misstänkta personer hanteras rättvist och för att personer som utsatts för brott behandlas väl av polisen och av rättsväsendet generellt.

C. Otrygghet och oro för brott

Även frågorna om otrygghet och oro för brott ställs till samtliga personer. Otrygghet är ett komplext begrepp som inrymmer flera dimensioner. Frågorna berör dels känslan av otrygghet under utevistelse en sen kväll, dels oro för att utsättas för olika typer av brott. Vidare ställs frågor om oro för att närstående ska utsättas för brott och oro över brottsligheten i samhället. Ytterligare frågor berör om eventuell oro för att utsättas för brott också har fått praktiska konsekvenser för respondenten.

D. Utsatthet för brott

Avsnittet innehåller frågor om huruvida man utsatts för olika typer av brott under föregående kalenderår (2021) samt hur många gånger det inträffat. Följande brottstyper omfattas, i denna ordning:

- Brott mot enskild person

---

¹⁰ Resultaten för åklagare och domstolar avser de enskilda bärande utövarna och inte hela myndigheterna Åklagarmyndigheten respektive Domstolsverket. För att förenkla redovisningen används dock här genomgående begreppet myndighet, och respektive myndighet skrivs med liten begynnelsebokstav.

- Kort-/kreditbedrägeri
  - Försäljningsbedrägeri
  - Fickstöld
  - Personrån
  - Sexualbrott
  - Misshandel
  - Hot
  - Trakasserier¹¹
  - Nätkränkning
- Egendomsbrott mot hushåll
    - Cykelstöld
    - Bilstöld
    - Stöld ur/från fordon
    - Bostadsinbrott.

Därutöver innehåller undersökningen också en fråga om eventuell utsatthet för något annat brott under den aktuella perioden. Frågan är med i undersökningen av metodologiska skäl, men redovisas inte, eftersom den bedöms ha för låg validitet.

När det gäller sexualbrott och misshandel ställs följdfrågor till de personer som har utsatts, för att göra det möjligt att fånga in hur stor andel av de utsatta som har utsatts för allvarlig misshandel respektive särskilt allvarliga sexualbrott.

För egendomsbrott mot hushåll (cykelstöld, stöld ur eller från fordon, bilstöld och bostadsinbrott) gäller frågan om respondenterna själva *eller* någon i deras hushåll har utsatts. Det beror på att egendomen ofta är eller uppfattas vara gemensam för de boende i hushållet. För brott som är direkt riktade mot en person, exempelvis misshandel och hot, undersöks däremot endast om den tillfrågade själv har blivit utsatt.

---

¹¹ Trakasserier är inte ett brott enligt brottsbalken. Termen trakasserier används här för en hel serie mer eller mindre allvarliga händelser som kan bestå av till exempel ofredande, hemfridsbrott eller olaga förföljelse, men även för händelser som inte är brottsliga men för respondenten oönskade. Eftersom trakasserier per definition kännetecknas av en serie händelser, ställs inga frågor om antalet gånger respondenten blivit utsatt.

Eftersom NTU riktas till privatpersoner ingår inte brott mot exempelvis allmänheten i stort, staten eller företag.

E. Brottutsattas kontakter med rättsväsendet

För att fånga in brottutsattas erfarenheter av rättsväsendet får respondenterna ange om de under *de senaste tre åren* drabbats av något eller några brott som anmälts till polisen. När så är fallet får de också ett antal frågor om sina erfarenheter av kontakten med polisen. De respondenter som varit i kontakt med åklagare eller medverkat i rättegång, på grund av att de har drabbats av något brott under de senaste tre åren, får också svara på frågor om sina erfarenheter av målsägandebiträdet och åklagaren, vilket bemötande de fått i domstolen, om de uppfattat sig förstå rättegången och hur de upplevt informationen om den.

Resultatredovisning

Nedan beskrivs vilka tidsperioder (referensperioder) som respektive frågeområde syftar till att undersöka, samt hur bakgrundsinformation har använts i beskrivningen av redovisningsgrupper.

Referensperioder

Följande tidsperioder studeras inom respektive frågeområde:

- Utsatthet för brott
  - Föregående kalenderår (i NTU 2022 redovisas alltså utsattheten 2021).
- Otrygghet och oro för brott
  - Uppfattning vid svarstillfället, för de övergripande frågorna.
  - De senaste tolv månaderna fram till svarstillfället, för frågorna om oro för brott.
- Förtroende för rättsväsendet
  - Uppfattning vid svarstillfället.
- Brottutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet
  - Erfarenheter under de senaste tre åren fram till svarstillfället.

Redovisningsgrupper

Viss bakgrundsinformation kommer från enkätunderlaget, men den har även kompletterats med registeruppgifter. I enkäten efterfrågas exempelvis utbildningsnivå, men i NTU inhämtas också uppgifter om utbildning från registerdata. I första hand används svaren från enkäten, men i de fall respondenten inte lämnat uppgifter om utbildning kan detta kompletteras med registerdata.

Registerdata används också för att säkerställa att enkäten besvaras av rätt person i hushållet, genom att frågan om födelseår jämförs med motsvarande registerbaserade uppgift.

Samtliga registeruppgifter som inhämtas i NTU 2022 finns redovisade i kvalitetsdeklarationen (bilaga 9). Där framgår också vilka uppgifter som inhämtas via enkätformuläret.

Inom ramen för NTU redovisas fler geografiska indelningar än den nationella nivå som redovisas i huvudrapporten. Exempelvis presenteras resultat på polisregion, polisområde och lokalpolisområde i en databas på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu). Resultat på kommunnivå redovisas i separata publikationer, och även dessa finns att hämta på Brås webbplats. Dessutom redovisas resultat på länsnivå i huvudrapportens appendix.

I årsrapporten för NTU 2022 redovisas resultat för följande grupper¹²:

- Kön
  - Män
  - Kvinnor

- Ålder
  - 16–24 år
  - 25–44 år
  - 45–64 år
  - 65–84 år

eller

  - 16–19 år

---

¹² Notera att samtliga redovisningsgrupper också särredovisas för män respektive kvinnor.

- 20–24 år
  - 25–34 år
  - 35–44 år
  - 45–54 år
  - 55–64 år
  - 65–74 år
  - 75–84 år
- Svensk/utländsk bakgrund
    - Svenskfödda med minst en svenskfödd förälder
    - Svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda
    - Utrikesfödda
  - Utbildning (högsta)
    - Förgymnasial
    - Gymnasial
    - Eftergymnasial
  - Familjetyper
    - Sammanboende utan barn
    - Sammanboende med barn
    - Ensamstående utan barn
    - Ensamstående med barn
  - Bostadstyp
    - Småhus
    - Flerfamiljshus
  - Boendeort
    - Storstäder och storstadsnära kommuner
    - Större städer och kommuner nära större stad
    - Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner.

I varje redovisningsgrupp ska det vara minst 100 respondenter för att resultaten ska redovisas. Gränsen har dragits för att 1 procent ska motsvara minst en observation.

Tillförlitlighet

I urvalsundersökningar finns det ett antal osäkerhetskällor som påverkar tillförlitligheten, det vill säga i vilken utsträckning resultaten kan ge en korrekt bild av verkligheten. Traditionellt sett anses urvalsfel, bortfallsfel och mätfel vara några av de viktigaste osäkerhetskällorna. Nedan beskrivs även täckningsfel och bearbetningsfel. Samtliga osäkerhetskällor sammanfattas därefter i avsnittet *Sammanfattande bedömning av tolkningsutrymmet*, där vi presenterar de viktigaste punkterna att beakta vid tolkningen av resultaten.

För avgränsningens skull beskrivs osäkerhetskällorna i första hand utifrån utsatthet och otrygghet. Osäkerhetskällorna påverkar dock alla områden som inkluderas i NTU, det vill säga även förtroende för rättsväsendet och brottsutsattas kontakter med rättsväsendet.

Urvalsfel

Urvalsfel uppkommer när studien omfattar endast en del av populationen (urvalsundersökning) i stället för hela populationen (totalundersökning). Urvalsfel utgörs av skillnaden mellan den skattning som urvalet genererar, och det värde som en totalundersökning skulle ha resulterat i.

Eftersom NTU baseras på ett slumpmässigt urval kan urvalsfelet beräknas med hjälp av konfidensintervall, vilket anger den grad av statistisk osäkerhet som en skattning är behäftad med.

Konfidensintervall

Konfidensintervall redovisas i huvudrapportens tabellappendix. Konfidensintervallet består dels av det skattade värdet, dels av variansen eller standardavvikelsen för det skattade värdet, och slutligen av en konfidensgrad (Edling & Hedström 2003), som i NTU är satt till 95 procent. En konfidensgrad på 95 procent innebär att om vi tar 100 stickprov på det vi vill mäta (det vill säga att man upprepar mätningen 100 gånger), och konfidensintervallet beräknas 100 gånger, så omfattar 95 av dessa intervaller det sanna värdet.

Även om det genom konfidensintervall går att skatta den urvalsosäkerhet som uppstår när ett slumpmässigt urval dras, bör det noteras att ingen hänsyn tas till andra osäkerhetskällor, såsom systematiska mätfel.

Generellt kan det sägas att ju fler respondenter ett resultat grundar sig på, desto smalare är konfidensintervallet – och ju smalare konfidensintervallet är, desto mindre är osäkerheten. Exempelvis är det i årets undersökning 19,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger utsatthet för brott. Med en konfidensgrad på 95 procent är det 19,1–19,9 procent av befolkningen (16–84 år) som har utsatts. Intervallets lägsta och högsta värden ligger således nära punktskattningen, som med andra ord är en relativt säker skattning. När det gäller en grupp med färre respondenter, exempelvis gruppen svenskfödda män med båda föräldrarna utrikesfödda, är intervallet större. Skattningen visar att 23,6 procent av dem har utsatts för brott mot enskild person, medan konfidensintervallet visar att det är 20,1–27,3 procent (se tabell 3C i appendix). Till skillnad från konfidensintervallet för befolkningen som helhet (16–84 år) ligger intervallets lägsta och högsta värden för denna grupp således längre ifrån punktskattningen.

Bortfallsfel

Bortfallsfel beror på att enkäten inte besvaras av samtliga personer i urvalet (externt bortfall) eller att en del frågor i undersökningen inte besvaras (internt bortfall).

Vid stora undersökningar, som NTU, är det alltid ett antal personer i urvalet som inte svarar. Det krävs dock svar från samtliga individer i urvalet för att man ska kunna skatta en företeelse med exakthet. Bortfallet resulterar alltså i att skattningarna är behäftade med en viss osäkerhet.

Externt bortfall

Den designviktade svarsfrekvensen för NTU 2022 är 35,9 procent. Det ger ett externt bortfall (även kallat objektsbortfall) på 64,1 procent, vilket är större än i NTU 2021 (där det var 59,0 %). Generellt brukar bortfallet i NTU vara som högst bland yngre och bland utrikesfödda (se *kalibreringsrapporten*, bilaga 4). Med anledning av det ökade bortfallet i NTU 2022 har SCB studerat i vilka grupper bortfallet har ökat (se bilaga 10). Analysen visar att det har ökat i samtliga grupper, men olika mycket. Skillnaderna är relativt små, men ökningen har medfört att det i NTU 2022

är något större skillnader i bortfall sett till ålder jämfört med i NTU 2021, men däremot är skillnaderna mindre sett till utbildningsnivå, födelseland och familjetyp.

Att bortfallet har ökat det senaste året är något som även syns i andra undersökningar, exempelvis den nationella folkhälsoenkäten, *Hälsa på lika villkor*, som genomförs av SCB på uppdrag av Folkhälsomyndigheten¹³. Eftersom samhället har genomgått stora förändringar de senaste två åren till följd av pandemin är det svårt att i ett sådant här tidigt skede dra några slutsatser av det ökade bortfallet. Det återstår att se om bortfallet kommer att stabiliseras igen, i kommande undersökningar, eller om den senaste ökningen är början på en ny trend.

När resultaten tas fram används ett viktningsförfarande där man viktar upp svaren från underrepresenterade grupper, för att resultaten ska vara så representativa som möjligt för befolkningen i stort. Att olika grupper är representerade i olika hög grad utgör trots det en källa till osäkerhet vid skattningar av exakta nivåer. Det bör också poängteras att det i den här typen av undersökningar finns andra osäkerhetskällor som påverkar skattningen av nivåerna (se avsnittet om *Mätfel*).

Även om ett högt bortfall leder till mer osäkra skattningar behöver det inte nödvändigtvis innebära ett stort problem för möjligheten att generalisera resultaten till befolkningen i åldrarna 16–84 år, så länge bortfallet är slumpmässigt. Problem uppstår om bortfallet är systematiskt och direkt eller indirekt relaterat till det som är avsett att mätas, vilket inte kan korrigeras med hjälp av vikter. Det kan exempelvis handla om att brottsutsatta personer, eller personer som känner sig otrygga, deltar i undersökningen i lägre utsträckning – vilket skulle innebära att utsattheten och oron för brott underskattas. Förhållandet kan även vara det motsatta, nämligen att brottsutsatta personer, eller personer som känner sig otrygga, deltar i större utsträckning än personer utan sådana erfarenheter, vilket i sådana fall i stället skulle innebära en överskattning.

Externt bortfall av ovanstående karaktär medför framför allt problem för att skatta exakta nivåer. Om karaktären på bortfallet förhåller sig konstant över

---

¹³ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/om-vara-datainsamlingar/nationella-folkhalsoenkaten/>

tid behöver det dock inte medföra problem för att studera utvecklingen över tid, eftersom graden av mätfel då är densamma vid varje upprepad mätpunkt

I en Brå-rapport om bortfallet (Brå 2021a) framgår det att datainsamlingsmetoden verkar ha stor inverkan på bortfallets utveckling. I NTU ökade bortfallet årligen när datainsamlingen gjordes via telefonintervjuer, vilket bland annat berodde på att det blivit allt svårare att nå privatpersoner via telefon. När NTU övergick till webb- och postenkäter 2017 blev bortfallet som väntat betydligt större, men har därefter fram till den här senaste ökningen stabiliserats, både totalt sett och sett till olika grupper i befolkningen.

Samma rapport visar att även andra urvalsundersökningar, som genomgått samma typ av metodbyte som NTU, har haft en liknande bortfallsutveckling, trots att dessa undersökningar berör andra ämnesområden. Det öppnar upp för att den bortfallsutveckling som syns i NTU inte nödvändigtvis behöver vara systematiskt kopplat till den fråga som undersökningen avser att mäta.

Bortfallet är en viktig, men inte fullkomlig, indikator på undersökningens kvalitet. Ett stort bortfall som dessutom förändras över tid innebär dock en större risk för missvisande statistik. Bortfallets utveckling bland olika grupper i NTU kommer alltså att fortsätta följas, framför allt nu när bortfallet avviker från den stabila nivå som noterats sedan metodbytet.

För att minska risken för externt bortfall är formulärets omfattning begränsat, eftersom risken att respondenten inte orkar svara är större, ju fler frågor som ställs. I bilaga 6 redovisas det externa bortfallet uppdelat på anledningen till bortfall. Den vanligaste anledningen är så kallat "ej avhörda". I bilagan redovisas även "ej anträffad" och i denna grupp ingår personer som saknar adress (bostadslösa) och personer som lever med skyddad identitet. Även om denna grupp är liten i förhållande till det totala urvalet, är bortfallet problematiskt eftersom gruppen troligtvis utgörs av särskilt utsatta individer.

Internt bortfall

Med internt bortfall (även kallat partiellt bortfall) menas att en person som medverkar i undersökningen inte besvarar alla frågor som ställs.

I enkätundersökningar karaktäriseras det interna bortfallet av att svar på

vissa frågor helt utelämnas eller att två svarsalternativ markeras trots att endast ett efterfrågats.

Storleken på det interna bortfallet beror bland annat på vilken datainsamlingsmetod som använts. I webbenkäten finns logiska kontroller inbyggda, vilket gör att man inte kan ange två svarsalternativ om endast ett tillfrågas. Om man inte kryssat för något svarsalternativ alls på en fråga, får man ett meddelande om det. Det gör att det interna bortfallet i webbenkäten är betydligt mindre än i postenkäten.

Det interna bortfallet i postenkäten är trots detta väldigt litet (i genomsnitt 1,9 procent i NTU 2022) och bedöms generellt sett inte ha någon större betydelse för tolkningen av resultaten. Dock varierar det beroende på fråga. I postenkäten är det exempelvis ett stort internt bortfall för frågan om antalet personer (i åldern 15–84 år) i hushållet, eftersom det där går att ange vilket antal som helst (och det då kodas som bortfall om någon skrivit 0 eller väldigt höga tal). I webbenkäten är det däremot inte möjligt att ange ett mer än tvåsiffrigt tal som svar. En mer utförlig redogörelse för det interna bortfallet finns i bilaga 7.

Täckningsfel

Varje år identifieras ett mindre antal individer i urvalet som övertäckning, det vill säga personer som inte ska ingå i urvalet, eftersom de exempelvis har flyttat utomlands eller avlidit. Hur stor övertäckningen är redovisas i bilaga 6. Registret över totalbefolkningen (RTB) täcker Sveriges stadigvarande befolkning på ett bra sätt. Enligt SCB:s bedömning förändras Sveriges befolkning så pass sakta, vad beträffar såväl befolkningsstruktur som totalt antal personer, att övertäckningen är försumbar i denna undersökning.

Bearbetning

Bearbetningsfel kan exempelvis bero på att uppgifter kodats eller registrerats fel. I NTU görs kontroller av SCB i samband med datainsamlingen. När de data som samlats in levererats till Brå, görs vidare granskningar och rättningar för att korrigera felaktigt ifyllda enkäter.

Kontroller utförda av SCB

SCB har tagit bort 828 personer för vilka uppgifterna om födelseår (från registervariabeln) inte matchar svaret om födelseår i enkäten. SCB har även plockat bort ej besvarade enkäter som skickats in (175 stycken). Dessutom var det 372 respondenter som besvarade enkäten fler än en gång, exempelvis via både post- och webbenkät. I dessa fall användes i regel svaren från den först inkomna enkäten, men i de fall där det var uppenbart att den sist inkomna var mer fullständigt ifylld valdes den i stället.

Mycket stora interna bortfall (där maximalt 20 frågor besvarats) kontrolleras av SCB före leverans till Brå. Om det då visar sig att en individ har svarat fullständigt eller nästintill fullständigt (bortfall på som högst en fråga) på ett helt avsnitt (utsatthet, kontakter med rättsväsendet, otrygghet eller förtroende) behålls den i materialet, och i annat fall exkluderas den. I NTU 2022 var det 21 respondenter som efter kontroll rensades bort av SCB.

Kontroller utförda av Brå

Av Brå kontrolleras materialet med avseende på frekvenser (det vill säga att svarsandelarna är rimliga) och logik (att de frågor som ställts har besvarats). Data för NTU 2022 håller hög kvalitet, och endast tre typer av rättningar har varit nödvändiga.

Rättning av huvudfrågor och följdfrågor

I enkätformuläret används så kallade hoppfrågor, vilket innebär att en del svarsalternativ får en följdfråga. I webbenkäten sker hoppen mellan olika frågor automatiskt, vilket underlättar för den som besvarar enkäten. I postenkäten besvaras ibland följdfrågor som inte ska besvaras enligt instruktionen. Detta rättas genom logiska rensningar, eftersom postenkäten ska följa samma struktur som webbenkäten. Det kan också handla om att man inte svarar alls på huvudfrågan, men ändå svarar på följdfrågorna, och i vissa fall rättas då huvudfrågan utifrån följdfrågan. I NTU 2022 har 5 486 sådana rättningar gjorts inom frågeområdet Otrygghet och oro, och 17 827 rättningar inom frågeområdet Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet.

De som svarat ja på frågan om de utsatts för brott ombeds att även uppge antalet gånger detta har skett. Om respondenten anger antalet gånger utan att först besvara huvudfrågan rättas huvudfrågan till ”Ja”. Om respondenten

däremot har angett antalet "0" rättas huvudfrågan till "Nej" (och svaret 0 på följdfrågan rensas bort). Totalt har 488 sådana rättningar gjorts för samtliga brottstyper.

Vissa brottstyper har fler följdfrågor än bara de som gäller antalet gånger, och i de fall respondenten inte har svarat ja på huvudfrågan om utsatthet, har svaren på följdfrågorna rensats bort. Totalt har 8 566 sådana rensningar gjorts för frågor om allvarlig misshandel och allvarligt sexualbrott.

Totalt gjordes 32 367 rättningar i sammanlagt 51 frågor (observera att det handlar om värden och inte respondenter). Det är färre än i NTU 2021 (36 246 rättningar på 51 frågor).

Imputering

De respondenter som har angett att de utsatts under föregående år, ombeds att även ange hur många gånger det skett. Det förekommer att respondenter som svarar ja på en utsatthetsfråga inte uppger antal gånger, och i detta fall görs en imputering. Det innebär att värdet för antal gånger tillskrivs typvärdet för variabeln. Typvärdet för samtliga brott är 1. I NTU 2022 har totalt 967 imputeringar gjorts för samtliga brottstyper. Det är betydligt färre än förra året, då antalet imputeringar var 5 969. Förra året var antalet imputeringar dock större än vanligt, vilket med största sannolikhet berodde på att Statistiska centralbyrån (SCB) under 2021 införde ett nytt webbsystem för enkäter. Det nya systemet är bättre anpassat för att enkäten ska kunna besvaras via mobiltelefon men medförde dock att vissa frågor såg lite annorlunda ut layoutmässigt. Detta ledde förmodligen till att många missade att besvara frågan om antal gånger trots att de hade svarat "Ja" på frågan om de utsatts för brott. Inför NTU 2022 är webbenkäten korrigerad, genom att de respondenter som uppger utsatthet för brott automatiskt slussas vidare till rutan "Antal gånger". Detta verkar ha gett önskad effekt, eftersom antalet imputeringar har minskat. Något som är värt att betona är att årets imputeringar är betydligt färre även när man jämför med tidigare år (2020 var antalet 3 285), vilket indikerar att slussningen till frågan om antal gånger även förebygger en del av det interna bortfall som fanns innan det nya webbsystemet infördes.

Kapning av extremvärden

I NTU räknas antalet brotts handlingar ner till 52 tillfällen per brottsstyp (vilket i genomsnitt motsvarar ett tillfälle per vecka), förutom bostadsinbrott och bilstöld, där antalet brott räknas ned till 20 tillfällen.

Metoden används för att förhindra att personer med hög grad av upprepade utsatthet (extremvärden) har en mycket stor inverkan på beräkningen av antalet brotts handlingar i befolkningen. Trots hantering av extremvärden har skattningen av antalet brotts handlingar varierat kraftigt från år till år, och bedöms således som ett osäkert och svårtolkat mått. Sedan 2018 används därför information om antalet brotts handlingar enbart för att beskriva upprepade utsatthet. Kapning av extremvärden påverkar inte redovisningen av upprepade utsatthet, eftersom antalet handlingar över 4 redovisas sammanslaget.

I NTU 2022 görs 185 kapningar, vilket leder till att 47 185 handlingar (oviktat)¹⁴ räknas bort.

Mätfel

I undersökningar är mätfel ofta den osäkerhetskälla som har störst betydelse för tillförlitligheten. Mätfel kan definieras som skillnaden mellan det uppmätta värdet och det sanna värdet. Mätfel orsakas huvudsakligen av frågeformulärens utformning eller av omständigheter vid svarstillfället, men kan även bero på att olika respondenter tolkat en och samma fråga på olika sätt. Vid frågor om utsatthet för brott kan det ta sig uttryck i att olika respondenter har olika syn på vad som räknas som brottsligt. För att minimera denna risk, är frågorna formulerade så att de beskriver just den handling som avses, i stället för att enbart använda en juridisk term, som lättare kan misstolkas. Utsatthet för misshandel undersöks exempelvis inte genom frågan ”Utsatte någon dig för misshandel under förra året?”, utan i stället genom en betydligt mer konkret och detaljerad fråga: *Har någon med avsikt slagit, sparkat eller på annat sätt utsatt dig för fysiskt våld, så att du skadades eller så att det gjorde ont, under förra året?*

---

¹⁴ Detta motsvarar 6 090 541 handlingar viktat. Den stora skillnaden beror på att kapningen berör ett mycket litet antal individer, som dock genom viktningsförfarandet får ett stort genomslag i beräkningar på populationsnivå.

Mätfel kan också orsakas av att respondenten medvetet eller omedvetet svarar fel på frågorna, eller inte svarar alls, och det kan leda till både över- och underrapportering. I vilken utsträckning resultaten i undersökningen ger en korrekt bild av verkligheten beror alltså främst på mätfelens omfattning.

Vid tolkningen av resultaten är det viktigt att ha i åtanke att mätfelens omfattning kan variera beroende på vilken fråga som avses. Exempelvis är underrapportering sannolikt vanligare för brott som anses särskilt integritetskränkande, eller där gärningspersonen är en närstående, än för brott utan sådana omständigheter. Dessutom kan mätfelet då ses som systematiskt, det vill säga att mätfelet är direkt kopplat till det som är avsett att mätas. Generellt sett är systematiska mätfel ett större problem än slumpmässiga (som är oförutsägbara) eftersom systematiska mätfel innebär en upprepad över- eller underskattning, om mätfelen inte identifieras och korrigeras (SCB 2016). En del systematiska mätfel, som exempelvis underrapportering av brott i nära relationer, är dock svåra eller närmast omöjliga att förhindra i en enkätundersökning, och snarare något som får beaktas vid tolkningen av resultaten. Det ska dock tilläggas att problemet med systematiska mätfel har mindre effekt på analyser som bygger på jämförelser över tid, om varje mättillfälle dras med ungefär samma grad av mätfel. Av denna anledning bör NTU i första hand användas för att studera utvecklingen över tid, medan exakta nivåer och andelar ett givet år bör tolkas med försiktighet.

Svårigheter att komma ihåg tidpunkten för en händelse är också ett exempel på ett relativt konstant mätfel, som kan leda till både överrapportering och underrapportering. Likaså är det ett problem som är svårt att förebygga i en enkätundersökning.

Överrapportering

Överrapportering av utsatthet för brott kan exempelvis orsakas av att de tillfrågade i undersökningen har upplevt händelser som inte frågan avser att mäta, att händelsen har skett utanför den efterfrågade tidperioden, eller att respondenten felaktigt svarar för någon annan i hushållet. I enkätformuläret finns information om vilka typer av händelser som ska ingå under respektive brottstyp, vilken tidsperiod som respektive händelse ska ha inträffat inom och huruvida det som avses är brott som drabbat respondenten själv eller någon annan i hushållet.

I en analys av uppföljningsintervjuerna från NTU 2019 (Brå 2020a) framkom överrapportering av ovanstående slag som ett relativt vanligt problem, framför allt för frågan om trakasserier. Av de trakasserier som rapporterats i webb- eller postenkäten i NTU 2019, och som senare valts ut att ingå i uppföljningsintervjun, var det 41,6 procent som klassades som ogiltiga. Det visade sig att en del respondenter som svarat att de utsatts för trakasserier då hade inkluderat samtal från besvärande telefonförsäljare. Därför omformulerades frågan inför NTU 2020 med en kompletterande mening om att trakasserier inte omfattar exempelvis telefonförsäljare. Andelen trakasserier som kodats som ogiltiga minskade därmed med 17,2 procentenheter (till 24,4 % i NTU 2020). Trots korrigeringen är andelen ogiltiga händelser för trakasserier fortsatt hög, och sedan NTU 2020 har frågan om trakasserier därför exkluderats från det totala måttet för brott mot person, och redovisas i stället separat.

Även när det gäller andra brottstyper som ingått i uppföljningsintervjuerna har det visat sig att respondenter tenderar att inkludera händelser som inte ska inkluderas, enligt instruktionen i frågeformuläret eller enligt den juridiska definitionen av dessa brott (Brå 2020a). Det går dessutom inte att utesluta att motsvarande problem finns för övriga brottstyper som inte inkluderas i uppföljningen. För tolkningen av resultaten är det alltså viktigt att beakta att det finns ett visst mått av överrapportering, samtidigt som det är lika viktigt att komma ihåg att det inte finns något motsvarande mått för graden av underrapportering att jämföra med (se avsnittet nedan).

Överrapportering sker också om en och samma händelse rapporteras flera gånger i undersökningen, men under olika typer av brott. Det kan exempelvis inträffa om ett rån även innehållit inslag av misshandel, eller om ett sexualbrott även innehållit inslag av hot. I enkätformuläret finns det tydliga instruktioner om att en och samma händelse enbart ska rapporteras som en enda brottstyp, men enligt analyser av uppföljningsintervjuerna har detta visat sig vara ett visst problem, framför allt för frågan om hot (Brå 2020a). Problemet med dubbelregistrering är dock betydligt mindre än den överrapportering som görs av andra anledningar, och som beskrivits ovan.

Underrapportering

Underrapportering av utsatthet för brott kan exempelvis bero på att vissa respondenter som har utsatts för någonting brottsligt, själva inte definierar

det som ett brott, och därför låter bli att ta upp det i undersökningen. Underrapportering kan också vara ett resultat av att de tillfrågade inte upplevt brottet ifråga som särskilt integritetskränkande, och att de därför inte känt sig bekväma med att berätta om sin utsatthet. I detta sammanhang är känslan av anonymitet en väldigt viktig komponent. Om respondenten skulle känna sig osäker på, eller inte lita på, anonymiteten i undersökningen är risken stor för att exempelvis känsliga frågor skulle förbli obesvarade eller att svaren skulle bli tillrättalagda (de Leeuw, Hox, Luiten, 2020). I det informationsblad som hör till enkäten framgår det därför att personliga uppgifter skyddas av sekretess och att alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt.

Känslan av anonymitet är dessutom sammankopplad med mätmetoden. Jämfört med telefonintervjuer kan enkätundersökningar ha den fördelen att de uppfattas innebära en högre grad av anonymitet, men telefonintervjuer kan å andra sidan upplevas som mer förtroendeskapande och därmed främja viljan att dela med sig. Eftersom de senaste årens NTU genomförts under covid-19-pandemin, då fler i hushållet än tidigare arbetat eller studerat hemifrån, bör det nämnas att detta för vissa kan ha medfört en minskad möjlighet att besvara enkäten ensamma, och att känslan av anonymitet kan ha påverkats. Detta kan i sin tur leda till att vissa frågor inte besvarats, att svaren blivit tillrättalagda eller att enkäten inte besvarats alls. Hur stor underrapporteringen är går dock inte att mäta, eftersom det inte är möjligt att veta vad eller hur mycket som inte rapporteras i undersökningen.

Som nämnts är det också sannolikt att brott underrapporteras om gärningspersonen är någon som respondenten har en nära relation till. Detta framkom som ett problem i de testintervjuer som gjordes inför Brås nationella kartläggning av brott i nära relationer (Brå 2014). Känslor som skuld och skam, eller rädsla för repressalier från gärningspersonen, kan göra att personer som är utsatta för brott i nära relationer tvekar inför att delta i studier.

Sammanfattande bedömning av tolkningsutrymmet

Nedanstående avsnitt sammanfattar de viktigaste punkterna som diskuterats under *Tillförlitlighet* och som läsaren bör ha med sig vid tolkningen av resultaten.

Resultaten från Nationella trygghetsundersökningen anses vara relativt representativa för den svenska befolkningen (16–84 år). Resultaten anses däremot inte kunna representera de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, såsom hemlösa, människor med svår missbruksproblematik eller grovt kriminella. Detta beror dels på att svarsfrekvensen i dessa grupper kan antas vara särskilt låg vid den här typen av undersökningar, dels på att undersökningen inte överhuvudtaget når personer som saknar adress i *registret över totalbefolkningen* eller personer som vistas på institution. Att inte kunna fånga upp marginaliserade grupper är särskilt olyckligt med tanke på att de kan antas vara mer drabbade av brott än befolkningen i genomsnitt (Brå 2000, Nilsson 2002) samt i ökad grad ha erfarenheter av kontakt med rättsväsendet, vilket också undersöks i NTU.

Tack vare att urvalet i NTU är stort kan skillnader mellan flera olika grupper i befolkningen studeras med god statistisk tillförlitlighet. Trots detta bör det noteras att det i en urvalsundersökning alltid finns en osäkerhetsmarginal, ett så kallat konfidensintervall, att ta hänsyn till vid varje skattat resultat (se avsnittet *Urvalsfel*). Vid jämförelser mellan olika grupper i befolkningen bör man därför beakta utvecklingen över tid för respektive grupp, eftersom effekten av slumpmässig variation under ett specifikt år alltid är svårt att bedöma. Vidare behöver eventuella skillnader mellan grupper inte innebära att det finns ett direkt orsakssamband, utan det kan finnas andra egenskaper som är typiska för en viss grupp och som förklarar skillnaden mellan den och andra grupper. Att exempelvis personer med lägre utbildning tenderar att vara mer utsatta behöver inte betyda att det är den lägre utbildningsnivån som ligger bakom den högre utsattheten; det kanske snarare beror på att gruppen innefattar fler unga personer som ännu inte har hunnit skaffa sig en högre utbildning.

Vid jämförandet av olika grupper är det också viktigt att komma ihåg att bortfallet i en del grupper är särskilt stort. Detta gäller särskilt bland yngre, bland utrikesfödda och bland män. Även om det till viss del går att kompensera för bortfallet genom vikter, finns det fortfarande risk för missvisande resultat om det finns systematiska skillnader mellan de personer som inte deltar i undersökningen (bortfallet) och de personer som deltar. Om utsattheten exempelvis är särskilt hög bland just de personer som inte deltar i undersökningen riskerar utsattheten i populationen att underskattas. Omvänt skulle ett högt bortfall även kunna leda till en överskattning, om bortfallet är

högre bland personer som inte har utsatts för brott. En möjlig anledning till det sistnämnda är om utsatthet för brott och otrygghet framför allt engagerar eller känns mer relevant för personer med erfarenhet av detta, än för personer som varken utsatts för brott eller upplever otrygghet. Detta kan dessutom vara ett mer omfattande problem vid en enkätundersökning än vid en intervjustudie, eftersom möjligheten att motivera en respondent som inte är intresserad av att delta är mindre när datainsamlingen görs via enkät än när en personlig kontakt upprättas vid en intervju (SCB 2016).

NTU är alltså helt avhängigt människors vilja att delta i undersökningen och att lämna sanningsenliga svar. En svårighet att förhålla sig till är också det faktum att en och samma händelse kan upplevas på olika sätt av olika personer. Medan en person kan uppleva den som brottslig, kan en annan tycka att den var bagatellartad. Som tidigare nämnts (i avsnittet om överskattning) har det genom uppföljningsintervjuerna framkommit att utsatthet för brott i vissa fall överrapporteras. Även om det förekommer viss överrapportering, är det dock viktigt att komma ihåg att det inte finns något motsvarande mått för underrapportering att jämföra med, eftersom det inte är möjligt att veta vad eller hur mycket som inte rapporteras i undersökningen. Det går därför inte att värdera om överrapporteringen innebär att resultaten för utsatthet för brott i slutändan överskattas, eller om överrapportering och underrapportering kanske i viss grad tar ut varandra.

Huruvida en händelse bedöms som brottslig kan också förändras över tid, exempelvis beroende på vilka samhällsfrågor som lyfts och hur diskussionerna kring dessa förs. Exempelvis har #metoo-debatten medfört en ökad kunskap om utsatthet för sexualbrott, genom att många människor öppet delat med sig av sina erfarenheter. Ökad kunskap kan dels medföra en ökad förmåga att synliggöra vad som är ett sexualbrott, dels bidra till att utsatta personer känner sig mindre stigmatiserade. Båda dessa faktorer kan i sin tur bidra till ett minskat mörkertal, genom att allt fler personer vill berätta om sin utsatthet.

Samhällsdebatter kan också påverka andra områden som efterfrågas i NTU, exempelvis känslan av otrygghet, som inte nödvändigtvis behöver vara sammankopplad med den reella risken att utsättas för brott. Otrygghet kan det finnas en mängd olika orsaker till, och kan bland annat kopplas till vilka konsekvenser utsatthet skulle kunna medföra för den utsatta. Exempelvis kan eventuella fysiska konsekvenser av ett överfall vara större ju äldre och

skörare man blir, vilket sannolikt förklarar varför andelen otrygga vid utevistelse är nästan lika stor bland äldre som bland yngre, trots att äldre är betydligt mindre utsatta för brott.

Det är alltså viktigt att komma ihåg att NTU inte ska användas fristående som en komplett beskrivning av brottsutvecklingen, utan flera datakällor bör vägas samman för att ge en helhetsbild. Det ska däremot nämnas att NTU-resultatets överensstämmelse med brottsutvecklingen troligen ser olika ut i olika grupper, för olika brottstyper och beroende på brottets karaktär. Den som är intresserad av en samlad bedömning av brottsutvecklingen hänvisas till *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Brå 2017) och *Kortanalys om brottsutvecklingen* (Brå 2022b). I dessa publikationer analyseras data från NTU tillsammans med olika källor, såsom kriminalstatistik, sjukvårdsdata eller andra relevanta studier från myndigheter eller universitet. En mer djupgående studie av utvecklingen för sexualbrott publicerades av Brå 2019, med titeln *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017* (Brå 2019a).

Jämförbarhet

Jämförbarhet över tid

Nedan beskrivs den metodförändring som gjordes inför NTU 2017 samt vad som är viktigt att tänka på vid jämförelser med åren dessförinnan respektive därefter. I bilaga 5 finns en förteckning över vilka variabler (frågor och registeruppgifter) som funnits tillgängliga i respektive års undersökning sedan 2007.

Metodbytet i NTU 2017

Från starten 2006 och fram till 2017 genomfördes NTU i huvudsak genom telefonintervjuer, men 2017 ändrades undersökningsmetoden, så att undersökningen numera genomförs genom webb- och postenkäter. För att möjliggöra beräkningar av hur stor inverkan metodbytet hade på resultaten, genomfördes två parallella undersökningar 2017, en med den tidigare metoden och en med den nya. Övergången från telefonintervjuer till webb- och postenkäter innebar som förväntat ett högre bortfall, en större andel personer som uppgav att de utsatts för brott, och en större andel som var kritiska till rättsväsendet. Resultaten låg i linje med den kunskap som finns på området, det vill säga att olika metoder genererar olika svarsfrekvenser

och olika nivåer i resultaten. Exempelvis kan det vid enkätundersökningar vara svårare att motivera respondenter till att delta än då man använder undersökningsmetoder som innebär personlig kontakt mellan frågeställaren och respondenten (SCB 2016). Vidare medför enkätundersökningar generellt en starkare känsla av anonymitet (än intervjuer), vilket i sin tur kan bidra till att fler känner sig bekväma med att berätta om sin utsatthet, men också att de vågar vara mer kritiska (SCB 2016, Brå 2018b samt de Leeuw, Hox och Luiten, 2020). Nivåförändringarna kan givetvis också förklaras av en kombination av andra orsaker, varav några diskuteras i avsnittet *Sammanfattande bedömning av tolkningsutrymmet*.

Genom resultaten från de två parallella undersökningarna har Brå tagit fram en metod för att räkna om resultaten från den tidigare insamlingsmetoden, efter en skattning av vilka nivåer resultaten hade fått om undersökningen i stället hade genomförts med den nya insamlingsmetoden.¹⁵ Som en följd av detta har det varit möjligt att bygga på redan befintliga tidsserier från åren före metodbytet, och fortsätta göra relevanta jämförelser över tid. En del resultat från perioden 2007–2016 har av metodologiska skäl inte varit möjliga att räkna om. För en mer detaljerad beskrivning av detta och hur omräkningen har genomförts, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

I samband med att omräkningen genomfördes togs resultaten från NTU 2006 bort från samtliga tidsserier. Detta på grund av att det inte vore lämpligt att räkna om resultaten för 2006, eftersom urvalet då bestod av 10 000 personer till skillnad från alla andra år, när urvalet utgjorts av 20 000 personer. Dessutom genomfördes datainsamlingen 2006 under det årets andra hälft, till skillnad från efterföljande år, då datainsamlingen gjorts under årets första hälft.

---

¹⁵ Omräkningsmetoden är framtagen av Statisticon AB på uppdrag av Brå och granskad av professor Dan Hedlin och professor emeritus Gösta Forsman. För mer information om omräkningen, se *NTU 2018. Teknisk rapport* (Brå 2019b).

Skillnader i datainsamling före och efter NTU 2017.^a

	NTU 2007–2017	NTU 2017 och framåt
Urvalsstorlek	20 000 personer	200 000 personer
Åldersspann	16–79 år	16–84 år
Urvalsdragning	Stratifierat obundet slumpmässigt urval, på län och ålder	Stratifierat obundet slumpmässigt urval, på lokalpolisområde och ålder
Datainsamlingsmetod	Huvudsakligen telefonintervjuer	Webb- och postenkäter
Frågeformulär		Frågor, svarsalternativ och struktur har delvis justerats. Frågor har lagts till och tagits bort.

^a I NTU 2017 genomfördes två parallella datainsamlingar, en med den nya metoden och en med den gamla.

I samband med metodbytet i NTU 2017 omformulerades också en del av frågorna. Dessutom tillkom brottstyperna fickstöld och nätkränkning, medan frågan om bedrägeri togs bort och ersattes med frågor om försäljningsbedrägeri och kort-/kreditbedrägeri. Det frågeformulär som används i NTU har arbetats fram utifrån tester som genomförts av SCB, liksom efter intern granskning på myndigheten. Dessutom har synpunkter inhämtats från externa vetenskapliga granskare.

Utöver de ovannämnda skillnaderna genomfördes även vissa förändringar av viktningförfarandet och databearbetningen. För mer ingående beskrivningar av dessa skillnader, se huvudrapporten för NTU 2017 (Brå 2018a) samt tillhörande tekniska rapport (Brå 2018b).

Jämförbarhet med NTU 2007–2016

Endast de omräknade resultaten för perioden 2007–2016 kan användas i jämförelser med resultaten för 2017 och framåt. Notera alltså att alla resultat inte har gått att räkna om och därför inte är jämförbara.

Den metod som använts för att räkna om resultaten är särskilt framtagen för att länka samman tidsserier och göra det möjligt att studera resultaten över tid. Däremot lämpar den sig mindre för att jämföra resultat mellan två

enskilda år, utan hänsyn till trender över tid, vilket därför bör göras med stor försiktighet.

Resultaten för redovisningsgruppen boendeort har exkluderats i samtliga tidsserier för åren 2007–2016, eftersom denna redovisningsgrupp från och med 2017 baseras på SKR:s kommungrupper i stället för som tidigare på H-regioner. För mer information, se teknisk rapport för NTU 2020 (Brå 2020b).

Jämförbarhet med NTU 2017–2021

Frågan om trakasserier omformulerades inför NTU 2020 (se teknisk rapport, Brå 2020b), vilket innebär att resultatet för just trakasserier inte längre är jämförbart med tidigare år. Trakasserier har därför exkluderats från den sammanslagna kategorin ”Brott mot enskild person” för samtliga redovisade år, vilket gjort kategorin jämförbar över tid trots att frågan om trakasserier ändrats.

Inför NTU 2020 gjorde man även om frågan om oro för bedrägeri på internet, så att de som svarar att de aldrig köper varor eller tjänster på internet får en följdfråga om orsaken till detta (se teknisk rapport för NTU 2020, Brå 2020b). Eftersom undersökningen tidigare inte särskilt de som avstår från internethandel på grund av oro för brott från dem som avstår av andra skäl, är resultaten från och med NTU 2020 inte jämförbara med tidigare års resultat.

Covid-19-pandemin

Vid jämförelser över tid bör det påpekas att covid-19-pandemin pågått sedan mars 2020, vilket i perioder har medfört restriktioner i olika omfattningar. Det går därför inte att utesluta att resultaten för de frågeområden som inkluderas i NTU har påverkats av de förändrade livsstilmönster som pandemin medfört för stora delar av befolkningen. Många har exempelvis tillbringat mer tid i hemmet, vilket både kan ha haft inverkan på utsattheten för brott men också påverkat omständigheterna kring besvarandet av enkäten, såsom möjligheten att besvara den i enrum. För att öka kunskapen om hur pandemin kan ha påverkat respondenternas livsmönster, vilket i sin tur kan ha påverkat utsattheten för brott som mäts i NTU, drogs i NTU 2021 ett slumpmässigt extraurval om 10 000 personer, som utöver de ordinarie frågorna fick kompletterande frågor om olika förhållanden under

pandemin (referensår 2020). Resultaten från dessa frågor har redovisats separat i kortanalysen *Utsatthet för pandemirelaterade bedrägerier och våld i hemmet* (Brå 2022a). Rapporten visade bland annat att åtta av tio personer under pandemin har dragit ned på att träffa vänner (80 %). De flesta har också minskat sina besök i köpcentrum, gallerior och museum (80%), och har mer sällan gått på restaurang, bar och krog (70 %) eller på bio, teater och konsert (67%). Vidare har sju av tio personer (68 %) under pandemin handlat mindre i fysiska butiker, och vad gäller resvanor framkom att mer än hälften minskade sitt resande både inom och utanför Sverige (62 respektive 54 %). Samtidigt uppgav 41 procent att de under pandemin handlade på nätet i större utsträckning än tidigare.

I NTU 2021 (gällande utsatthet 2020) syntes en minskad utsatthet för i princip alla brottstyper, och samma tendens syns även i NTU 2022. Sannolikt har det att göra med vad ovanstående resultat visar, nämligen att pandemin lett till att färre människor än normalt har vistats på platser som generellt är vanliga brottsplatser för de brottstyper som NTU frågar om. Den enda brottstyp som ökade enligt NTU 2021 (liksom enligt NTU 2022) var försäljningsbedrägeri, vilket går i linje med resultaten att näthandel var en av få aktiviteter man ägnat sig åt i större utsträckning under pandemin, jämfört med tidigare.

Dock går det ännu inte att veta i vilken utsträckning pandemin har påverkat resultaten, utan istället får framtida undersökningar visa huruvida de senaste årens trender och mönster fortlöper eller bryts.

Jämförbarhet med andra källor

Den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott

De frågor i NTU som avser utsatthet för brott är i viss utsträckning formulerade så att de överensstämmer med den juridiska definitionen i brottsbalken. Trots detta beskriver resultaten i NTU inte detsamma som den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott, eftersom denna statistik endast omfattar händelser som anmälts till polisen. I hur stor utsträckning en händelse polisanmäls varierar kraftigt, både beroende på brottstypen och på omständigheterna vid brottet. NTU omfattar därmed betydligt fler händelser, eftersom dessa inte behöver vara polisanmälda för att kunna rapporteras i NTU.

Dessutom omfattar NTU troligen ett bredare spektrum av händelser, inklusive händelser som inte säkert skulle beskrivas som brottsliga enligt en juridisk definition. Även om frågorna i NTU delvis är konstruerade för att efterlikna den juridiska definitionen av brottet, är det ju i slutändan ändå respondentens tolkning av frågan som avgör vilka händelser som inkluderas. Det är därför inte lämpligt att göra direkta jämförelser av utsattheten för brott mellan NTU och den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott. Däremot kan det vara relevant att studera om de olika datakällorna uppvisar samma typ av utvecklingsmönster över tid. Detta görs exempelvis i *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Brå 2017) och *Kortanalys om brottsutvecklingen* (Brå 2022b).

Det är också viktigt att ha i åtanke att NTU inte mäter de brott som begås mot juridiska personer, såsom stat, företag och föreningar, vilket däremot ingår i den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott.

ULF – Undersökningarna av levnadsförhållanden

SCB genomför regelbundet Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF), och som en del i ett mycket omfattande frågebatteri finns där ett antal frågor om otrygghet och utsatthet för brott. Antalet frågor på området är dock begränsat, eftersom ULF främst belyser en mängd andra frågor inom det omfattande området levnadsförhållanden. NTU ger en långt mer detaljerad bild av otrygghet, utsatthet för brott och omständigheter kring de brott som de tillfrågade utsatts för, eftersom undersökningen enbart fokuserar på detta. Dessutom skiljer sig undersökningarna åt gällande exempelvis kategoriseringar av brott, frågeformuleringar och referensperioder. Detta innebär att det i de flesta fall inte är lämpligt att göra direkta jämförelser av nivåerna av utsatthet. Det är dock möjligt att jämföra materialen vad gäller utveckling över tid. Även om brottstyperna inte är definierade på samma sätt, är det också möjligt att jämföra skillnader mellan olika befolkningsgrupper vad gäller utsattheten för snarlika brottstyper.

Polisens trygghetsundersökningar

Ett av syftena med den nya datainsamlingsmetoden var att kunna följa utvecklingen över tid även på regional nivå, och att Polismyndigheten skulle kunna använda resultaten ända ut på lokalpolisområdesnivå.

En del polisregioner inom Polismyndigheten genomför dock egna lokala trygghetsundersökningar i kommuner och stadsdelar. Undersökningarna ger en lokal bild av trygghet och utsatthet för brott, men det finns inte någon nationell referens att jämföra resultaten mot.

Vid metodbytet för NTU 2017 har frågorna i möjligaste mån samordnats med de lokala trygghetsundersökningarna, men eftersom de ändå till stora delar skiljer sig från NTU vad gäller frågeformulär och insamlingsförfarande, är det inte lämpligt att göra jämförelser mellan resultaten i dem.

Undersökningar om allmänhetens förtroende

I några undersökningar, exempelvis SOM-institutets riksrepresentativa undersökning om samhälle, opinion och medier (SOM-institutet 2020) och Svenskt Kvalitetsindex (SKI 2017), studeras allmänhetens förtroende för rättsväsendet eller några av dess myndigheter. Fråge- och svarskonstruktionerna skiljer sig emellertid en hel del åt mellan dem, och jämförbarheten är därför begränsad. Möjligheten till jämförelser är dock något större för SOM-institutets undersökning, som regelbundet frågar om förtroendet för polisen, domstolarna och en rad andra samhällsinstitutioner.

Tillgänglighet

Brå publicerar de nationella resultaten från NTU 2022 i en huvudrapport och i ett appendix på Brås webbplats, www.bra.se. Resultat uppdelat på län ingår i appendixet. Resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga via ett webbverktyg på webbplatsen.

Materialet från respektive årgång av NTU är tillgängligt för forskning och beställning av specialanpassad statistik, från det datum då resultatet för respektive år publicerats. Utlämnande kan ske efter prövning av Erikprövningsmyndigheten och sekretessprövning.

Ansvarig enhet för utvecklingen av Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är Brås enhet för statistiska undersökningar (Esu).

Brottsförebyggande rådet, Brå
Box 1386

111 93 Stockholm
Telefon: 08-527 58 400
Fax: 08-411 90 75
E-post: info@bra.se
www.bra.se

Referenser

Brottsförebyggande rådet, Brå (2000). *Vanor och trygghet – intervjuundersökning av socialt utsatta personer och normalbefolkningen*. Internetpublikation. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2014). *Brott i nära relationer. En nationell kartläggning*. Rapport 2014:8. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2017). *Brottsutvecklingen i Sverige fram till 2015*. Rapport 2017:5. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2018a). *Nationella trygghetsundersökningen 2017. Om utsatthet, otrygghet och förtroende*. Rapport 2018:1. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2018b). *Nationella trygghetsundersökningen 2017. Teknisk rapport*. Rapport 2018:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2019a). *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017*. Rapport 2019:5. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2019b). *Nationella trygghetsundersökningen 2018. Teknisk rapport*. Rapport 2019:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2020a). *Nationella trygghetsundersökningen – uppföljningsintervjuer 2019. En teknisk beskrivning och kvalitetsbedömning*. NTU Kortanalys 2/2020. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2020b). *Nationella trygghetsundersökningen 2020. Teknisk rapport*. Rapport 2020:9. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2021a). *Bortfall i Nationella trygghetsundersökningen. En redovisning av bortfallets utveckling och beskaffenhet*. NTU Kortanalys 1/2021. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2021b). *Nationella trygghetsundersökningen – uppföljningsintervjuer 2020. En redovisning av omständigheter kring rapporterade brotts handlingar*. NTU Kortanalys 3/2021. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2022a). *Pandemirelaterade bedrägerier och våld i hemmet*. Kortanalys 2/2022. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2022b). *Kortanalys om brottsutvecklingen*. Kortanalys 5/2022. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2022c). *Nationella trygghetsundersökningen 2022. Om utsatthet, otrygghet och förtroende*. Rapport 2022:9. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Edling, C. och Hedström, P. (2003). *Kvantitativa metoder. Grundläggande analysmetoder för samhälls- och beteendevetare*. Lund: Studentlitteratur AB.

Luiten, A., Hox, J. och de Leeuw, E. (2020). "Survey Nonresponse Trends and Fieldwork Effort in the 21st Century: Results of an International Study across Countries and Surveys". *Journal of Official Statistics*, volym 36, nummer 3, s. 469–487.

Lundström, S. och Särndal, C. E. (2002). *Estimation in the presence of non-response and frame imperfections*. Örebro: Statistiska centralbyrån, SCB.

Nilsson, A. (2002). *Fånge i marginalen – uppväxtvillkor, levnadsförhållanden och återfall i brott bland fångar*. Avhandling. Stockholm: Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet.

Svenskt Kvalitetsindex, SKI (2017). *Samhälle*. Hämtat 2021-08-03 från <https://www.kvalitetsindex.se/wp-content/uploads/2018/11/SKI-Myndigheter-2017.pdf>

SOM-institutet (2020). Frågeformulär från Riks-SOM 2019 (Politik). Hämtat 2020-09-03 från https://medarbetarportalen.gu.se/digitalAssets/1769/1769685_riks-1-2019.pdf

Statistiska centralbyrån, SCB (2016) *Frågor och svar om frågekonstruktion i enkät- och intervjuundersökningar*. Örebro: Statistiska centralbyrån, SCB.

Bilageförteckning

Bilaga 1	Stratum	41
Bilaga 2	Missiv.....	47
Bilaga 3	Frågeformulär.....	49
Bilaga 4	Kalibreringsrapport 2022.....	67
Bilaga 5	Variabellista.....	84
Bilaga 6	Externt bortfall.....	88
Bilaga 7	Internt bortfall.....	94
Bilaga 8	Antal medverkande samt skattad populationsstorlek.....	100
Bilaga 9	Kvalitetsdeklaration.....	105
Bilaga 10	Jämförelser av svarsandelar	129

Bilaga 1 Stratum

Tabell 1. Antal personer i urvalsramen fördelade på stratum (polisregion, polisområde, lokalpolisområde, åldersspann) NTU 2022.

Stratum	Antal
Bergslagen, Dalarna, Borlänge, 16–29 år	749
Bergslagen, Dalarna, Borlänge, 30–84 år	1 463
Bergslagen, Dalarna, Falun, 16–29 år	646
Bergslagen, Dalarna, Falun, 30–84 år	1 345
Bergslagen, Dalarna, Mora, 16–29 år	608
Bergslagen, Dalarna, Mora, 30–84 år	1 405
Bergslagen, Värmland, Arvika, 16–29 år	776
Bergslagen, Värmland, Arvika, 30–84 år	1 487
Bergslagen, Värmland, Karlstad 16–29 år	652
Bergslagen, Värmland, Karlstad 30–84 år	1 301
Bergslagen, Värmland, Kristinehamn 16–29 år	818
Bergslagen, Värmland, Kristinehamn 30–84 år	1 522
Bergslagen, Värmland, Torsby 16–29 år	690
Bergslagen, Värmland, Torsby 30–84 år	1 541
Bergslagen, Örebro, Hallsberg 16–29 år	651
Bergslagen, Örebro, Hallsberg 30–84 år	1 415
Bergslagen, Örebro, Karlskoga, 16–29 år	784
Bergslagen, Örebro, Karlskoga, 30–84 år	1 402
Bergslagen, Örebro, Lindesberg, 16–29 år	721
Bergslagen, Örebro, Lindesberg, 30–84 år	1 460
Bergslagen, Örebro, Örebro, 16–29 år	713
Bergslagen, Örebro, Örebro, 30–84 år	1 337
Mitt, Gävleborg, Gästrikland, 16–29 år	887
Mitt, Gävleborg, Gästrikland, 30–84 år	1 409
Mitt, Gävleborg, Hälsingland, 16–29 år	728
Mitt, Gävleborg, Hälsingland, 30–84 år	1 489
Mitt, Uppsala, Enköping-Håbo, 16–29 år	717
Mitt, Uppsala, Enköping-Håbo, 30–84 år	1 414
Mitt, Uppsala, Norduppland, 16–29 år	702
Mitt, Uppsala, Norduppland, 30–84 år	1 420
Mitt, Uppsala, Uppsala-Knivsta, 16–29 år	638

Stratum	Antal
Mitt, Uppsala, Uppsala-Knivsta, 30–84 år	1 269
Mitt, Västmanland, norra Västmanland, 16–29 år	822
Mitt, Västmanland, norra Västmanland, 30–84 år	1 596
Mitt, Västmanland, Västerås, 16–29 år	710
Mitt, Västmanland, Västerås, 30–84 år	1 327
Mitt, Västmanland, västra Mälardalen, 16–29 år	836
Mitt, Västmanland, västra Mälardalen, 30–84 år	1 532
Nord, Jämtland, Jämtland-Härjedalen, 16–29 år	686
Nord, Jämtland, Jämtland-Härjedalen, 30–84 år	1 368
Nord, Jämtland, Östersund, 16–29 år	613
Nord, Jämtland, Östersund, 30–84 år	1 197
Nord, Norrbotten, Luleå-Boden, 16–29 år	752
Nord, Norrbotten, Luleå-Boden, 30–84 år	1 242
Nord, Norrbotten, norra Lappland, 16–29 år	802
Nord, Norrbotten, norra Lappland, 30–84 år	1 623
Nord, Norrbotten, Piteå Älvdal, 16–29 år	696
Nord, Norrbotten, Piteå Älvdal, 30–84 år	1 440
Nord, Norrbotten, östra Norrbotten, 16–29 år	714
Nord, Norrbotten, östra Norrbotten, 30–84 år	1 585
Nord, Västerbotten, Skellefteå, 16–29 år	709
Nord, Västerbotten, Skellefteå, 30–84 år	1 372
Nord, Västerbotten, södra Lappland, 16–29 år	736
Nord, Västerbotten, södra Lappland, 30–84 år	1 362
Nord, Västerbotten, Umeå, 16–29 år	698
Nord, Västerbotten, Umeå, 30–84 år	1 274
Nord, Västernorrland, Medelpad, 16–29 år	705
Nord, Västernorrland, Medelpad, 30–84 år	1 452
Nord, Västernorrland, norra Ångermanland, 16–29 år	589
Nord, Västernorrland, norra Ångermanland, 30–84 år	1 389
Nord, Västernorrland, södra Ångermanland, 16–29 år	788
Nord, Västernorrland, södra Ångermanland, 30–84 år	1 466
Stockholm, Gotland, Gotland, 16–29 år	629
Stockholm, Gotland, Gotland, 30–84 år	1 325
Stockholm, Stockholm City, Norrmalm, 16-29 år	537
Stockholm, Stockholm City, Norrmalm, 30-84 år	1 336

OBS: tabellen fortsätter
på nästa sida.

Stratum	Antal
Stockholm, Stockholm City Södermalm, 16–29 år	465
Stockholm, Stockholm City, Södermalm, 30–84 år	1 235
Stockholm, Stockholm Nord, Järva, 16–29 år	1 549
Stockholm, Stockholm Nord, Järva, 30–84 år	2 116
Stockholm, Stockholm Nord, Vällingby, 16–29 år	565
Stockholm, Stockholm Nord, Vällingby, 30–84 år	1 370
Stockholm, Stockholm Syd, Farsta, 16–29 år	554
Stockholm, Stockholm Syd, Farsta, 30–84 år	1 744
Stockholm, Stockholm Syd, Globen, 16–29 år	493
Stockholm, Stockholm Syd, Globen, 30–84 år	1 309
Stockholm, Stockholm Syd, Skärholmen, 16–29 år	580
Stockholm, Stockholm Syd, Skärholmen, 30–84 år	1 518
Stockholm, Stockholm Nord, Järfälla, 16–29 år	785
Stockholm, Stockholm Nord, Järfälla, 30–84 år	1 445
Stockholm, Stockholm Nord, Norrtälje, 16–29 år	580
Stockholm, Stockholm Nord, Norrtälje, 30–84 år	1 406
Stockholm, Stockholm Nord, Sollentuna, 16–29 år	641
Stockholm, Stockholm Nord, Sollentuna, 30–84 år	1 530
Stockholm, Stockholm Nord, Solna, 16–29 år	555
Stockholm, Stockholm Nord, Solna, 30–84 år	1 531
Stockholm, Stockholm Nord, Södra Roslagen, 16–29 år	557
Stockholm, Stockholm Nord, Södra Roslagen, 30–84 år	1 217
Stockholm, Stockholm Syd, Botkyrka, 16–29 år	951
Stockholm, Stockholm Syd, Botkyrka, 30–84 år	1 978
Stockholm, Stockholm Syd, Haninge-Nynäshamn, 16–29 år	641
Stockholm, Stockholm Syd, Haninge-Nynäshamn, 30–84 år	1 651
Stockholm, Stockholm Syd, Huddinge, 16–29 år	733
Stockholm, Stockholm Syd, Huddinge 30–84 år	1 545
Stockholm, Stockholm Syd, Nacka, 16–29 år	585
Stockholm, Stockholm Syd, Nacka, 30–84 år	1 325
Stockholm, Stockholm Syd, Södertälje, 16–29 år	858
Stockholm, Stockholm Syd, Södertälje, 30–84 år	1 728
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Hässleholm 16–29 år	727
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Hässleholm, 30–84 år	1 458
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Karlshamn, 16–29 år	656

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

Stratum	Antal
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Karlshamn, 30–84 år	1 585
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Karlskrona, 16–29 år	629
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Karlskrona, 30–84 år	1 314
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Kristianstad, 16–29 år	711
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Kristianstad, 30–84 år	1 501
Syd, Kalmar Kronoberg, Kalmar, 16–29 år	646
Syd, Kalmar Kronoberg, Kalmar, 30–84 år	1 240
Syd, Kalmar Kronoberg, Ljungby, 16–29 år	725
Syd, Kalmar Kronoberg, Ljungby, 30–84 år	1 509
Syd, Kalmar Kronoberg, Nybro, 16–29 år	701
Syd, Kalmar Kronoberg, Nybro, 30–84 år	1 362
Syd, Kalmar Kronoberg, Västervik, 16–29 år	692
Syd, Kalmar Kronoberg, Västervik, 30–84 år	1 395
Syd, Kalmar Kronoberg, Växjö, 16–29 år	656
Syd, Kalmar Kronoberg, Växjö, 30–84 år	1 258
Syd, Malmö, Malmö norr, 16–29 år	748
Syd, Malmö, Malmö norr, 30–84 år	1 498
Syd, Malmö, Malmö söder, 16–29 år	1 095
Syd, Malmö, Malmö söder, 30–84 år	1 819
Syd, Nordvästra Skåne, Helsingborg, 16–29 år	805
Syd, Nordvästra Skåne, Helsingborg, 30–84 år	1 419
Syd, Nordvästra Skåne, Klippan, 16–29 år	793
Syd, Nordvästra Skåne, Klippan, 30–84 år	1 671
Syd, Nordvästra Skåne, Landskrona, 16–29 år	1 015
Syd, Nordvästra Skåne, Landskrona, 30–84 år	1 734
Syd, Nordvästra Skåne, Ängelholm, 16–29 år	608
Syd, Nordvästra Skåne, Ängelholm, 30–84 år	1 348
Syd, Södra Skåne, Eslöv, 16–29 år	627
Syd, Södra Skåne, Eslöv, 30–84 år	1 497
Syd, Södra Skåne, Kävlinge, 16–29 år	563
Syd, Södra Skåne, Kävlinge, 30–84 år	1 407
Syd, Södra Skåne, Lund, 16–29 år	750
Syd, Södra Skåne, Lund, 30–84 år	1 065
Syd, Södra Skåne, Trelleborg, 16–29 år	605
Syd, Södra Skåne, Trelleborg, 30–84 år	1 424

OBS: tabellen fortsätter
på nästa sida.

Stratum	Antal
Syd, Södra Skåne, Ystad, 16–29 år	703
Syd, Södra Skåne, Ystad, 30–84 år	1 347
Väst, Fyrbodal, södra Fyrbodal, 16–29 år	550
Väst, Fyrbodal, södra Fyrbodal, 30–84 år	1 397
Väst, Fyrbodal, västra Fyrbodal, 16–29 år	595
Väst, Fyrbodal, västra Fyrbodal, 30–84 år	1 357
Väst, Fyrbodal, östra Fyrbodal, 16–29 år	729
Väst, Fyrbodal, östra Fyrbodal, 30–84 år	1 473
Väst, Halland, Falkenberg, 16–29 år	650
Väst, Halland, Falkenberg, 30–84 år	1 402
Väst, Halland, Halmstad, 16–29 år	662
Väst, Halland, Halmstad, 30–84 år	1 310
Väst, Halland, Kungsbacka, 16–29 år	543
Väst, Halland, Kungsbacka, 30–84 år	1 259
Väst, Halland, Varberg, 16–29 år	653
Väst, Halland, Varberg, 30–84 år	1 355
Väst, Skaraborg, västra Skaraborg, 16–29 år	586
Väst, Skaraborg, västra Skaraborg, 30–84 år	1 378
Väst, Skaraborg, östra Skaraborg, 16–29 år	636
Väst, Skaraborg, östra Skaraborg, 30–84 år	1 296
Väst, Storgöteborg, Göteborg city, 16–29 år	598
Väst, Storgöteborg, Göteborg city, 30–84 år	1 244
Väst, Storgöteborg, Kungälv-Ale, 16–29 år	601
Väst, Storgöteborg, Kungälv-Ale, 30–84 år	1 386
Väst, Storgöteborg, Storgöteborg nordost, 16–29 år	928
Väst, Storgöteborg, Storgöteborg nordost, 30–84 år	1 535
Väst, Storgöteborg, Storgöteborg Hisingen, 16–29 år	663
Väst, Storgöteborg, Storgöteborg Hisingen, 30–84 år	1 481
Väst, Storgöteborg, Storgöteborg syd, 16–29 år	539
Väst, Storgöteborg, Storgöteborg syd, 30–84 år	1 241
Väst, Älvsborg, Alingsås, 16–29 år	557
Väst, Älvsborg, Alingsås, 30–84 år	1 288
Väst, Älvsborg, Borås, 16–29 år	707
Väst, Älvsborg, Borås, 30–84 år	1 373
Öst, Jönköping, Högländet, 16–29 år	709

OBS: tabellen fortsätter
på nästa sida.

Stratum	Antal
Öst, Jönköping, Högländet, 30–84 år	1 418
Öst, Jönköping, södra Vätterbygden, 16–29 år	842
Öst, Jönköping, södra Vätterbygden, 30–84 år	1 267
Öst, Jönköping, Värnamo, 16–29 år	815
Öst, Jönköping, Värnamo, 30–84 år	1 452
Öst, Södermanland, Eskilstuna, 16–29 år	738
Öst, Södermanland, Eskilstuna, 30–84 år	1 435
Öst, Södermanland, Katrineholm, 16–29 år	813
Öst, Södermanland, Katrineholm, 30–84 år	1 360
Öst, Södermanland, Nyköping, 16–29 år	626
Öst, Södermanland, Nyköping, 30–84 år	1 414
Öst, Östergötland, Linköping, 16–29 år	631
Öst, Östergötland, Linköping, 30–84 år	1 209
Öst, Östergötland, Motala, 16–29 år	692
Öst, Östergötland, Motala, 30–84 år	1 351
Öst, Östergötland, Norrköping, 16–29 år	741
Öst, Östergötland, Norrköping, 30–84 år	1 402
TOTALT	200 000

Hjälp oss att kartlägga otrygghet och brottsligheten

Har du blivit utsatt för våld eller hotbrottslighet? Har du blivit utsatt för sexuella övergrepp eller sexuella trakasserier? Har du blivit utsatt för härolyck eller annan form av våld eller hotbrottslighet? Har du blivit utsatt för härolyck eller annan form av våld eller hotbrottslighet? Har du blivit utsatt för härolyck eller annan form av våld eller hotbrottslighet?

Om du har blivit utsatt för någon av ovanstående situationer vill vi hjälpa dig att förstå vad som har hänt och hur du kan få hjälp. Vi erbjuder dig stöd och rådgivning på svenska, arabiska, persiska och engelska.

Vad handlar föreläsningen om?
Vi får bland annat förstå vad som är:
• hotbrottslighet
• härolyck
• sexuella övergrepp och sexuella trakasserier

Dina svar spelar roll!
Dessa svar kommer att användas för att kartlägga otrygghet och brottsligheten i Sverige. Dina svar kommer att användas för att kartlägga otrygghet och brottsligheten i Sverige. Dina svar kommer att användas för att kartlägga otrygghet och brottsligheten i Sverige.

Utsatt du över något?
Ja
Nej
Ingen svar

Välkommen att svara på www.januari.se
Användarnamn:
Lösenord:

Svara gärna på enkäten så snart som möjligt! Du behöver inte svara på alla frågor på en gång – det går bra att logga in flera gånger. **Vill du behöva svara på något?** Inom en timme efter att du har svarat på enkäten kommer du att få ett mejl som berättar om dina svar.

Stort tack för er medverkan!
Med vänlig hälsning
Johanna Sjöberg
Generaldirektör S7

Kristina Svartz
Generaldirektör S7

Har skuldens svina svart?

Har du blivit utsatt för våld eller hotbrottslighet? Har du blivit utsatt för sexuella övergrepp eller sexuella trakasserier? Har du blivit utsatt för härolyck eller annan form av våld eller hotbrottslighet? Har du blivit utsatt för härolyck eller annan form av våld eller hotbrottslighet?

Uppgifter om en särskild personlighet och ekonomiska förhållanden som du lämnat i enkäten skickas av sekretess och alltså inte vidare till andra myndigheter, bar lyssnare, polis, Sveriges Radio eller andra medier. Samma sekretess gäller även om du inte har svarat på enkäten.

Har behandlar ni mina personuppgifter?
S7 är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som S7 gör i denna undersökning. Du är berättigad till rättigheter som beskrivs i den informationen som finns på www.s7.se/privatliv.

Regler för personuppgiftsbehandling (EU:s dataskyddförordning samt Lagen (2018:218) och Lagen (2002:110) om den offentliga sektorns databehandling)
Lagen (2018:218) är tillämplig på alla myndigheter som behandlar personuppgifter i samband med utövandet av sina offentliga uppgifter. Lagen (2002:110) är tillämplig på alla myndigheter som behandlar personuppgifter i samband med utövandet av sina privata uppgifter.

Vad är ditt lag svar på valdrott?
Ja
Nej
Ingen svar

Hörsen ni några uppgifter om mig (svensk)?
Ja
Nej
Ingen svar

Loggar drabbare av brott, var kan jag få stöd?
Om du har drabbats av brott och behöver hjälp om det kan du ringa:
• Rättshjälpen, telefon 020-21 20 20
• Rättshjälpen, heta linjen, 116 111
• Rättshjälpen, heta linjen, 116 111

Har du frågor om personuppgiftsbehandling?
Kontakta dataskyddsombudsen:
020-21 20 20
020-21 20 20

Var publiceras resultaten?
Statistik presenteras varje år på www.s7.se. Resultaten brukar också presenteras i massmedia, rapporter och i olika internationella sammanhang.

Vem står bakom undersökningen?

Undersökningen är ett samarbete mellan S7 och Rättshjälpen. Undersökningen är ett samarbete mellan S7 och Rättshjälpen. Undersökningen är ett samarbete mellan S7 och Rättshjälpen.

Har användare i svaren?

Undersökningen är ett samarbete mellan S7 och Rättshjälpen. Undersökningen är ett samarbete mellan S7 och Rättshjälpen. Undersökningen är ett samarbete mellan S7 och Rättshjälpen.

Vem använder den fristående statistik?

Undersökningen är ett samarbete mellan S7 och Rättshjälpen. Undersökningen är ett samarbete mellan S7 och Rättshjälpen. Undersökningen är ett samarbete mellan S7 och Rättshjälpen.

Vad är ditt lag svar på valdrott?

Ja
Nej
Ingen svar

Hörsen ni några uppgifter om mig (svensk)?

Ja
Nej
Ingen svar

Loggar drabbare av brott, var kan jag få stöd?

Om du har drabbats av brott och behöver hjälp om det kan du ringa:
• Rättshjälpen, telefon 020-21 20 20
• Rättshjälpen, heta linjen, 116 111
• Rättshjälpen, heta linjen, 116 111

Har du blivit utsatt för våld eller hotbrottslighet?

Ja
Nej
Ingen svar

Har du blivit utsatt för sexuella övergrepp eller sexuella trakasserier?

Ja
Nej
Ingen svar

Har du blivit utsatt för härolyck eller annan form av våld eller hotbrottslighet?

Ja
Nej
Ingen svar

Har du blivit utsatt för härolyck eller annan form av våld eller hotbrottslighet?

Ja
Nej
Ingen svar

Har du blivit utsatt för härolyck eller annan form av våld eller hotbrottslighet?

Ja
Nej
Ingen svar

Har du blivit utsatt för härolyck eller annan form av våld eller hotbrottslighet?

Ja
Nej
Ingen svar

Utsatt du över något?
Ja
Nej
Ingen svar

Välkommen att svara på www.januari.se
Användarnamn:
Lösenord:

Svara gärna på enkäten så snart som möjligt! Du behöver inte svara på alla frågor på en gång – det går bra att logga in flera gånger. **Vill du behöva svara på något?** Inom en timme efter att du har svarat på enkäten kommer du att få ett mejl som berättar om dina svar.

Stort tack för er medverkan!
Med vänlig hälsning
Johanna Sjöberg
Generaldirektör S7

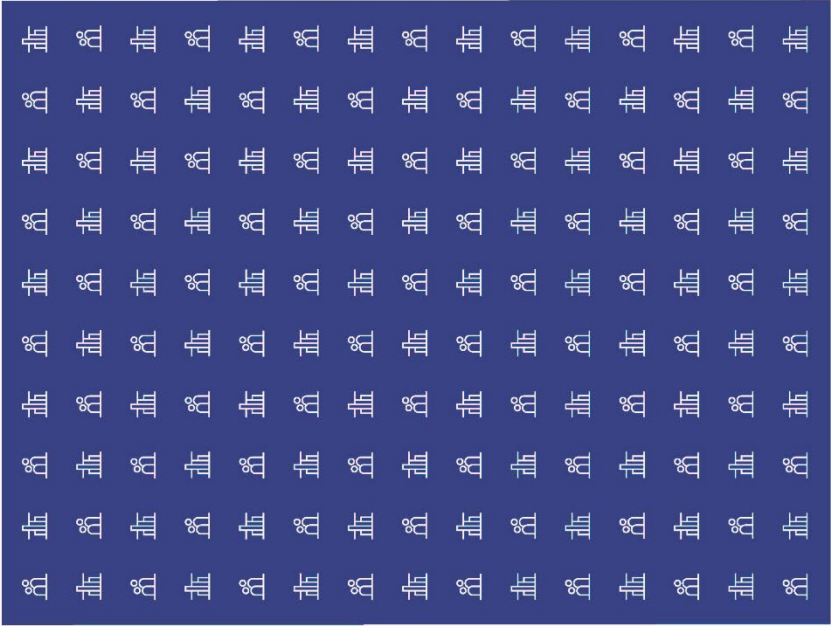
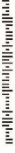

Kristina Svartz
Generaldirektör S7

Statistisches Zentralbüro
701 89 Chicago

B PP
Strategie, Personalplanung,
Einkaufsmanagement

Bilaga 3 Frågeformulär

Bakgrundsfrågor

1. Vilket år är du född?

Skriv årtalet med fyra siffror, exempelvis 1986 eller 2001.

Födelseår: _____

2. a) Vilken eller vilka personer bor du tillsammans med?

*Flera alternativ kan markeras. Räkna med barn som bor minst halva tiden i ditt hushåll. Räkna även med familjehemsplacerade och sambos barn. Räkna **inte** med eventuella inneboende.*

- Ingen
- Make/maka/sambo/partner
- Förälder/föräldrar
- Syskon
- Andra vuxna
- Barn eller ungdomar under 20 år (ej dina syskon)

b) Om du räknar med dig själv, hur många personer mellan 15 och 84 år (födda 1938–2006) ingår i ditt hushåll?

*Räkna med både vuxna och barn som bor minst halva tiden i ditt hushåll, dvs. även familjehemsplacerade och sambos barn. Räkna **inte** med eventuella inneboende.*

Antal: _____ personer

3. a) I vilken typ av bostad bor du?

Markera endast ett alternativ. Om flera alternativ är aktuella, markera det alternativ där du bor mest.

- Villa (friliggande småhus för en eller två familjer)
- Radhus, kedjehus eller parhus
- Lägenhet i flerbostadshus
- Annat boende

b) Äger eller hyr du/ni bostaden, eller är det en bostadsrätt?

Markera endast ett alternativ. Om flera alternativ är aktuella, markera det alternativ där du bor mest.

- Äger (äganderätt, andelsrätt)
- Hyr (hyresrätt, första-, andra- eller tredjehandskontrakt,

- kooperativ)
- Bostadsrätt
- Annat

4. Vilken är din högsta slutförda utbildning?

Markera endast ett alternativ. Har du en utländsk utbildning, försök att översätta denna till motsvarande svensk utbildningsnivå.

- Har inte slutfört någon/saknar utbildning
- Grundskola, folkskola, realskola eller liknande
- Gymnasieutbildning, fackskola eller liknande
- Eftergymnasial utbildning i minst 1 år (t.ex. KY/YH- och KU-utbildningar)
- Universitets- eller högskoleutbildning kortare än 3 år
- Universitets- eller högskoleutbildning 3 år eller längre

5. Vilken är din huvudsakliga sysselsättning just nu?

Markera endast ett alternativ. Om flera alternativ är aktuella, markera endast det alternativ som stämmer bäst.

- Anställd
- Egen företagare
- Studerande
- Arbetssökande eller i arbetsmarknadspolitisk åtgärd
- Föräldraledig eller tjänstledig
- Långtidssjukskriven (mer än 3 månader)
- Har sjuk- eller aktivitetsersättning (tidigare kallat förtidspension, sjukpension eller sjukbidrag)
- Pensionär (ålderspensionär, avtalspensionär)
- Hemmafru/hemmaman (inte pensionär)

Inställning till rättsväsendet

Med **rättsväsendet** menas de myndigheter som ansvarar för rättssäkerhet och rättstrygghet. Rättsväsendet upprätthåller svensk lag bland annat genom att förebygga brott, utreda brott, verkställa påföljder samt ge stöd till brottsoffer. Till rättsväsendet räknas bland annat polis, åklagare, domstolar och kriminalvård.

Polisen har till uppgift att förebygga, bekämpa och utreda brott. **Åklagaren** utreder och åtar den som misstänks för brott. **Domstolen** avgör om den

misstänkte är skyldig och vilket straff det ska bli. **Kriminalvården** ansvarar för häkten, fängelser och frivård.

6. Om du tänker dig rättsväsendet som en helhet. Hur stort eller litet förtroende har du för rättsväsendet?

- Mycket stort
- Ganska stort
- Varken stort eller litet
- Ganska litet
- Mycket litet
- Ingen åsikt/Vet inte

7. Hur stort eller litet förtroende har du för polisens sätt att bedriva sitt arbete?

- Mycket stort
- Ganska stort
- Varken stort eller litet
- Ganska litet
- Mycket litet
- Ingen åsikt/Vet inte

8. Hur stort eller litet förtroende har du för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete?

- Mycket stort
- Ganska stort
- Varken stort eller litet
- Ganska litet
- Mycket litet
- Ingen åsikt/Vet inte

9. Hur stort eller litet förtroende har du för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete?

- Mycket stort
- Ganska stort
- Varken stort eller litet
- Ganska litet
- Mycket litet
- Ingen åsikt/Vet inte

10. Hur stort eller litet förtroende har du för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete?

- Mycket stort
- Ganska stort
- Varken stort eller litet
- Ganska litet
- Mycket litet
- Ingen åsikt/Vet inte

11. a) Hur stort eller litet förtroende har du för att rättsväsendet som helhet hanterar de som *misstänks* för brott på ett *rättvist* sätt?

- Mycket stort
- Ganska stort
- Varken stort eller litet
- Ganska litet
- Mycket litet
- Ingen åsikt/Vet inte

b) Hur stort eller litet förtroende har du för att rättsväsendet som helhet behandlar de som *utsätts* för brott på ett *bra* sätt?

- Mycket stort
- Ganska stort
- Varken stort eller litet
- Ganska litet
- Mycket litet
- Ingen åsikt/Vet inte

c) Hur stort eller litet förtroende har du för att polisen hanterar de som *misstänks* för brott på ett *rättvist* sätt?

- Mycket stort
- Ganska stort
- Varken stort eller litet
- Ganska litet
- Mycket litet
- Ingen åsikt/Vet inte

d) Hur stort eller litet förtroende har du för att polisen behandlar de som *utsätts* för brott på ett *bra* sätt?

- Mycket stort
- Ganska stort
- Varken stort eller litet
- Ganska litet
- Mycket litet
- Ingen åsikt/Vet inte

Trygghet och oro för brott under senaste året

Nu följer ett antal frågor om hur trygg du känner dig och om du är orolig för att utsättas för brott.

12. I vilken utsträckning är du orolig över brottsligheten i samhället?

Med samhället menas Sverige i stort – och inte endast den ort där du bor.

- I stor utsträckning
- I viss utsträckning
- Inte alls
- Vet inte

13. a) Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, hur trygg eller otrygg känner du dig då?

- Mycket trygg
- Ganska trygg
- Ganska otrygg
- Mycket otrygg
- Går aldrig ut ensam sent på kvällen

De som svarat "Går aldrig ut ensam på kvällen" får följande följdfråga:

b) Vilket är det främsta skälet till att du aldrig går ut ensam sent på kvällen?

- Har inte någon anledning eller möjlighet att gå ut ensam sent på kvällen
- Känner mig otrygg
- Annat skäl

14. Har det hänt under det senaste året att du valt att ta en annan väg eller ett annat färdstätt på grund av oro för att utsättas för brott?

Ett annat färd sätt kan t.ex. vara att ta bil eller taxi istället för att gå eller åka med kommunalt färdmedel.

- Mycket ofta
- Ganska ofta
- Ganska sällan
- Mycket sällan
- Aldrig

15. Har det hänt under det senaste året att du avstått från någon aktivitet, t.ex. gå på promenad, restaurang eller träffa någon på grund av oro för att utsättas för brott?

- Mycket ofta
- Ganska ofta
- Ganska sällan
- Mycket sällan
- Aldrig

16. a) Har det hänt under det senaste året att du har avstått från att skriva något eller lägga upp bilder eller filmer på internet, på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot?

Det kan vara i sociala medier, som t.ex. Facebook, Instagram och YouTube, eller i något annat sammanhang på internet.

- Mycket ofta
- Ganska ofta
- Ganska sällan
- Mycket sällan
- Aldrig
- Skriver eller lägger aldrig upp något på internet

De som svarat ” Skriver eller lägger aldrig upp något på internet” får följande följdfråga:

b) Vilket är det främsta skälet till att du aldrig skriver eller aldrig lägger upp något på internet?

- Har inte tillgång till internet
- På grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot
- Annat skäl

17. Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att du ska

drabbas av inbrott i din bostad?

- Mycket ofta
- Ganska ofta
- Ganska sällan
- Mycket sällan
- Aldrig

18. Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att din/er bil ska bli stulen eller utsatt för skadegörelse?

- Mycket ofta
- Ganska ofta
- Ganska sällan
- Mycket sällan
- Aldrig
- Ingen i hushållet hade någon bil under senaste året

19. a) Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att bli utsatt för bedrägeri om du köper varor eller tjänster på internet?

- Mycket ofta
- Ganska ofta
- Ganska sällan
- Mycket sällan
- Aldrig
- Köper aldrig varor eller tjänster på internet

De som svarat "Köper aldrig varor eller tjänster på internet" får följande följdfråga:

b) Vilket är det främsta skälet till att du aldrig köper varor eller tjänster på internet?

- Har inte tillgång till internet
- På grund av oro för att bli utsatt för bedrägeri
- Annat skäl

20. Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att du ska bli misshandlad?

- Mycket ofta
- Ganska ofta
- Ganska sällan

- Mycket sällan
- Aldrig

21. Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att du ska bli rånad?

- Mycket ofta
- Ganska ofta
- Ganska sällan
- Mycket sällan
- Aldrig

22. Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att du ska bli våldtagen eller på annat sätt sexuellt angripen?

- Mycket ofta
- Ganska ofta
- Ganska sällan
- Mycket sällan
- Aldrig

23. Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att någon närstående till dig ska drabbas av brott?

- Mycket ofta
- Ganska ofta
- Ganska sällan
- Mycket sällan
- Aldrig

24. I vilken utsträckning påverkar oro för att utsättas för brott din livskvalitet?

- I stor utsträckning
- I viss utsträckning
- Inte alls
- Vet inte

25. I vilken utsträckning upplever du att följande är ett problem i området där du bor?

- a) Nedskräpning
- I stor utsträckning

- I viss utsträckning
- I liten utsträckning
- Inte alls

b) Skadegörelse

- I stor utsträckning
- I viss utsträckning
- I liten utsträckning
- Inte alls

c) Klotter

- I stor utsträckning
- I viss utsträckning
- I liten utsträckning
- Inte alls

d) Fortkörning

- I stor utsträckning
- I viss utsträckning
- I liten utsträckning
- Inte alls

e) Övrig störande körning med moped, bil eller andra motorfordon

- I stor utsträckning
- I viss utsträckning
- I liten utsträckning
- Inte alls

f) Personer påverkade av alkohol eller droger utomhus

- I stor utsträckning
- I viss utsträckning
- I liten utsträckning
- Inte alls

g) Gäng som uppehåller sig i området

- I stor utsträckning
- I viss utsträckning
- I liten utsträckning
- Inte alls

h) Personer eller gäng som bråkar eller stör

- I stor utsträckning
- I viss utsträckning
- I liten utsträckning
- Inte alls

i) Öppen narkotikahandel

- I stor utsträckning
- I viss utsträckning
- I liten utsträckning
- Inte alls

26. I vilken utsträckning tycker du att polisen bryr sig om problem som finns i området där du bor?

- I stor utsträckning
- I viss utsträckning
- I liten utsträckning
- Inte alls
- Upplever inga problem i området där jag bor
- Vet inte/ingen åsikt

27. På det hela taget, tror du att antalet brott i Sverige har ökat, minskat eller varit oförändrat de senaste tre åren?

- Ökat kraftigt
- Ökat något
- Varit oförändrat
- Minskat något
- Minskat kraftigt
- Vet inte/ingen uppfattning

Utsatthet för brott under 2021

Nu följer ett antal frågor om utsatthet för brott under förra året (1 januari - 31 december 2021). Det handlar om händelser som kan ha drabbat dig personligen eller någon i ditt hushåll. Det är **mycket viktigt** att brott som har inträffat före eller efter den här perioden inte redovisas här, oavsett hur allvarliga de är.

28. Fick du eller någon annan i ditt hushåll någon cykel stulen under

förra året (2021)?

- Ja, antal gånger _____
- Nej
- Ingen i hushållet ägde någon cykel under förra året

29. Fick du eller någon annan i ditt hushåll en bil stulen under förra året (2021)?

Räkna även med tjänstebil och leasingbil.

- Ja, antal gånger _____
- Nej
- Ingen i hushållet hade någon bil under förra året

30. Fick du eller någon annan i ditt hushåll något stulet *ur eller från* en bil, en motorcykel, en moped, en husvagn eller liknande under förra året (2021)?

Det kan t.ex. handla om fälgar, stereo eller en väska. Räkna inte med stöld från cykel.

- Ja, antal gånger _____
- Nej

31. Bröt sig någon in i din bostad i syfte att stjäla något under förra året (2021)?

Räkna inte med inbrott i garage, förråd eller källare som är avskilda från bostaden. Räkna inte heller händelser då någon gått in i en olåst bostad.

- Ja, antal gånger _____
- Nej

Nu kommer frågor om händelser som kan ha drabbat dig personligen under föregående år (1 januari-31 december 2021). Om du inte vill svara på någon fråga kan du hoppa över den och gå vidare till nästa men dina svar är värdefulla och bidrar till viktig kunskap.

32. Har någon på ett brottsligt sätt använt ditt kontonummer, kontokort/kontokortsuppgifter eller dina personuppgifter för att komma över pengar eller andra värdesaker under förra året (2021)?

Det kan t.ex. handla om så kallad skimning eller identitetsstöld.

- Ja, antal gånger _____

- Nej

33. Har någon på ett brottsligt sätt lurat dig som privatperson på pengar då du har köpt eller sålt något under förra året (2021)?

Det kan röra sig om att du inte fått en vara som du har betalt för eller inte fått betalt för en vara du har sålt.

- Ja, antal gånger____
- Nej

34. Blev du bestulen på pengar eller andra värdesaker som du burit på dig i fickan eller i en väska (så kallad fickstöld) under förra året (2021)?

Räkna inte med händelser där hot eller våld förekommit, de efterfrågas i fråga 35

- Ja, antal gånger____
- Nej

35. Rånade eller försökte någon råna dig genom att använda hot eller våld under förra året (2021)?

- Ja, antal gånger____
- Nej

36. a) Ofredade, tvingade eller angrep någon dig sexuellt under förra året (2021)?

Det kan till exempel handla om kränkande sexuella kommentarer i tal eller skrift eller att någon tafsat på dig, tvingat dig till en sexuell handling eller våldtagit dig. Det kan ha hänt hemma, i skolan, på arbetsplatsen, på internet eller på en annan plats.

- Ja, antal gånger____
- Nej -----→ *Gå till fråga 37*

b) Innebar händelsen eller någon av händelserna att någon tvingade eller försökte tvinga dig till en sexuell handling genom att hota, hålla fast eller göra dig illa på något sätt?

- Ja
- Nej

c) Innebar händelsen eller någon av händelserna att någon utnyttjade dig sexuellt då du sov eller var så påverkad att du inte kunde försvara

dig?

- Ja
- Nej

37. a) Har någon med avsikt slagit, sparkat eller på annat sätt utsatt dig för fysiskt våld, så att du skadades eller så att det gjorde ont, under förra året (2021)?

Händelser som du tidigare uppgett ska du inte ange igen.

- Ja, antal gånger _____
- Nej -----→ *Gå till fråga 38*

b) Ledde händelsen eller någon av händelserna till att du fick sådana skador att du besökte läkare, sjuksköterska eller tandläkare?

- Ja
- Nej

38. Hotade någon dig, på ett sådant sätt att du blev rädd, under förra året (2021)?

Händelser som du tidigare uppgett ska du inte ange igen.

- Ja, antal gånger _____
- Nej

39. Har du under förra året (2021), av en och samma person vid upprepade tillfällen, blivit förföljd eller fått oönskade besök, telefonsamtal eller meddelanden, via brev, sms eller internet?

Räkna inte med telefonförsäljning eller liknande.

- Ja
- Nej

40. Har någon i syfte att kränka eller skada dig spridit känsliga uppgifter, bilder, filmer och/eller kommentarer om dig på internet under förra året (2021)?

Det kan vara i sociala medier, som t.ex. Facebook, Instagram och YouTube, eller i något annat sammanhang.

- Ja, antal gånger _____
- Nej

41. Blev du under förra året (2021) utsatt för något eller några andra brott än de som redan frågats om i enkäten?

- Ja, antal gånger_____
- Nej

42. Utsattes någon närstående till dig för ett allvarligt brott under förra året (2021)?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Kontakter med rättsväsendets myndigheter de senaste tre åren

Nu kommer några frågor om eventuella kontakter du har haft med det svenska rättsväsendet, dvs. med polis, åklagare, domstolar och kriminalvård. I det här avsnittet handlar det om händelser som har skett under de senaste tre åren.

43. Har du (eller någon annan) polisanmält något brott du utsatts för under de senaste tre åren?

- Ja
- Nej -----→ *Gå till fråga 47*

Om du har polisanmält flera händelser ber vi dig att på de följande frågorna beskriva endast den senaste händelsen som polisanmälde.

44. a) Var det du själv eller någon annan som anmälde brottet till polisen?

- Jag själv
- Jag själv tillsammans med annan person
- Annan person

b) Gjordes anmälan via telefon, internet eller genom direkt kontakt med polisen?

Med direkt kontakt menas att du har träffat företrädare för polisen i samband med anmälan. Svara endast ett alternativ.

- Telefon
- Internet
- Direkt kontakt
- Vet inte

45. Ingick det någon form av hot eller våld i brottet som polisanmälades?

- Ja
- Nej

46. a) Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av polisen i samband med det här brottet?

- Mycket positiva
- Ganska positiva
- Varken positiva eller negativa
- Ganska negativa
- Mycket negativa
- Vet inte/ingen åsikt

b) Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med möjligheten att på ett enkelt sätt få kontakt med någon inom polisen som kunde hjälpa dig?

- Mycket nöjd
- Ganska nöjd
- Varken nöjd eller missnöjd
- Ganska missnöjd
- Mycket missnöjd
- Vet inte/ingen åsikt

c) Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med det bemötande du fick av polisen?

- Mycket nöjd
- Ganska nöjd
- Varken nöjd eller missnöjd
- Ganska missnöjd
- Mycket missnöjd
- Vet inte/ingen åsikt

d) Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den information du fick om hur polisen arbetar med ditt ärende?

- Mycket nöjd
- Ganska nöjd
- Varken nöjd eller missnöjd
- Ganska missnöjd

- Mycket missnöjd
- Vet inte/ingen åsikt

e) Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med polisens arbete med att utreda och klara upp brottet?

- Mycket nöjd
- Ganska nöjd
- Varken nöjd eller missnöjd
- Ganska missnöjd
- Mycket missnöjd
- Vet inte/ingen åsikt

47. a) Har du under de senaste tre åren varit i kontakt med åklagare på grund av att du blivit utsatt för något brott?

- Ja
- Nej -----→ *Gå till fråga 51*

b) Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av åklagaren?

- Mycket positiva
- Ganska positiva
- Varken positiva eller negativa
- Ganska negativa
- Mycket negativa

48. Har du medverkat i någon rättegång i domstol på grund av att du blivit utsatt för något brott under de senaste tre åren?

- Ja
- Nej -----→ *Gå till fråga 51*

Nu följer några frågor om rättegången. Om du har medverkat i flera rättegångar ber vi dig att på de följande frågorna beskriva endast **den senaste rättegången**.

49. a) Hade du ett målsägandebiträde i samband med rättegången?

Ett målsägandebiträde är ett juridiskt biträde vars uppgift är att hjälpa den brottsutsatta under förundersökning och rättegång.

- Ja -----→ *Besvara fråga 49b*

- Nej -----→ *Besvara fråga 49c*

b) Om Ja: Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av målsägandebiträdet?

- Mycket positiva
- Ganska positiva
- Varken positiva eller negativa
- Ganska negativa
- Mycket negativa

c) Om Nej: Hade du velat ha ett målsägandebiträde?

- Ja
- Nej
- Vet inte

50. a) Upplevde du att informationen du fick inför rättegången var tillräcklig eller otillräcklig?

- Tillräcklig
- Otillräcklig
- Vet inte/ingen åsikt

b) Hur lätt eller svårt var det att förstå vad som hände under rättegången?

- Mycket lätt
- Ganska lätt
- Varken lätt eller svårt
- Ganska svårt
- Mycket svårt

c) Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med det bemötande du fick i domstolen?

- Mycket nöjd
- Ganska nöjd
- Varken nöjd eller missnöjd
- Ganska missnöjd
- Mycket missnöjd

För att få mer kunskap om utsatthet för brott vill vi gärna intervjua en del av er som har besvarat enkäten. Intervjuerna är mycket viktiga för att få en

djupare förståelse för hur situationen i Sverige ser ut vad gäller brottslighet och trygghet. Vi är därför tacksamma om du vill lämna uppgifter om telefonnummer och även vilka tider du föredrar att vi ringer dig. Du väljer själv om du vill delta eller inte och kan också avbryta när som helst.

51. Vilket/vilka telefonnummer kan du säkrast kontaktas på om du blir utvald till en uppföljningsintervju?

I första hand_____

I andra hand_____

52. När föredrar du att vi ringer och intervjuar dig?

Du får gärna svara med fler än ett alternativ!

- Vardag – dagtid
- Vardag – kvällstid
- Helg – dagtid
- Helg – kvällstid

Tack för din medverkan! Gå gärna in på www.bra.se/ntu för att läsa mer om undersökningen. Skicka den ifyllda enkäten till SCB i det portofria svarskuvertet.

Bilaga 4 Kalibreringsrapport 2022

BILAGA 5

1 av 17

Michael Franzen
PMU

Kalibreringsrapport

Nationella trygghetsundersökningen 2022

2022-05-02

Inledning

I en urvalsundersökning är alltid skattningarna behäftade med *urvalsfel* beroende på att endast en delmängd (urval) av populationen studeras. Ett annat fel uppkommer om vi inte lyckas få svar från alla personer (bortfall) och om de avviker från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna. Detta fel kallas för *bortfallsfel*.

I en urvalsundersökning är skattningarna alltid behäftade med urvalsosäkerhet beroende på att endast en delmängd av populationen studeras.

Dessutom kan bortfall leda till ytterligare osäkerhet i form av bortfallsskevhet. Bortfallsskevhet uppkommer om vi inte lyckas få svar från alla och om personerna i bortfallet avviker från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna.

För att underlätta användningen av statistiken är det värdefullt om storleken på osäkerheten kan uppskattas. Av nämnda avvikelser är det endast storleken på urvalsosäkerheten som kan skattas med hjälp av urvalsinformation. Kunskap om bortfallsskevheten kan i regel bara fås på ett indirekt och approximativt sätt genom att utnyttja registervariabler.

Både urvalsosäkerhet och bortfallsskevhet kan reduceras genom att använda ett effektivt uppräkningsförfarande. I undersökningen används tekniken med kalibrering av vikter, vilket är en effektiv och flexibel metod för att reducera osäkerheter orsakade av urval och bortfall. I korthet går tekniken ut på att vid uppräknigen utnyttja en vektor bestående av variabler som är kända för både de svarande och populationen. Dessa variabler ska helst samvariera med svarsbenägenheten och undersökningsvariabler (målvariabler) samt avgränsa viktiga redovisningsgrupper.

Urvalsram och urval

Urvalsramen hämtades från Registret över totalbefolkningen (RTB), aktualitet 2021-10-31 och bestod av 8 298 645 individer. Från urvalsramen drogs ett stratifierat urval om 206 000 individer, varav 200 000 utgjorde ordinarie urval och 6 000 ett piloturval. Stratifieringsvariabler var ålder (två grupper) och lokalpolisområde (94 st).

Av de 200 000 individerna i det ordinarie urvalet svarade 64 989 individer, 134 482 klassades som bortfall och 529 som övertäckning.

Urvalet drogs negativt samordnat med NTU 2020 och NTU 2021 via permanenta slumpstal. Alla tre urvalen bedöms kunna hanteras som oberoende då det förväntade överlappet vid oberoende urvalsdragning

är litet. Estimationen kan alltså utföras på vanligt sätt, se vidare avsnitt *Teknisk beskrivning av urval och estimation*.

Analysen i den här rapporten avser det ordinarie urvalet.

Bortfallsanalys

Syftet med bortfallsanalysen är att analysera vilka variabler som bör användas som hjälpinformation vid bortfallsjustering. Detta görs i avsnittet *Analys av bortfallet*. Det är även av intresse att försöka bedöma vilka effekter bortfallet har på statistiken. I avsnittet *Kvarstående bortfallsskevheter* görs ett försök att uppskatta vilka skevheter som finns kvar efter bortfallsjusteringen.

Analys av bortfallet

Det centrala arbetet för att få god kvalitet på skattningarna, då kalibreringsestimatorn används, är att använda stark hjälpinformation. Vid val av hjälpvariabler är det tre kriterier som ska beaktas (Särndal & Lundström 2005):

- 1) Variabeln samvarierar väl med svarsbenägenheten. Det är det viktigaste kriteriet eftersom det leder till en minskning av *bortfallsskevheten* för alla skattningar.
- 2) Variabeln samvarierar väl med målvariabler. Om så är fallet minskar *bortfallsskevheten* för de skattningar som byggs upp av dessa målvariabler. Även *urvalsosäkerheten* minskar för dessa skattningar.
- 3) Variabeln avgränsar viktiga redovisningsgrupper. Det leder framförallt till minskad *urvalsosäkerhet* i skattningar för dessa redovisningsgrupper.

Tänkbara hjälpvariabler

I tabell 1 presenteras de variabler som ingår i analysen och som är kandidater till att användas som hjälpinformation vid bortfallsjusteringen. Variablerna är hämtade från RTB, Utbildningsregistret (UREG), Inkomst- och taxeringsregistret (IoT) och Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och har bedömts samvariera med svarsbenägenheten och/eller viktiga undersökningsvariabler.

Tabell 1 Tänkbara hjälpvariabler

Variabel (benämning)	Kategorier (koder)	Källa (aktualitet)
KÖN	1 = Man 2 = Kvinna	RTB 2021-10-31
ÅLDER	(Ålder: år 2022-12-31) 1 = 16 - 29 2 = 30 - 54 3 = 55 - 69 4 = 70 - 84	RTB 2021-10-31

CIVILSTÅND	1 = Gift+registrerat partnerskap 2 = Övriga	RTB 2021-10-31
FÖDELSELAND	1 = Sverige 2 = Övriga, okänt	RTB 2021-10-31
HUSHÅLLSTYP	(Grupperad från variabeln HushallsTyp) 1 = Ensamstående utan barn (1.1) 2 = Ensamstående med barn (1.2, 1.3) 3 = Sammanboende utan barn (2.1) 4 = Sammanboende med barn (2.2, 2.3) 5 = Övriga hushåll (3.1,3.2, 3.3)	RTB 2021-10-31
UTBILDNINGSNIVÅ	1 = Förgymnasial utbildning, okänd 2 = Gymnasial utbildning 3 = Eftergymnasial utbildning	UREG 2021
UTBILDNINGSDIRIKTION	(Sun2020 Inr) 1 = Allmän utbildning, pedagogik, lärarutbildning, humaniora, konst, samhällsvetenskap, juridik, handel, administration 2 = Naturvetenskap, matematik och informations- och kommunikationsteknik (IKT), teknik och tillverkning 3 = Lant- och skogsbruk samt djursjukvård 4 = Hälso- och sjukvård samt social omsorg 5 = Tjänster, okänd	UREG 2021
FÖRVÄRVSINKOMST INDIVID	(CSFVI grupperad; tkr) 1 = 0 – 146, okänd 2 = 147 – 237 3 = 238 – 324 4 = 325 –	IoT 2020
URBANISERINGSGRAD	1 = Tätbefolkat område 2 = Medelbefolkat område 3 = Glest befolkad område	RTB 2021-10-31
YRKESSTÄLLNING	1 = Anställda (1,2) 2 = Egen företagare, eget AB (4,5) 3 = Övriga, okänd (0)	RAMS 2020
ERHÅLLIT SJUKERSÄTTNING	(CSJUK) 1 = Ja, okänt 2 = Nej	IoT 2021
ERHÅLLIT EKONOMISKT BISTÅND	(ISOCBH) 1 = Ja, okänt 2 = Nej	IoT 2021
SYSSELSATT	(SyssStat) 1 = Ja, okänt 2 = Nej	RAMS 2020
KOMMUNGRUPP	(SKL:s kommungruppsindelning 2017) 1 = Storstäder och storstadsnära kommuner 2 = Större städer och kommuner nära större stad 3 = Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	RTB 2021-10-31

Svarsandelar

Sambandet mellan de svarande och bortfallet studeras genom att beräkna den vägda svarsandelen per kategori för de tänkta hjälpvariablerna (se tabell 2-15). Vid vägningen används designvikten $d_k = N_h/n_h$. Vid vägningen används designvikten (vid stratifierat OSU: N_i/n_i). Den vägda svarsandelen för hela populationen är 35,9 procent.

Stora skillnader mellan svarsandelarna tyder på en skev svarsfördelning för hjälpvariabeln och ett starkt samband med svarsbenägenheten, vilket efterfrågas enligt kriterium 1.

Tabell 2 Skattad procentuell andel svarande fördelat på kön

Kategori	Svarsandel	Antal svar
Man	33,7	30 746
Kvinna	38,3	34 243

Tabell 3 Skattad procentuell andel svarande fördelat på ålder

Kategori	Svarsandel	Antal svar
16 – 29 år	19,4	11 816
30 – 54 år	27,6	17 838
55 – 69 år	48,4	17 797
70 – 84 år	61,2	17 538

Tabell 4 Skattad procentuell andel svarande fördelat på civilstånd

Kategori	Svarsandel	Antal svar
Gift+registrerat partnerskap	45,2	29 945
Övriga	30,0	35 044

Tabell 5 Skattad procentuell andel svarande fördelat på födelseland

Kategori	Svarsandel	Antal svar
Sverige	40,6	57 198
Övriga, okänt	19,7	7 791

Tabell 6 Skattad procentuell andel svarande fördelat på hushållstyp

Kategori	Svarsandel	Antal svar
Ensamstående utan barn	35,5	13 270
Ensamstående med barn	23,0	3 460
Sammanboende utan barn	53,0	25 030
Sammanboende med barn	30,9	19 156
Övriga hushåll	19,5	4 073

Tabell 7 Skattad procentuell andel svarande fördelat på utbildningsnivå

Kategori	Svarsandel	Antal svar
Förgymnasial utbildning, okänd	25,6	12 047
Gymnasial utbildning	33,2	25 902
Eftergymnasial utbildning	44,7	27 040

Tabell 8 Skattad procentuell andel svarande fördelat på utbildningsinriktning

Kategori	Svarsandel	Antal svar
1	36,0	33 165
2	37,6	14 869
3	37,2	1 342
4	41,2	9 524
5	26,4	6 089

Tabell 9 Skattad procentuell andel svarande fördelat på inkomst, tkr

Kategori	Svarsandel	Antal svar
0 – 146, okänd	22,7	13 671
147 – 237	40,3	11 215
238 – 324	37,6	10 538
325 –	41,7	29 565

Tabell 10 Skattad procentuell andel svarande fördelat på urbaniseringsgrad

Kategori	Svarsandel	Antal svar
Tätbefolkat område	35,0	17 509
Medelbefolkat område	36,5	30 312
Glestat befolkad område	36,8	17 168

Tabell 11 Skattad procentuell andel svarande fördelat på yrkesställning

Kategori	Svarsandel	Antal svar
Anställda	33,8	37 867
Egen företagare, eget AB	44,6	5 491
Övriga, okänd	38,4	21 631

Tabell 12 Skattad procentuell andel svarande fördelat på erhållit sjukersättning

Kategori	Svarsandel	Antal svar
Ja, okänt	30,9	14 766
Nej	37,8	50 223

Tabell 13 Skattad procentuell andel svarande fördelat på erhållit ekonomiskt bistånd

Kategori	Svarsandel	Antal svar
Ja, okänt	12,9	1 035
Nej	36,9	63 954

Tabell 14 Skattad procentuell andel svarande fördelat på sysselsatt

Kategori	Svarsandel	Antal svar
Ja, okänt	34,4	35 654
Nej	38,3	29 335

Tabell 15 Skattad procentuell andel svarande fördelat på kommungrupp

Kategori	Svarsandel	Antal svar
Storstäder och storstadsnära kommuner	35,2	18 644
Större städer och kommuner nära större stad	35,9	23 130
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	37,0	23 215

Skillnad i svarsbenägenhet är som störst mellan åldersgrupper, hushållstyper, födelseland, utbildningsnivåer, inkomstgrupper, yrkesställning och om en erhållit ekonomiskt bistånd eller inte. Detta gör dessa variabler till starka kandidater enligt kriterium 1. Skillnaden mellan olika kommungrupper, urbaniseringsgrad eller om en är sysselsatt eller inte är däremot liten vilket gör dem sämre som hjälpvariabler enligt kriterium 1.

Multivariat analys

Vissa variabler samvarierar vilket gör att vi inte vet hur de fungerar tillsammans. För att se den sammanlagda effekten av variablerna används en *Step-Forward* procedur baserad på H_3 -indikatorn, se Särndal & Lundström (2010). Proceduren används för att hitta de starkaste hjälpvariablerna och har vissa likheter med *forward selection* inom regressionsanalys. I tabell 16 visas hur H_3 -indikatorn ökar successivt då variabler läggs till i hjälpvektorn. Större H_3 -värde innebär ökad reduktion av bortfallskevheten.

Tabell 16 Step-forward-procedur för indikatorn H_3

Hjälpvariabel	$H_3 \times 10^3$
Ålder	419
Födelseland	508
Utbildningsnivå	563
Hushållstyp	594
Erhållit ekonomiskt bistånd	604
Kön	607
Inkomst	611
Utbildningsinriktning	613
Sysselsatt	614
Kommungrupp	614
Erhållit sjukersättning	615
Civilstånd	615
Urbaniseringsgrad	615
Yrkesställning	615

Utifrån de genomförda analyserna bör variablerna ålder, födelseland, utbildningsnivå, hushållstyp, erhållit ekonomiskt bistånd, inkomst, kön och utbildningsinriktning vara starka kandidater till att användas som hjälpinformation enligt kriterium 1. Efter att utbildningsinriktning lagts till så ökar värdet på H_3 -indikatorn endast marginellt, vilket innebär att variablerna sysselsatt, kommungrupp, erhållit sjukersättning, civilstånd, urbaniseringsgrad och yrkesställning inte skulle tillföra så mycket i en hjälpvektor.

Samvariation med målvariabler

I undersökningen ingår ett stort antal målvariabler och därför är det inte möjligt att hitta hjälpvariabler som samvarierar med alla dessa.

Däremot kan vi välja ut några målvariabler som anses särskilt viktiga för undersökningen. Två målvariabler har valts ut och från dessa konstrueras klassindelade variabler enligt tabell 17.

Tabell 17 Konstruerade målvariabler

Målvariabel	Förklaring (se även frågeformuläret)
Utsatt för brott	1 = Ja på någon av frågorna F28-F34, F35a-F40a eller F41, 0 = Annars
Gjort polisanmälan	1 = Ja på F43, 0 = Annars

I tabeller 18-31 skattas den procentuella andelen med egenskapen per målvariabel inom hjälpvariablernas olika kategorier. Skattningarna görs med hjälp av en bortfallsjusterad designvikt enligt formel (4) i avsnittet *Teknisk beskrivning av urval och estimation*. Stora skillnader i andelarna mellan kategorierna för de olika målvariablerna tyder på att hjälpvariabeln har ett starkt samband med målvariabeln vilket efterfrågas enligt kriterium 2.

Tabell 18 Kön

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
Man	29,0	22,8
Kvinna	28,8	19,9

Tabell 19 Ålder

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
16 – 29 år	44,3	23,9
30 – 54 år	32,6	25,7
55 – 69 år	23,0	18,3
70 – 84 år	14,0	10,9

Tabell 20 Civilstånd

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
Gift+registrerat partnerskap	21,6	17,6
Övriga	32,9	21,4

Tabell 21 Födelse land

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
Sverige	27,0	19,7
Övriga, okänt	33,7	19,7

Tabell 22 Hushållstyp

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
Ensamstående utan barn	27,5	19,1
Ensamstående med barn	43,3	28,1
Sammanboende utan barn	19,0	15,1
Sammanboende med barn	34,1	23,5
Övriga hushåll	36,0	22,4

Tabell 23 Utbildningsnivå

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
Förgymnasial utbildning, okänd	31,0	16,9
Gymnasial utbildning	26,5	19,2
Eftergymnasial utbildning	27,7	21,3

Tabell 24 Utbildningsinriktning

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
1	28,1	18,8
2	26,7	21,9
3	27,1	22,0
4	26,8	19,3
5	31,2	19,5

Tabell 25 Inkomst, tkr

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
0 – 146, okänd	38,3	20,6
147 – 237	20,8	14,3
238 – 324	23,2	16,9
325 –	26,8	22,1

Tabell 26 Urbaniseringsgrad

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
Tätbefolkat område	32,2	22,6
Medelbefolkat område	26,2	18,5
Glest befolkad område	22,2	16,4

Tabell 27 Yrkesställning

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
Anställda	30,7	22,6
Egen företagare, eget AB	25,3	21,0
Övriga, okänd	23,3	14,1

Tabell 28 Erhållet sjukersättning

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
Ja, okänt	32,5	24,0
Nej	26,5	18,5

Tabell 29 Erhållet ekonomiskt bistånd

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
Ja, okänt	40,2	19,8
Nej	27,6	19,7

Tabell 30 Sysselessatt

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
Ja, okänt	30,2	23,2
Nej	24,9	15,4

Tabell 31 Kommungrupp

	Utsatt för brott	Gjort polisanmälan
Storstäder och storstadsnära kommuner	31,2	22,3
Större städer och kommuner nära större stad	27,7	19,1
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	23,0	16,8

Bortsett från kön och möjligen utbildningsinriktning varierar skattningarna märkbart för någon målvariabel för hjälpvariablerna. Det gör dem användbara i en hjälpvektor enligt kriterium 2. Framförallt gäller det variablerna ålder, hushållstyp och inkomst.

En multivariat analys där sambandet mellan målvariabeln och hjälpvariablerna modelleras genomförs också. För varje målvariabel presenteras de starkaste hjälpvariablerna. Analysen görs som en stegvis multivariat logistisk regression. Se tabeller 32-35.

Tabell 32 Hjälpvariabler som samvarierar med målvariabeln Utsatt för brott

Hjälpvariabel	p-värde
Ålder	<0,0001
Hushållstyp	<0,0001
Urbaniseringsgrad	<0,0001
Födelseland	<0,0001
Erhållit sjukersättning	<0,0001
Yrkesställning	<0,0001
Civilstånd	<0,0001
Kommungrupp	<0,0001
Inkomst	0,0001
Utbildningsnivå	0,0092

Tabell 33 Hjälpvariabler som samvarierar med målvariabeln Gjort polisanmälan

Hjälpvariabel	p-värde
Ålder	<0,0001
Urbaniseringsgrad	<0,0001
Yrkesställning	<0,0001
Hushållstyp	<0,0001
Kön	<0,0001
Erhållit sjukersättning	<0,0001
Inkomst	<0,0001
Utbildningsnivå	0,0012
Kommungrupp	0,0021

Flera av hjälpvariablerna samvarierar med båda målvariabler. Variabler som kommungrupp och urbaniseringsgrad som inte visade starkt

samband med svarsfrekvensen visar samband med målvariablerna. Det gör dem till kandidater som hjälpvariabler enligt kriterium 2.

Avgränsning av redovisningsgrupper

Om hjälpvariabeln avgränsar viktiga redovisningsgrupper kan kvaliteten bli bättre i dessa grupper. Framförallt blir skattningarna säkrare om hjälpvariabeln väl avgränsar redovisningsgruppen enligt kriterium 5.

Kalibreringsestimaton ger konsistenta skattningar i den meningen att estimaton ger exakta skattningar för utnyttjade registertotaler. Det är därför viktigt att vid val av hjälpvariabler fundera på vilka skattningar man vill få konsistenta.

Slutligt val av hjälpvektor

Efter sammanvägning av ovanstående analys används följande hjälpvektor:

LPO+ålder+födelseland+utbildningsnivå+hushållstyp+kommungrupp

vilket är densamma som i 2021 års undersökning.

Jämförelser underlättar med användning av samma vektor. Bortfallsanalysen visar heller inga tecken på att dessa variabler inte längre är relevanta som hjälpvariabler. En tänkbar variabel som lämnats utanför hjälpvektorn är inkomst, men inkludering av den gav negativa vikter och togs bort. Kön kan också tänkas avgränsa viktiga redovisningsgrupper.

Kvarstående bortfallskevheter

Jämförelse av kalibrerade och ej kalibrerade skattningar

I avseende att utvärdera effekten av bortfallsjusteringen jämförs skattningar som beräknats utifrån kalibrerade vikter, med HT-skattningar gjorda med hjälp av en bortfallsjusterad designvikt enligt (4), där ingen extra hjälpinformation används. Skattningarna görs för målvariablerna inklusive 95%-iga konfidensintervall. Se tabell 34-35.

Tabell 34 Andelsskattningar för målvariabeln Utsatt för brott

Redovisningsgrupp	Kalibrerad skattning	HT-skattning	Antal svartotalt
Totalt	30,7 ± 0,4	27,9 ± 0,4	64 989
16 – 29 år	44,9 ± 1,0	44,3 ± 1,0	11 816
30 – 54 år	33,9 ± 0,8	32,6 ± 0,8	17 838
55 – 69 år	23,6 ± 0,8	23,0 ± 0,7	17 797
70 – 84 år	14,5 ± 0,7	14,0 ± 0,6	17 538
Sverige	29,6 ± 0,5	27,0 ± 0,4	57 198
Övriga, okänt	34,3 ± 1,2	33,7 ± 1,2	7 791

Förgymnasial utbildning, okänd	32,0 ± 1,0	31,0 ± 0,9	12 047
Gymnasial utbildning	29,2 ± 0,7	26,5 ± 0,6	25 902
Eftergymnasial utbildning	31,7 ± 0,7	27,7 ± 0,6	27 040
Ensamstående utan barn	29,1 ± 0,9	27,5 ± 0,9	13 270
Ensamstående med barn	43,9 ± 1,9	43,3 ± 1,8	3 460
Sammanboende utan barn	21,0 ± 0,7	19,0 ± 0,6	25 030
Sammanboende med barn	34,7 ± 0,8	34,1 ± 0,7	19 156
Övriga hushåll	36,3 ± 1,7	36,0 ± 1,6	4 073
Tätbefolkat område	34,4 ± 0,8	31,2 ± 0,7	18 644
Medelbefolkat område	30,5 ± 0,7	27,7 ± 0,6	23 130
Glest befolkad område	25,4 ± 0,7	23,0 ± 0,6	23 215

Tabell 35 Andelsskattningar för målvariabeln Gjort polisanmälan

Redovisningsgrupp	Kalibrerad skattning	HT-skattning	Antal svar totalt
Totalt	21,0 ± 0,4	19,7 ± 0,3	64 989
16 – 29 år	23,5 ± 0,9	23,9 ± 0,8	11 816
30 – 54 år	25,5 ± 0,7	25,7 ± 0,7	17 838
55 – 69 år	18,2 ± 0,7	18,3 ± 0,6	17 797
70 – 84 år	10,4 ± 0,6	10,9 ± 0,5	17 538
Sverige	21,3 ± 0,4	19,7 ± 0,4	57 198
Övriga, okänt	20,0 ± 1,0	19,7 ± 1,0	7 791
Förgymnasial utbildning, okänd	17,1 ± 0,8	16,9 ± 0,7	12 047
Gymnasial utbildning	20,8 ± 0,6	19,2 ± 0,5	25 902
Eftergymnasial utbildning	23,4 ± 0,7	21,3 ± 0,5	27 040
Ensamstående utan barn	19,8 ± 0,8	19,1 ± 0,8	13 270
Ensamstående med barn	28,0 ± 1,7	28,1 ± 1,7	3 460
Sammanboende utan barn	16,0 ± 0,6	15,1 ± 0,5	25 030
Sammanboende med barn	23,8 ± 0,7	23,5 ± 0,7	19 156
Övriga hushåll	22,6 ± 1,5	22,4 ± 1,4	4 073
Tätbefolkat område	23,7 ± 0,7	22,3 ± 0,6	18 644
Medelbefolkat område	20,2 ± 0,6	19,1 ± 0,6	23 130
Glest befolkad område	18,2 ± 0,6	16,8 ± 0,5	23 215

Vid en jämförelse mellan kalibrerade och ej kalibrerade skattningar ser man att kalibrering har viss effekt. För de flesta redovisningsgrupper har högre andel utsatts för brott när de kalibrerade punktskattningarna används. Detta kan tyda på att gruppen som blivit utsatta är något underskattade ibland de svarande. Detsamma gäller för andelen som gjort polisanmälan, utom för åldersgrupperna och ensamstående med barn, där den kalibrerade punktskattningen ger en lägre andel.

Skevheter i registervariabeln förvärvsinkomst

En metod för att bedöma hur stora fel bortfallet kan leda till är att använda sig av registerinformation. Här används två av de föreslagna hjälpvariablerna förvärvsinkomst och civilstånd vilka inte togs med i hjälpvektorn. Variablerna finns för hela urvalet och därmed är det

möjligt att jämföra skattningar från de svarande med skattningar från hela urvalet (med hjälpinformation). Beräkningar av populationsvärdet från urvalsramen presenteras också. Se tabell 36-37.

Medianinkomsten totalt för HT-skattningen med de svarande är 305 200 kronor. Medianinkomsten i urvalsskattningen är 289 700 kronor (som underskattar populationsvärdet i urvalsramen något). Detta tyder på att personer med högdisponibel inkomst är överrepresenterade bland de svarande och att inkomsten överskattas om ingen bortfallsjustering görs. Medianinkomsten skattad med kalibrering är 302 800 kronor. Bortfallsjustering med hjälp av kalibrering hjälper att minska överskattningen något men inte helt och hållet.

På liknande sätt reduceras bortfallsrampen i några redovisningsgrupper men i andra ger de kalibrerade skattningarna ett värde som ligger längre ifrån motsvarande urvalsskattning än HT-skattningarna. Därmed finns skäl att säga att det finns kvarstående bortfallsramp i variabeln inkomst.

Tabell 36 Skattningar medianinkomst

Redovisningsgrupp	Svarsmängd		Urval Kalibrerad skattning	Urvalsram
	Svarsmängd HT-skattning	Kalibrerad skattning		
Totalt	305 200 ± 2 200	302 800 ± 2 300	289 700 ± 1 200	291 400
16 – 29 år	21 800 ± 2 800	13 400 ± 1 600	39 600 ± 1 800	42 100
30 – 54 år	410 500 ± 3 100	393 900 ± 3 100	362 700 ± 1 500	362 700
55 – 69 år	393 700 ± 3 500	364 500 ± 3 500	364 000 ± 2 100	365 000
70 – 84 år	238 700 ± 2 000	220 000 ± 2 000	222 200 ± 1 400	222 100
Sverige	313 300 ± 2 300	316 700 ± 2 400	311 000 ± 1 300	311 000
Övriga, okänt	245 400 ± 6 900	252 700 ± 7 900	208 900 ± 3 400	216 500
Förgymnasial utbildning, okänd	112 000 ± 6 200	116 700 ± 5 400	120 200 ± 7 700	121 800
Gymnasial utbildning	295 700 ± 3 100	309 400 ± 2 900	297 800 ± 1 600	297 200
Eftergymnasial utbildning	390 000 ± 3 200	392 700 ± 3 700	374 400 ± 2 100	376 200
Ensamstående utan barn	281 300 ± 4 800	283 100 ± 5 500	266 600 ± 2 900	266 000
Ensamstående med barn	176 900 ± 22 200	203 600 ± 21 000	199 700 ± 8 600	199 700
Sammanboende utan barn	311 600 ± 3 400	307 400 ± 3 900	307 700 ± 2 300	310 100
Sammanboende med barn	342 000 ± 4 300	340 100 ± 4 200	331 000 ± 2 000	331 700
Övriga hushåll	255 300 ± 10 400	268 000 ± 10 500	208 600 ± 4 400	212 000
Tätbefolkat område	340 800 ± 4 600	328 900 ± 5 100	309 500 ± 2 400	312 000
Medelbefolkat område	292 500 ± 3 800	292 100 ± 4 200	280 300 ± 2 100	282 500
Glesbefolkat område	279 400 ± 3 300	285 900 ± 3 900	280 300 ± 2 000	279 600

För andelen gifta personer (inklusive registrerade partners) totalt för HT-skattningen med de svarande är 44,4 procent. Andelen i urvalsskattningen är 39,3 procent (vilken också tangerar populationsvärdet i urvalsramen). Det betyder att de gifta är överrepresenterade bland de svarande och att andelen överskattas om ingen bortfallsjustering görs. Bortfallsjustering med hjälp av kalibrering reducerar denna underskattning. Skattningens osäkerhetsmarginal inkluderar också populationsvärdet i urvalsramen.

För de flesta enskilda redovisningsgrupper reduceras bortfallsrampen vid användning av den kalibrerade skattningen. Det finns skäl att säga att bortfallsramperna i variabeln andelen gifta reduceras med användning av kalibrerade vikter för ingående redovisningsgrupper.

Tabell 37 Skattningar av andel gifta

Redovisningsgrupp	Svarsmängd HT-skattning	Svarsmängd		Urvalsram
		Kalibrerad skattning	Urval kalibrerad skattning	
Totalt	44,4 ± 0,3	39,9 ± 0,3	39,3 ± 0,1	39,4
16 – 29 år	3,0 ± 0,3	2,9 ± 0,3	4,3 ± 0,1	4,2
30 – 54 år	49,5 ± 0,7	47,7 ± 0,7	43,6 ± 0,3	43,8
55 – 69 år	57,1 ± 0,7	51,7 ± 0,7	52,7 ± 0,5	52,6
70 – 84 år	59,5 ± 0,7	51,2 ± 0,9	54,7 ± 0,5	54,7
Sverige	43,9 ± 0,3	37,5 ± 0,3	37,4 ± 0,1	37,2
Övriga, okänt	48,0 ± 1,1	48,2 ± 1,1	45,8 ± 0,5	46,6
Förgymnasial utbildning, okänd	28,7 ± 0,7	28,0 ± 0,7	29,4 ± 0,3	29,7
Gymnasial utbildning	45,4 ± 0,5	41,6 ± 0,5	37,8 ± 0,3	37,2
Eftergymnasial utbildning	49,9 ± 0,5	44,8 ± 0,7	46,6 ± 0,3	46,6
Ensamstående utan barn	3,0 ± 0,3	3,2 ± 0,3	3,8 ± 0,1	3,9
Ensamstående med barn	3,7 ± 0,7	4,4 ± 0,7	5,7 ± 0,3	5,3
Sammanboende utan barn	71,3 ± 0,5	66,2 ± 0,7	65,4 ± 0,3	65,7
Sammanboende med barn	49,9 ± 0,7	51,6 ± 0,7	51,5 ± 0,3	51,5
Övriga hushåll	33,8 ± 1,5	36,3 ± 1,7	31,4 ± 0,7	31,0
Tätbefolkat område	42,7 ± 0,5	38,2 ± 0,7	38,4 ± 0,3	38,6
Medelbefolkat område	44,4 ± 0,5	39,9 ± 0,7	39,2 ± 0,3	39,4
Glestat befolkad område	47,0 ± 0,5	42,6 ± 0,7	40,9 ± 0,3	40,5

Slutsatser

Den vägd svarsandelen i undersökningen var 35,9 procent. Bortfallet är inte av slumpmässig art utan det finns variabler som påverkar benägenheten att svara. Bortfallsanalysen visar att främst variablerna

ålder, födelseland, utbildningsnivå, inkomst och hushållstyp samvarierar med benägenheten att svara.

De variabler som samvarierar med tänkbara målvariabler är främst ålder hushållstyp och inkomst.

De variabler som samvarierar med svarsbenägenhet och/eller viktiga undersökningsvariabler är kandidater till att användas som hjälpinformation vid bortfallsjustering. För att underlätta jämförelser valdes variablerna ålder, födelseland, utbildningsnivå, hushållstyp, kommungrupp samt LPO-områden, vilket motsvarar variablerna i undersökningen 2021. Bortfallsanalysen visar också att dessa variabler fortfarande är relevanta.

Kalibrerade skattningar utifrån hjälpinformation har jämförts med HT-skattningar där alla svarande ges samma vikt inom stratum. Skattningar har gjorts för registervariablerna förvärsinkomst och andel gifta.

För de tänkbara målvariablerna ger kalibreringen viss effekt.

För registervariablerna förvärsinkomst och andel gifta reduceras de skevheter som bortfallet orsakar när kalibrering används för totalnivån. De kalibrerade skattningarna ligger närmare urvalsskattningen (med hjälpinformation). För enskilda redovisningsgrupper reduceras bortfallsskevheter för vissa grupper men ökar i andra.

Det är okänt hur de som inte svarat på undersökningen skulle ha svarat och vilka konsekvenser det får för den statistik som baseras på de svarande. Den analys som genomförts visar att bortfallet orsakar skevheter och kan variera mellan målvariabler och redovisningsgrupper. Situationen avhjälpas med kalibrerade vikter som reducerar bortfallsskevheter, men leder inte alltid till förbättringar i estimaten för alla redovisningsgrupper.

Förutsatt att den valda hjälpinformationen samvarierar med undersökningsvariablerna så bör bortfallsskevheter för dessa inte vara alltför stor. Det finns dock vissa kvarstående bortfallsskevheter. För andra målvariabler och redovisningsgrupper som inte utgörs av hjälpvariablerna är effekten okänd. Vi rekommenderar därför att det kalibrerade vikterna i första hand används för redovisning där grupperna utgörs av hjälpvariablerna.

Teknisk beskrivning av urval och estimation

Vi har en population U bestående av N personer. De parametrar vi är intresserade av är vanligtvis funktioner av två totaler $Y = \sum_U y_k$ och

$Z = \sum_U z_k$, där y_k är värdet på variabel y för person k och z_k värdet på en annan variabel för samma person. Ofta är y (och även z) en dikotom variabel, d.v.s.

$$y_k = \begin{cases} 1 & \text{om person } k \text{ har studerade egenskap} \\ 0 & \text{för övrigt} \end{cases} \quad (1)$$

Vanligtvis är vi också intresserade av parametrar för redovisningsgrupper. Låt oss benämna dessa $U_1, \dots, U_d, \dots, U_D$, där $U = \bigcup_{d=1}^D U_d$. Totalen för redovisningsgrupp d kan skrivas

$$Y_d = \sum_U y_{dk} \quad (2)$$

$$\text{där } y_{dk} = \begin{cases} y_k & \text{för } k \in U_d \\ 0 & \text{för övrigt} \end{cases}$$

Z_d bildas på likartat sätt.

En generell parameter för redovisningsgrupp d (d kan också avse hela populationen) kan skrivas $P_d = C \frac{Y_d}{Z_d}$, där C är en konstant.

Den vanligaste parametern är en procentuell andel, som erhålles när $C = 100$ och $Z_k = 1$ för alla k , och y är definierad enligt (1). Om vi låter N_d vara antalet personer i redovisningsgrupp d , då kan parametern skrivas

$$P_d = 100 \frac{\sum_U y_{dk}}{N_d} \quad (3)$$

Vi drar ett obundet slumpmässigt urval s_h av storleken n_h från stratum h ($h = 1, \dots, H$) men p.g.a. övertäckning och bortfall har vi endast svarsmängden r_h av storleken m_h att utföra beräkningarna på. Storleken på stratum h ger vi beteckningen N_h .

Den konventionella HT-estimatorn (för Y_d), har följande form:

$$\hat{Y}_d = \sum_{h=1}^H \frac{N_h}{m_h} \sum_{r_h} y_{dk} \quad (4)$$

I estimator (4) används ingen ytterligare hjälpinformation än stratifieringsinformationen.

I syfte att erhålla en estimator med mindre urvalsosäkerhet och bortfallsosäkerhet än estimator (4) utnyttjar vi hjälpinformation också i estimationen. Vi bildar en hjälpvektor x_k , som anger till vilka kategorier av

LPO+ålder+födelseland+utbildningsnivå+hushållstyp+kommungrupp

som person k tillhör. Från register framställer vi hjälptotalerna $\sum_{U_d} x_k$. Vi utnyttjar denna hjälpinformation i en kalibreringsestimator.

Kalibreringsestimern för totalen Y_d har följande utseende:

$$\hat{Y}_{wd} = \sum_r d_k v_k y_{dk} \quad (5)$$

där designen antas vara stratifierat OSU med designvikterna $d_k = N_h/n_h$ för $k \in r_h$ där $h = 1, \dots, H$ och

$$v_k = 1 + (\sum_U \mathbf{x}_k - \sum_r d_k \mathbf{x}_k)' (\sum_r d_k \mathbf{x}_k \mathbf{x}_k')^{-1} \mathbf{x}_k \quad (6)$$

Den skattade svarssannolikheten för individ k är $\hat{\theta}_k = 1/v_k$. Vid skattning av en parameter av typen $P_d = C \frac{Y_d}{Z_d}$ skattas respektive total med hjälp av vikterna $w_k = d_k v_k$.

Referenser

Särndal C.-E. & Lundström S. (2005). *Estimation in Surveys with Nonresponse*. New York: Wiley

Särndal C.-E. & Lundström S. (2010). *Design for estimation: Identifying auxiliary vectors to reduce nonresponse bias*. Survey Methodology, vol. 36, no. 2, 131-144.

Bilaga 5 Variabellista

Tabell 1. Variabellista NTU 2007–2022.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bakgrundsinformation*																
SCB-id	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Datum för dataregistrering	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Utsändningsgrupp	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Svar via webb-/pappersenkät	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Språk i enkäten	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Stratum	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Population per stratum	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Urval per stratum	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kalibreringsvikt	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hushållsvikt	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kön	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ålder	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SAMS-kod	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
DeSo											x	x	x	x	x	x
RegSO														x	x	x
Uppgifter om kommun	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Nyckelkodsområde (för storstadskommunerna Stockholm, Göteborg och Malmö)													x	x	x	x
Stadsdel (för storstadskommunerna Stockholm, Göteborg och Malmö)														x	x	x
Postnummer	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Län	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Polisregion									x	x	x	x	x	x	x	x
Polisområde											x	x	x	x	x	x
Lokalpolisområde											x	x	x	x	x	x
Områdestyper enligt Segregationsbarometern															x	x
Utsatta områden enligt Polismyndighetens definition															x	x
Civilstånd	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Världsdel	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Föräldrars världsdel	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Födelseland											x	x	x	x	x	x
Föräldrars födelseland											x	x	x	x	x	x
Utbildningsnivå	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Senaste invandringsdatum	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Inkomst	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Etableringsbidrag	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ekonomiskt bistånd	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bostadstyp	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Familjetyper	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Huvudsaklig sysselsättning	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Yrkesgrupp (SSYK)								x	x	x	x	x	x	x	x	x
Förtroende för rättsväsendet																
Förtroende för rättsväsendet generellt	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Förtroende för att rättsväsendet...																
...hanterar dem som misstänks för brott på ett rättvist sätt	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
...behandlar brottsutsatta på ett bra sätt	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Förtroende för att polisen...																
...hanterar dem som misstänks för brott på ett rättvist sätt		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
...behandlar brottsutsatta på ett bra sätt		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Otrygghet och oro för brott																
Oro över brottsligheten i samhället	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Trygghet vid utevistelse ensam sent en kväll i bostadsområdet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vänt annan väg/annat färdssätt på grund av otrygghet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Avstått från aktivitet på grund av otrygghet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Avstått från att skriva/lägga upp på internet på grund av otrygghet											x	x	x	x	x	x
Oro över utsatthet för...																
...bostadsinbrott	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
...att bil ska bli stulen eller utsättas för skadegörelse	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
...försäljningsbedrägeri på internet											x	x	x	x	x	x
...misshandel											x	x	x	x	x	x
...rån											x	x	x	x	x	x
...sexuella angrepp eller våldtäkt											x	x	x	x	x	x
Oro för att närmaste ska drabbas av brott	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Om oro för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten																
Upplevelse av problem i bostadsområdet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Uppfattning om huruvida polisen bryr sig om problem i bostadsområdet												x	x	x	x	x
Uppfattning om utveckling antal brott	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Utsatthet för brott																
Utsatthet för cykelstöld under senaste året (inkluderar ägande av cykel)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal gånger	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Utsatthet för bilstöld under senaste året (inkluderar ägande av bil)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Antal gånger	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Utsatthet för stöld ur eller från motordrivet fordon under senaste året	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Antal gånger	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Utsatthet för bostadsinbrott under senaste året	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Antal gånger	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri under senaste året											x	x	x	x	x	x
Antal gånger											x	x	x	x	x	x
Utsatthet för försäljningsbedrägeri under senaste året											x	x	x	x	x	x
Antal gånger											x	x	x	x	x	x
Utsatthet för fickstöld under senaste året											x	x	x	x	x	x
Antal gånger											x	x	x	x	x	x
Utsatthet för personrån/försök till personrån under senaste året	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Antal gånger	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hatbrottsmotiv											x	x				x
Utsatthet för sexualbrott under senaste året	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Antal gånger	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Allvarlighetsgrad: Tvång eller försök till tvång											x	x	x	x	x	x
Allvarlighetsgrad: Utnyttjande av försvarslös position											x	x	x	x	x	x
Hatbrottsmotiv											x	x				x
Utsatthet för misshandel under senaste året	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Antal gånger	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Allvarlighetsgrad: Skador som ledde till besök hos läkare/sjuksköterska/tandläkare											x	x	x	x	x	x
Hatbrottsmotiv											x	x				x
Utsatthet för hot under senaste året	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Antal gånger	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hatbrottsmotiv											x	x				x
Utsatthet för trakasserier (upprepade tillfällen av en och samma person under senaste året)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hatbrottsmotiv											x	x				x
Utsatthet för nätkränkningar under senaste året											x	x	x	x	x	x
Antal gånger											x	x	x	x	x	x
Hatbrottsmotiv											x	x				x
Utsatthet för något annat brott under senaste året	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Antal gånger	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Närståendes utsatthet för allvarligt brott under senaste året	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<i>Fråga om respondenterna kan tänka sig att ställa upp på en uppföljningsintervju. För detta efterfrågas telefonnummer och lämplig tid att bli uppringd på.</i>												x	x	x	x	x
Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet de senaste tre åren																
Brottet polisanmält	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vem som polisanmälde brottet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hur brottet polisanmäldes	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Typ av brott (hot/våld, ej hot/våld)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Positiva/negativa erfarenheter av polisen, sammantaget	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Nöjd med polisens tillgänglighet			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Nöjd med polisens bemötande			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Nöjd med information om hur polisen arbetar med ärendet			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Nöjd med polisens arbete med att utreda och klara upp brottet			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kontakt med åklagare	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Positiva/negativa erfarenheter av åklagaren, sammantaget	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Medverkan i rättegång i domstol	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Tilldelat målsågarbiträde	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Positiva/negativa erfarenheter av målsågarbiträdet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Behov av målsågarbiträde (om inte tilldelat)												x	x	x	x	x
Upplevdes informationen inför domstolsförhandlingen som tillräcklig/otillräcklig	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Domstolsförhandlingen lätt-/svårförståelig	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Positiva/negativa sammantaget av bemötande i domstolen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(*) För information om vilka uppgifter som baseras på registerdata, se respektive års tekniska rapport.

Bilaga 6 Externt bortfall

Tabell 1. Urval och bortfall, NTU 2022.^a

	Antal	Andel (%)
Bruttourval	200 000	
övertäckning (avlidna/utlandsflytt)	529	
Nettourval	199 471	100,0
Svarande, viktat	-	35,9
Svarande, oviktat	64 989	32,6
därav via		
postenkät	29 583	14,8
webbenkät	34 639	17,4
webbenkät, engelska	758	0,4
postenkät, övriga språk (arabiska, persiska och engelska)	9	-
Bortfall viktat	-	64,1
Bortfall oviktat	134 482	67,4
Därav		
ej avhörda	129 440	64,9
postreturer	2 746	1,4
avböjd medverkan	431	0,2
förhindrad medverkan	275	0,1
ej anträffad	555	0,3
fel person har svarat	828	0,4
insänd blank/oanvändbar	175	0,1
lovat sända in	11	-
för få svar	21	-

Med (..) menas att uppgiften ej finns tillgänglig/ej redovisas.

^a Anledningen till att såväl oviktade som viktade andelar redovisas är att de bidrar med något olika information. Den designviktade svarsfrekvensen tar hänsyn till att olika personer haft olika stor sannolikhet att komma med i urvalet (genom exempelvis översampling av grupper man sedan tidigare vet har en lägre svarsfrekvens) och kan ses som en skattning av den svarsandel som en undersökning utan stratifiering skulle ha resulterat i.

Tabell 2. Viktad procentuell andel svarande fördelat på stratum (polisregion, polisområde, lokalpolisområde, åldersspann), NTU 2022.

Stratum	Svarsandel
Bergslagen, Dalarna, Borlänge, 16–29 år	17
Bergslagen, Dalarna, Borlänge, 30–84 år	42
Bergslagen, Dalarna, Falun, 16–29 år	18
Bergslagen, Dalarna, Falun, 30–84 år	45
Bergslagen, Dalarna, Mora, 16–29 år	14
Bergslagen, Dalarna, Mora, 30–84 år	44
Bergslagen, Värmland, Arvika, 16–29 år	13
Bergslagen, Värmland, Arvika, 30–84 år	36
Bergslagen, Värmland, Karlstad 16–29 år	21
Bergslagen, Värmland, Karlstad 30–84 år	43
Bergslagen, Värmland, Kristinehamn 16–29 år	14
Bergslagen, Värmland, Kristinehamn 30–84 år	37
Bergslagen, Värmland, Torsby 16–29 år	15
Bergslagen, Värmland, Torsby 30–84 år	39
Bergslagen, Örebro, Hallsberg 16–29 år	18
Bergslagen, Örebro, Hallsberg 30–84 år	43
Bergslagen, Örebro, Karlskoga, 16–29 år	13
Bergslagen, Örebro, Karlskoga, 30–84 år	38
Bergslagen, Örebro, Lindesberg, 16–29 år	16
Bergslagen, Örebro, Lindesberg, 30–84 år	40
Bergslagen, Örebro, Örebro, 16–29 år	17
Bergslagen, Örebro, Örebro, 30–84 år	42
Mitt, Gävleborg, Gästrikland, 16–29 år	15
Mitt, Gävleborg, Gästrikland, 30–84 år	41
Mitt, Gävleborg, Hälsingland, 16–29 år	14
Mitt, Gävleborg, Hälsingland, 30–84 år	41
Mitt, Uppsala, Enköping-Håbo, 16–29 år	17
Mitt, Uppsala, Enköping-Håbo, 30–84 år	41
Mitt, Uppsala, Norduppland, 16–29 år	16
Mitt, Uppsala, Norduppland, 30–84 år	39
Mitt, Uppsala, Uppsala-Knivsta, 16–29 år	23
Mitt, Uppsala, Uppsala-Knivsta, 30–84 år	41
Mitt, Västmanland, norra Västmanland, 16–29 år	12

Stratum	Svarsandel
Mitt, Västmanland, norra Västmanland, 30–84 år	36
Mitt, Västmanland, Västerås, 16–29 år	17
Mitt, Västmanland, Västerås, 30–84 år	40
Mitt, Västmanland, västra Mälardalen, 16–29 år	15
Mitt, Västmanland, västra Mälardalen, 30–84 år	38
Nord, Jämtland, Jämtland-Härjedalen, 16–29 år	20
Nord, Jämtland, Jämtland-Härjedalen, 30–84 år	43
Nord, Jämtland, Östersund, 16–29 år	23
Nord, Jämtland, Östersund, 30–84 år	48
Nord, Norrbotten, Luleå-Boden, 16–29 år	19
Nord, Norrbotten, Luleå-Boden, 30–84 år	39
Nord, Norrbotten, norra Lappland, 16–29 år	15
Nord, Norrbotten, norra Lappland, 30–84 år	36
Nord, Norrbotten, Piteå Älvdal, 16–29 år	17
Nord, Norrbotten, Piteå Älvdal, 30–84 år	42
Nord, Norrbotten, östra Norrbotten, 16–29 år	14
Nord, Norrbotten, östra Norrbotten, 30–84 år	38
Nord, Västerbotten, Skellefteå, 16–29 år	16
Nord, Västerbotten, Skellefteå, 30–84 år	42
Nord, Västerbotten, södra Lappland, 16–29 år	11
Nord, Västerbotten, södra Lappland, 30–84 år	38
Nord, Västerbotten, Umeå, 16–29 år	22
Nord, Västerbotten, Umeå, 30–84 år	42
Nord, Västernorrland, Medelpad, 16–29 år	18
Nord, Västernorrland, Medelpad, 30–84 år	42
Nord, Västernorrland, norra Ångermanland, 16–29 år	19
Nord, Västernorrland, norra Ångermanland, 30–84 år	44
Nord, Västernorrland, södra Ångermanland, 16–29 år	16
Nord, Västernorrland, södra Ångermanland, 30–84 år	39
Stockholm, Gotland, Gotland, 16–29 år	19
Stockholm, Gotland, Gotland, 30–84 år	47
Stockholm, Stockholm City, Normalm, 16-29 år	25
Stockholm, Stockholm City, Normalm, 30-84 år	44
Stockholm, Stockholm City Södermalm, 16–29 år	25
Stockholm, Stockholm City, Södermalm, 30–84 år	46

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

Stratum	Svarsandel
Stockholm, Stockholm Nord, Järva, 16–29 år	11
Stockholm, Stockholm Nord, Järva, 30–84 år	25
Stockholm, Stockholm Nord, Vällingby, 16–29 år	24
Stockholm, Stockholm Nord, Vällingby, 30–84 år	39
Stockholm, Stockholm Syd, Farsta, 16–29 år	22
Stockholm, Stockholm Syd, Farsta, 30–84 år	36
Stockholm, Stockholm Syd, Globen, 16–29 år	22
Stockholm, Stockholm Syd, Globen, 30–84 år	45
Stockholm, Stockholm Syd, Skärholmen, 16–29 år	25
Stockholm, Stockholm Syd, Skärholmen, 30–84 år	38
Stockholm, Stockholm Nord, Järfälla, 16–29 år	18
Stockholm, Stockholm Nord, Järfälla, 30–84 år	35
Stockholm, Stockholm Nord, Norrtälje, 16–29 år	17
Stockholm, Stockholm Nord, Norrtälje, 30–84 år	41
Stockholm, Stockholm Nord, Sollentuna, 16–29 år	21
Stockholm, Stockholm Nord, Sollentuna, 30–84 år	37
Stockholm, Stockholm Nord, Solna, 16–29 år	21
Stockholm, Stockholm Nord, Solna, 30–84 år	36
Stockholm, Stockholm Nord, Södra Roslagen, 16–29 år	27
Stockholm, Stockholm Nord, Södra Roslagen, 30–84 år	44
Stockholm, Stockholm Syd, Botkyrka, 16–29 år	14
Stockholm, Stockholm Syd, Botkyrka, 30–84 år	28
Stockholm, Stockholm Syd, Haninge-Nynäshamn, 16–29 år	18
Stockholm, Stockholm Syd, Haninge-Nynäshamn, 30–84 år	35
Stockholm, Stockholm Syd, Huddinge, 16–29 år	21
Stockholm, Stockholm Syd, Huddinge 30–84 år	35
Stockholm, Stockholm Syd, Nacka, 16–29 år	22
Stockholm, Stockholm Syd, Nacka, 30–84 år	41
Stockholm, Stockholm Syd, Södertälje, 16–29 år	17
Stockholm, Stockholm Syd, Södertälje, 30–84 år	30
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Hässleholm 16–29 år	17
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Hässleholm, 30–84 år	41
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Karlshamn, 16–29 år	18
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Karlshamn, 30–84 år	40
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Karlskrona, 16–29 år	19

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

Stratum	Svarsandel
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Karlskrona, 30–84 år	44
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Kristianstad, 16–29 år	19
Syd, Blekinge nordöstra Skåne, Kristianstad, 30–84 år	39
Syd, Kalmar Kronoberg, Kalmar, 16–29 år	21
Syd, Kalmar Kronoberg, Kalmar, 30–84 år	43
Syd, Kalmar Kronoberg, Ljungby, 16–29 år	17
Syd, Kalmar Kronoberg, Ljungby, 30–84 år	42
Syd, Kalmar Kronoberg, Nybro, 16–29 år	19
Syd, Kalmar Kronoberg, Nybro, 30–84 år	41
Syd, Kalmar Kronoberg, Västervik, 16–29 år	16
Syd, Kalmar Kronoberg, Västervik, 30–84 år	41
Syd, Kalmar Kronoberg, Växjö, 16–29 år	20
Syd, Kalmar Kronoberg, Växjö, 30–84 år	41
Syd, Malmö, Malmö norr, 16–29 år	22
Syd, Malmö, Malmö norr, 30–84 år	34
Syd, Malmö, Malmö söder, 16–29 år	14
Syd, Malmö, Malmö söder, 30–84 år	30
Syd, Nordvästra Skåne, Helsingborg, 16–29 år	16
Syd, Nordvästra Skåne, Helsingborg, 30–84 år	37
Syd, Nordvästra Skåne, Klippan, 16–29 år	13
Syd, Nordvästra Skåne, Klippan, 30–84 år	35
Syd, Nordvästra Skåne, Landskrona, 16–29 år	12
Syd, Nordvästra Skåne, Landskrona, 30–84 år	33
Syd, Nordvästra Skåne, Ängelholm, 16–29 år	17
Syd, Nordvästra Skåne, Ängelholm, 30–84 år	44
Syd, Södra Skåne, Eslöv, 16–29 år	19
Syd, Södra Skåne, Eslöv, 30–84 år	41
Syd, Södra Skåne, Kävlinge, 16–29 år	20
Syd, Södra Skåne, Kävlinge, 30–84 år	45
Syd, Södra Skåne, Lund, 16–29 år	25
Syd, Södra Skåne, Lund, 30–84 år	43
Syd, Södra Skåne, Trelleborg, 16–29 år	20
Syd, Södra Skåne, Trelleborg, 30–84 år	39
Syd, Södra Skåne, Ystad, 16–29 år	18
Syd, Södra Skåne, Ystad, 30–84 år	41

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

Stratum	Svarsandel
Väst, Fyrbodal, södra Fyrbodal, 16–29 år	22
Väst, Fyrbodal, södra Fyrbodal, 30–84 år	46
Väst, Fyrbodal, västra Fyrbodal, 16–29 år	14
Väst, Fyrbodal, västra Fyrbodal, 30–84 år	41
Väst, Fyrbodal, östra Fyrbodal, 16–29 år	17
Väst, Fyrbodal, östra Fyrbodal, 30–84 år	39
Väst, Halland, Falkenberg, 16–29 år	16
Väst, Halland, Falkenberg, 30–84 år	40
Väst, Halland, Halmstad, 16–29 år	21
Väst, Halland, Halmstad, 30–84 år	41
Väst, Halland, Kungsbacka, 16–29 år	20
Väst, Halland, Kungsbacka, 30–84 år	43
Väst, Halland, Varberg, 16–29 år	19
Väst, Halland, Varberg, 30–84 år	42
Väst, Skaraborg, västra Skaraborg, 16–29 år	21
Väst, Skaraborg, västra Skaraborg, 30–84 år	42
Väst, Skaraborg, östra Skaraborg, 16–29 år	18
Väst, Skaraborg, östra Skaraborg, 30–84 år	42
Väst, Storgöteborg, Göteborg city, 16–29 år	26
Väst, Storgöteborg, Göteborg city, 30–84 år	46
Väst, Storgöteborg, Kungälv-Ale, 16–29 år	21
Väst, Storgöteborg, Kungälv-Ale, 30–84 år	40
Väst, Storgöteborg, Storgöteborg nordost, 16–29 år	17
Väst, Storgöteborg, Storgöteborg nordost, 30–84 år	34
Väst, Storgöteborg, Storgöteborg Hisingen, 16–29 år	20
Väst, Storgöteborg, Storgöteborg Hisingen, 30–84 år	37
Väst, Storgöteborg, Storgöteborg syd, 16–29 år	23
Väst, Storgöteborg, Storgöteborg syd, 30–84 år	43
Väst, Älvsborg, Alingsås, 16–29 år	25
Väst, Älvsborg, Alingsås, 30–84 år	46
Väst, Älvsborg, Borås, 16–29 år	19
Väst, Älvsborg, Borås, 30–84 år	43
Öst, Jönköping, Höglandet, 16–29 år	20
Öst, Jönköping, Höglandet, 30–84 år	41
Öst, Jönköping, södra Vätterbygden, 16–29 år	19

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

Stratum	Svarsandel
Öst, Jönköping, södra Vätterbygden, 30–84 år	41
Öst, Jönköping, Värnamo, 16–29 år	17
Öst, Jönköping, Värnamo, 30–84 år	39
Öst, Södermanland, Eskilstuna, 16–29 år	17
Öst, Södermanland, Eskilstuna, 30–84 år	37
Öst, Södermanland, Katrineholm, 16–29 år	16
Öst, Södermanland, Katrineholm, 30–84 år	43
Öst, Södermanland, Nyköping, 16–29 år	18
Öst, Södermanland, Nyköping, 30–84 år	44
Öst, Östergötland, Linköping, 16–29 år	21
Öst, Östergötland, Linköping, 30–84 år	46
Öst, Östergötland, Motala, 16–29 år	17
Öst, Östergötland, Motala, 30–84 år	42
Öst, Östergötland, Norrköping, 16–29 år	21
Öst, Östergötland, Norrköping, 30–84 år	39

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

Bilaga 7 Internt bortfall

Tabell 1. Internt bortfall för frågorna i postenkäten (saknat värde = inget bortfall) i NTU 2022. Andelar i procent.

Internt bortfall	Andel
Bor tillsammans med	1,2
Antal personer i hushåll (15–84 år)	8,2
Typ av bostad	1,1
Äger/hyr bostad eller bostadsrätt	1,3
Högsta slutförda utbildning	2,0
Sysselsättning	3,1
Förtroende för rättsväsendet	1,6
Förtroende för polisen	1,5
Förtroende för åklagarna	1,6
Förtroende för domstolarna	1,6
Förtroende för kriminalvården	1,0

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

Internt bortfall	Andel
Förtroende för att rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist	1,0
Förtroende för att rättsväsendet hanterar utsatta bra	1,0
Förtroende för att polisen hanterar misstänkta rättvist	1,0
Förtroende för att polisen hanterar utsatta bra	0,9
Oro över brottsligheten i samhället	0,8
Otrygghet ensam kväll i egna bostadsområdet	0,6
Skäl till att inte gå ut ensam sent på kvällen	2,9
Valt annan väg/färdsätt	0,9
Avstått från aktivitet	0,8
Avstått från att skriva/lägga upp något på internet	1,4
Skäl till att inte skriva/lägga upp något på internet	4,9
Oro för att drabbas av inbrott	1,0
Oro för stöld/skadegörelse av/på fordon	1,2
Oro för bedrägeri vid köp via internet	1,1
Skäl till att inte handla på internet	6,6
Oro för misshandel	1,1
Oro för rån	1,1
Oro för våldtäkt/sexuella angrepp	1,1
Oro för närstående	1,0
Påverkan på livskvalitet	1,1
Problem med nedskräpning	0,7
Problem med skadegörelse	0,7
Problem med klotter	0,9
Problem med fortkörning	0,7
Problem med övrig störande körning med motorfordon	0,6
Problem med personer påverkade av alkohol eller droger utomhus	0,6
Problem med gäng som uppehåller sig i området	0,7
Problem med gäng som bråkar eller stör	0,8
Problem med öppen narkotikahandel	1,7
Vilken utsträckning polisen bryr sig om problem i området	1,0
Brottslighet ökat/minskat/varit oförändrad	0,5
Utsatthet för cykelstöld	0,9
Utsatthet bilstöld	0,9
Utsatthet stöld ur/från motorfordon	1,1
Utsatthet bostadsinbrott	0,9

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

Internt bortfall	Andel
Utsatthet kontokortsbedrägeri	1,2
Utsatthet försäljningsbedrägeri	1,2
Utsatthet fickstöld	1,1
Utsatthet rån	1,2
Utsatt sexualbrott	1,6
Sexuellt tvång	2,5
Sexuellt utnyttjande	2,1
Utsatt misshandel	1,3
Sjukvård på grund av misshandel	9,8
Utsatt hot	1,5
Utsatt trakasserier	1,2
Utsatt nätkränkning	1,1
Utsatt annat brott	1,1
Utsatt närstående	1,5
Polisanmält något brott senaste 3 åren	1,0
Polisanmält själv eller annan/med annan person	3,3
Polisanmält tillvägagångssätt	5,6
Polisanmält brott med hot eller våld	2,6
Erfarenhet av polisen i samband med polisanmälan	2,4
Upplevelse av att på enkelt sätt få kontakt med polisen	2,6
Upplevelse av bemötande från polisen	2,7
Upplevelse av information om ärendet	2,6
Upplevelse av polisens arbete med att klara upp brottet	3,0
Kontakt med åklagare i samband med utsatthet	2,1
Erfarenhet av åklagare	5,6
Medverkat i rättegång på grund av utsatt senaste 3 år	4,0
Målsägarbiträde i samband med rättegång	2,3
Erfarenhet av målsägarbiträde	1,5
Skulle vilja ha målsägarbiträde	4,3
Upplevelse av information inför rättegång	1,6
Möjlighet att förstå rättegången	2,3
Upplevelse av bemötande från domstol	2,3

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

Tabell 2. Internt bortfall för frågorna i webbenkäten (saknat värde = inget bortfall) i NTU 2022. Andelar i procent.

Internt bortfall	Andel
Bor tillsammans med	0,1
Antal personer i hushåll (15–84 år)	0,7
Typ av bostad	0,3
Äger/hyr bostad eller bostadsrätt	0,5
Högsta slutförda utbildning	0,4
Sysselsättning	0,2
Förtroende för rättsväsendet	0,1
Förtroende för polisen	0,1
Förtroende för åklagarna	0,2
Förtroende för domstolarna	0,2
Förtroende för kriminalvården	0,2
Förtroende för att rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist	0,2
Förtroende för att rättsväsendet hanterar utsatta bra	0,2
Förtroende för att polisen hanterar misstänkta rättvist	0,2
Förtroende för att polisen hanterar utsatta bra	0,2
Oro över brottsligheten i samhället	0,1
Otrygghet ensam kväll i egna bostadsområdet	
Skäl till att inte gå ut ensam sent på kvällen	0,5
Valt annan väg/färdsätt	0,2
Avstått från aktivitet	0,3
Avstått från att skriva/lägga upp något på internet	0,1
Skäl till att inte skriva/lägga upp något på internet	0,5
Oro för att drabbas av inbrott	0,2
Oro för stöld/skadegörelse av/på fordon	0,1
Oro för bedrägeri vid köp via internet	
Skäl till att inte handla på internet	1,5
Oro för misshandel	0,2
Oro för rån	0,2
Oro för våldtäkt/sexuella angrepp	0,2
Oro för närstående	0,2
Påverkan på livskvalitet	0,1
Problem med nedskräpning	0,2
Problem med skadegörelse	0,3

Internt bortfall	Andel
Problem med klotter	0,4
Problem med fortkörning	0,3
Problem med övrig störande körning med motorfordon	0,2
Problem med personer påverkade av alkohol eller droger utomhus	0,2
Problem med gäng som uppehåller sig i området	0,3
Problem med gäng som bråkar eller stör	0,3
Problem med öppen narkotikahandel	0,4
Vilken utsträckning polisen bryr sig om problem i området	0,2
Brottslighet ökat/minskat/varit oförändrad	0,1
Utsatthet för cykelstöld	0,2
Utsatthet bilstöld	0,2
Utsatthet stöld ur/från motorfordon	0,3
Utsatthet bostadsinbrott	0,3
Utsatthet kontokortsbedrägeri	0,3
Utsatthet försäljningsbedrägeri	0,3
Utsatthet fickstöld	0,4
Utsatthet rån	0,3
Utsatt sexualbrott	0,4
Sexuellt tvång	0,4
Sexuellt utnyttjande	0,2
Utsatt misshandel	0,9
Sjukvård på grund av misshandel	0,2
Utsatt hot	0,5
Utsatt trakasserier	0,3
Utsatt nätkränkning	0,3
Utsatt annat brott	0,5
Utsatt närstående	0,3
Polisanmält något brott senaste 3 åren	0,3
Polisanmält själv eller annan/med annan person	0,4
Polisanmält tillvägagångssätt	0,4
Polisanmält brott med hot eller våld	0,5
Erfarenhet av polisen i samband med polisanmälan	0,4
Upplevelse av att på enkelt sätt få kontakt med polisen	0,6
Upplevelse av bemötande från polisen	0,4
Upplevelse av information om ärendet	0,8

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

Internt bortfall	Andel
Upplevelse av polisens arbete med att klara upp brottet	0,8
Kontakt med åklagare i samband med utsatthet	0,5
Erfarenhet av åklagare	0,2
Medverkat i rättegång på grund av utsatt senaste 3 år	0,3
Målsägarbiträde i samband med rättegång	
Erfarenhet av målsägarbiträde	0,6
Skulle vilja ha målsägarbiträde	
Upplevelse av information inför rättegång	
Möjlighet att förstå rättegången	
Upplevelse av bemötande från domstol	

Bilaga 8 Antal medverkande samt skattad populationsstorlek

Tabell 1. Antal individer (n) som medverkat i NTU 2022 samt skattad populationsstorlek (N) uppdelat på redovisningsgrupp.^a

Redovisningsgrupp	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Skattat antal individer i populationen (N)
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	64 989	8 298 645
Kön		
Män	30 746	3 954 508
Kvinnor	34 243	4 344 137
Ålder (åtta kategorier)		
16–19 år	4 473	658 459
20–24 år	3 506	514 328
25–34 år	6 785	1 123 252
35–44 år	6 489	1 243 268
45–54 år	8 401	1 578 223
55–64 år	11 188	1 142 134
65–74 år	13 508	1 184 431
75–84 år	10 639	854 550
<i>Män</i>		
16–19 år	2 023	295 870
20–24 år	1 643	243 040
25–34 år	3 083	526 535
35–44 år	3 069	607 386
45–54 år	3 986	762 163
55–64 år	5 287	553 921
65–74 år	6 455	564 523
75–84 år	5 200	401 069
<i>Kvinnor</i>		
16–19 år	2 450	362 589
20–24 år	1 863	271 287
25–34 år	3 702	596 717
35–44 år	3 420	635 882
45–54 år	4 415	816 060
55–64 år	5 901	588 212
65–74 år	7 053	619 908
75–84 år	5 439	453 481
Ålder (fyra kategorier)		
16–24 år	7 979	1 172 786
25–44 år	13 274	2 366 520

Redovisningsgrupp	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Skattat antal individer i populationen (N)
45–64 år	19 589	2 720 357
65–84 år	24 147	2 038 981
<i>Män</i>		
16–24 år	3 666	538 910
25–44 år	6 152	1 133 921
45–64 år	9 273	1 316 084
65–84 år	11 655	965 592
<i>Kvinnor</i>		
16–24 år	4 313	633 876
25–44 år	7 122	1 232 599
45–64 år	10 316	1 404 273
65–84 år	12 492	1 073 389
Svensk/utländsk bakgrund		
Svenskfödd med minst en svenskfödd förälder	55 116	6 129 087
Svenskfödd med båda föräldrarna utrikesfödda	1 670	242 749
Utrikesfödda	7 832	1 892 467
<i>Män</i>		
Svenskfödd med minst en svenskfödd förälder	26 211	2 946 595
Svenskfödd med båda föräldrarna utrikesfödda	765	117 180
Utrikesfödda	3 589	874 277
<i>Kvinnor</i>		
Svenskfödd med minst en svenskfödd förälder	28 905	3 182 492
Svenskfödd med båda föräldrarna utrikesfödda	905	125 569
Utrikesfödda	4 243	1 018 190
Utbildning (högsta)		
Förgymnasial	11 759	1 690 553
Gymnasial	26 033	3 452 594
Eftergymnasial	27 174	3 151 545
<i>Män</i>		
Förgymnasial	6 044	847 823
Gymnasial	13 063	1 748 576
Eftergymnasial	11 623	1 355 142
<i>Kvinnor</i>		
Förgymnasial	5 715	842 729
Gymnasial	12 970	1 704 018

Redovisningsgrupp	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Skattat antal individer i populationen (N)
Eftergymnasial	15 551	1 796 403
Familjetyp		
Sammanboende utan barn	30 009	3 001 077
Sammanboende med barn	11 632	1 883 436
Ensamstående utan barn	21 092	2 994 666
Ensamstående med barn	1 854	366 563
<i>Män</i>		
Sammanboende utan barn	14 717	1 467 976
Sammanboende med barn	5 599	919 295
Ensamstående utan barn	9 508	1 403 974
Ensamstående med barn	715	135 717
<i>Kvinnor</i>		
Sammanboende utan barn	15 292	1 533 101
Sammanboende med barn	6 033	964 141
Ensamstående utan barn	11 584	1 590 692
Ensamstående med barn	1 139	230 846
Bostadstyp		
Småhus	40 300	4 471 898
Flerfamiljshus	22 994	3 599 184
<i>Män</i>		
Småhus	19 691	2 189 929
Flerfamiljshus	10 325	1 663 896
<i>Kvinnor</i>		
Småhus	20 609	2 281 969
Flerfamiljshus	12 669	1 935 288
Boendeort*		
Storstäder och storstadsnära kommuner	18 644	3 084 499
Större städer och kommuner nära större stad	23 130	3 167 929
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	23 215	2 046 217
<i>Män</i>		
Storstäder och storstadsnära kommuner	8 731	1 462 828
Större städer och kommuner nära större stad	10 931	1 506 349
Mindre städer/tätorter och Landsbygdskommuner	11 084	985 330
<i>Kvinnor</i>		

Redovisningsgrupp	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Skattat antal individer i populationen (N)
Storstäder och storstadsnära kommuner	9 913	1 621 671
Större städer och kommuner nära större stad	12 199	1 661 580
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	12 131	1 060 887

^a Resultaten för totalbefolkningen samt för kön och ålder baseras på uppgifter som inhämtats vid tillfället för urvalsdragningen. Övriga redovisningsgrupper baseras på uppgifter som inhämtats från register vid andra tillfällen under undersökningsåret, alternativt föregående kalenderår, och i vissa fall utifrån hur de tillfrågade har besvarat de bakgrundsfrågor som avses.

* Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Tabell. 2 Antal individer (n) som medverkat i NTU 2022 samt skattad populationsstorlek (N) uppdelat på polisregion och län.

Polisregion och län	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Skattat antal individer i populationen (N)
HELA RIKET (16–84 år)	64 989	8 298 645
Polisregion Stockholm	12 453	1 969 576
Stockholms län	11 712	1 920 222
Gotlands län	741	49 354
Polisregion Öst	6 302	898 834
Södermanlands län	2 105	237 381
Östergötlands län	2 077	373 561
Jönköpings län	2 120	287 892
Polisregion Syd	13 872	1 589 175
Kronobergs län	1 703	159 252
Kalmar län	1 726	196 682
Blekinge län	1 306	125 907
Skåne län	9 137	1 107 334
Polisregion Väst	11 008	1 654 213
Hallands län	2 690	267 247
Västra Götalands län	8 318	1 386 966
Polisregion Bergslagen	7 596	698 886
Värmlands län	2 697	226 127
Örebro län	2 735	243 584
Dalarnas län	2 164	229 175
Polisregion Mitt	5 453	765 358
Uppsala län	2 010	314 379
Västmanlands län	2 021	220 659
Gävleborgs län	1 422	230 320
Polisregion Nord	8 305	722 603
Västernorrlands län	2 159	195 348
Jämtlands län	1 432	105 180
Västerbottens län	1 962	219 835
Norrbottnens län	2 752	202 240

Nationella trygghetsundersökningen 2022

Ämnesområde

Rättsväsende

Statistikområde

Brott

Produktkod

RV0109

Referenstid

Undersökningen täcker in olika typer av tidsperioder, beroende på vad som är relevant för respektive frågeområde i undersökningen. Här följer en sammanfattande beskrivning av de olika tidsperioder eller tidpunkter som gäller för de olika frågeområdena:

- Förtroende för rättsväsendet
  - I avsnittet om allmänhetens förtroende för rättsväsendet tillfrågas respondenterna om sin uppfattning vid den tidpunkt då de besvarar enkäten.
- Otrygghet och oro för brott
  - I avsnittet om otrygghet och oro för olika typer av brott är referensperioden de senaste tolv månaderna (fram till den tidpunkt då de besvarar enkäten). De mer övergripande frågorna avser den uppfattning de har då de besvarar enkäten.
- Utsatthet för brott
  - I avsnittet om utsatthet för brott är referensperioden föregående kalenderår.

- Brottsofsuttsattas kontakter med rättsväsendet
  - I avsnittet om brottsofsuttsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet är referens-perioden de senaste tre åren (fram till den tidpunkt då de besvarar enkäten).

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Att minska människors utsatthet för brott och deras otrygghet är två viktiga kriminalpolitiska mål. Behovet av kunskap inom området är stort. I detta sammanhang är Nationella trygghetsundersökningen (NTU) en viktig källa, och kan verka som ett underlag i rättsväsendets arbete för att minska brottslighet och otrygghet i samhället.

Sedan 2006 har Brå årligen genomfört NTU, enligt instruktion från regeringen. I rapporten ges en övergripande redogörelse av allmänhetens utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet samt erfarenhet av kontakter med rättsväsendet. Rapporten är överlag beskrivande.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Det huvudsakliga syftet med NTU är att studera utvecklingen över tid av allmänhetens utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och brottsofsuttsattas kontakter med rättsväsendet.

Syftet är också att i möjligaste mån redogöra för resultaten bland olika grupper i befolkningen i åldern 16–84 år, och på så sätt belysa eventuella skillnader mellan till exempel män och kvinnor eller mellan olika typer av familje- och boendeförhållanden.

Vid tolkning av resultaten är det viktigt att komma ihåg att NTU inte bör användas som enda datakälla för att beskriva brottsutvecklingen. Resultaten påverkas bland annat av undersökningsmetod och av hur frågor formuleras, och exakta nivåer av utsatthet i befolkningen enligt NTU ska därför tolkas med försiktighet. För att göra bedömningar om brottslighetens utveckling behöver fler datakällor vägas samman för att ge en helhetsbild. I hur stor grad resultaten i NTU stämmer överens med brottsutvecklingen ser dessutom

troligen olika ut i olika grupper, men också för olika brottstyper och beroende på brottets karaktär.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

NTU:s primära användare är Polismyndigheten, på både nationell nivå (centralt), regional nivå (polisregioner) och lokal nivå (lokalpolisområden), som underlag för analys av brottsutvecklingen och trygghetsutvecklingen samt för uppföljning av den egna verksamheten. Den används också av

- Åklagarmyndigheten, Domstolsverket, Kriminalvården och Justitiedepartementet, som underlag för planering, analys- och uppföljningsarbete
- Brottsförebyggande rådet, kommittéer, utredningar, universitet och högskolor, som underlag för forsknings- och utredningsarbete
- Riksdagens utredningstjänst, massmedier med flera, för allmän information om självrapporterad utsatthet för brott regionalt och i hela riket
- Justitie- och lagutskottet, som underlag vid utskottens behandling av propositioner och motioner
- kriminologiska, sociologiska och juridiska m.fl. institutioner vid olika universitet, för att följa utvecklingen samt för initiering av forskning
- intresseorganisationer, för analys av utvecklingen av självrapporterad utsatthet för brott, otrygghet och förtroende för rättsväsendet
- kommuner, som underlag för analys av utvecklingen av självrapporterad utsatthet för brott och otrygghet i den egna kommunen samt för uppföljning av den egna verksamheten.

1.2 Statistikens innehåll

Redovisningen av de olika frågeområdena sker framför allt på individnivå, det vill säga att skattningarna avser andelen (i vissa fall även antalet) personer som exempelvis varit utsatta för en viss typ av brott eller som har stort förtroende för rättsväsendet. För frågeområdet utsatthet för egendomsbrott är det i stället andelen (och i vissa fall även antalet) utsatta hushåll som redovisas. För frågeområdet utsatthet för brott redovisas dessutom, förutom andel personer eller hushåll, även antal händelser som ligger till grund för beräkningen av upprepad utsatthet.

1.2.1 Objekt och population

NTU syftar till att studera den svenska befolkningen (16–84 år) som är stadigvarande bosatt i Sverige. Det är således undersökningens intressepopulation. För att närma sig intressepopulationen används *Registret över totalbefolkningen (RTB)* som tillhandahåller information om samtliga folkbokförda i Sverige. Målpopulationen är alltså samtliga folkbokförda i Sverige mellan 16–84 år, och RTB utgör undersökningens urvalsram.

Undersökningens intressepopulation och målpopulation bedöms överlappa väldigt väl. Däremot finns det personer som kan anses vara stadigvarande i Sverige men som inte är folkbokförd, exempelvis asylsökande eller personer som uppehåller sig i Sverige under lång tid men som inte registrerat sig hos myndigheter. Att dessa personer inte ingår i NTU är olyckligt eftersom det är grupper som troligtvis är särskilt utsatta. Resultaten från NTU är alltså representativt för den folkbokförda befolkningen i Sverige, men inte för samtliga stadigvarande.

1.2.2 Variabler

Nedan följer en lista på de variabler som finns i NTU 2022.

- Registervariabler¹⁶ som inhämtas från befintliga register hos SCB.
  - Kön
  - Födelseår
  - Ålder
  - Civilstånd
  - Senaste invandringsdatum
  - Födelseland
  - Födelseland föräldrar
  - Födelsevärldsdel
  - Världsdel föräldrar
  - Postnummer
  - Kommun vid skapande av ram inför urvalsdragning
  - Län vid skapande av ram inför urvalsdragning
  - Kommun vid datainsamling
  - Län vid datainsamling

---

¹⁶ Notera att en del av de registerdata som samlas in inte används vid den ordinarie resultatredovisningen i NTU. Det anses dock ändå nödvändig att samla in dessa data utifrån sociala och ekonomiska faktorer, för att möjliggöra djupgående forskningsanalyser, dels inom vår egen forskningsenhet, dels på exempelvis universitet.

- Utbildningsnivå
  - Sammanräknad förvärvsinkomst för individen
  - Sammanräknad förvärvsinkomst för hushållet
  - Ekonomiskt bistånd (antal månader med socialbidrag i hushållet)
  - Etableringsbidrag
  - Etableringsbidrag föräldrar
  - Disponibel inkomst för individen
  - Disponibel inkomst för hushållet
  - Boendeform
  - Yrkesgrupp (SSYK)
  - Demografiska statistikområden (DeSO)
  - Regionala statistikområden (RegSO)
  - Nyckelkodsområde (NYKO, enbart för Stockholm, Göteborg och Malmö)
  - Stadsdel (enbart för Stockholm, Göteborg och Malmö)
  - Områdestyper enligt Segregationsbarometern
  - Utsatta områden enligt Polismyndighetens definition
- Processdata, urvalsinformation, vikter
    - Löpnummer (SCBid)
    - Datum för dataregistrering
    - Utsändningsgrupp
    - Svar via webb-/pappersenkät
    - Språk på enkäten
    - Stratum
    - Lokalpolisområde
    - Polisområde
    - Polisregion
    - Population per stratum
    - Urval per stratum
    - Kalibreringsvikt
    - Hushållsvikt
    - Kalibreringsvikt kommun
    - Hushållsvikt kommun
    - Kalibreringsvikt stadsdel
    - Hushållsvikt stadsdel
    - Kalibreringsvikt områdestyper enligt Segregationsbarometern
    - Hushållsvikt områdestyper enligt Segregationsbarometern

- Kalibreringsvikt utsatta områden enligt Polismyndighetens definition
- Hushållsvikt utsatta områden enligt Polismyndighetens definition
- Designvikt

Frågeformulär

- Bakgrundsvariabler
  - Födelseår
  - Beskrivning av boende i hushållet
  - Antal boende i hushållet
  - Typ av boendeform
  - Äger/hyr bostad eller bostadsrätt
  - Utbildning
  - Sysselsättning

- Förtroende för rättsväsendet
  - Förtroende för rättsväsendet generellt
  - Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete
  - Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete
  - Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete
  - Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete
  - Förtroende för att rättsväsendet hanterar dem som misstänks för brott på ett rättvist sätt
  - Förtroende för att rättsväsendet behandlar brottsoffren på ett bra sätt.
  - Förtroende för polisen hanterar dem som misstänks för brott på ett rättvist sätt
  - Förtroende för att polisen behandlar brottsoffren på ett bra sätt.

- Otrygghet och oro för brott
  - Oro över brottsligheten i samhället
  - Otrygghet vid utevistelse ensam sent en kväll i bostadsområdet
  - Valt annan väg/annat färdssätt på grund av otrygghet
  - Avstått från aktivitet på grund av otrygghet
  - Avstått från att skriva/lägga upp på internet på grund av otrygghet
  - Oro över utsatthet för:
    - bostadsinbrott

- att bil ska bli stulen eller utsättas för skadegörelse
  - försäljningsbedrägeri på internet
  - misshandel
  - rån
  - sexuella angrepp eller våldtäkt
  - Oro för att närstående ska drabbas av brott
  - Om oro för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten
  - Upplevelse av problem i bostadsområdet
  - Uppfattning om huruvida polisen bryr sig om problem i bostadsområdet
  - Uppfattning om utveckling av antal brott
- Utsatthet för brott
    - Utsatthet för cykelstöld under föregående år (inkluderar ägande av cykel)
      - Antal gånger
    - Utsatthet för bilstöld under föregående år (inkluderar ägande av bil)
      - Antal gånger
    - Utsatthet för stöld ur eller från motordrivet fordon under föregående år
      - Antal gånger
    - Utsatthet för bostadsinbrott under föregående år
      - Antal gånger
    - Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri under föregående år
      - Antal gånger
    - Utsatthet för försäljningsbedrägeri under föregående år
      - Antal gånger
    - Utsatthet för fickstöld under föregående år
      - Antal gånger
    - Utsatthet för personrån/försök till personrån under föregående år
      - Antal gånger
    - Utsatthet för sexualbrott under föregående år
      - Antal gånger
      - Allvarlighetsgrad: Tvång eller försök till tvång
      - Allvarlighetsgrad: Utnyttjande vid försvarslös position
    - Utsatthet för misshandel under föregående år
      - Antal gånger

- Allvarlighetsgrad: Skador som ledde till besök hos läkare/sjuksköterska/tandläkare
  - Utsatthet för hot under föregående år
    - Antal gånger
  - Utsatthet för trakasserier (upprepade tillfällen av en och samma person under föregående år)
  - Utsatthet för nätkränkningar under föregående år
    - Antal gånger
  - Utsatthet för något annat brott under föregående år
    - Antal gånger
  - Närståendes utsatthet för allvarligt brott under föregående år
- Brott utsattas kontakter med rättsväsendet de senaste tre åren
    - Kontakt med rättsväsendet under de senaste tre åren med anledning av utsatthet för brott (om flera brott: det senaste)
    - Brottet polisanmält
    - Vem som polisanmälde brottet
    - Hur brottet polisanmälde
    - Typ av brott (hot/våld, ej hot/våld)
    - Positiva/negativa erfarenheter av polisen sammantaget
    - Nöjd med polisens tillgänglighet
    - Nöjd med polisens bemötande
    - Nöjd med information om hur polisen arbetar med ärendet
    - Nöjd med polisens arbete med att utreda och klara upp brottet
    - Kontakt med åklagare
    - Positiva/negativa erfarenheter sammantaget av åklagaren
    - Medverkan i rättegång i domstol
    - Tilldelad målsägandebiträde
    - Positiva/negativa erfarenheter sammantaget av målsägandebiträdet
    - Behov av målsägandebiträde (om inte tilldelat)
    - Upplevdes informationen inför domstolsförhandlingen som tillräcklig/otillräcklig
    - Domstolsförhandlingen lätt-/svårförståelig
    - Positiva/negativa erfarenheter sammantaget av bemötande av domstolen.

1.2.3 Statistiska mått

De flesta beräkningar är skattningar av andelar av befolkningen uppdelade på olika redovisningsvariabler och redovisningsgrupper.

I resultatredovisningen används ibland sammanslagningar av frågor. Ett exempel på detta är redovisningen av brott mot enskild person, som är en sammanslagning av brottstyperna hot, misshandel, sexualbrott, fickstöld, personrån, kort-/kreditbedrägeri, försäljningsbedrägeri samt nätkränkning.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Samtliga redovisningsgrupper redovisas uppdelat på män och kvinnor, med undantag för när skattningarna blir för osäkra genom att antalet respondenter i de respektive grupperna blir för litet. Detta undantagsfall gäller särskilt frågeområdet ”Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet”, eftersom förhållandevis få respondenter medverkat i rättegång. I varje redovisningsgrupp ska det vara minst 100 respondenter för att resultaten ska redovisas. Gränsen har dragits för att 1 procent ska motsvara minst en observation.

Följande redovisningsgrupper används i årsrapporten för NTU 2022:

- Kön¹⁷
  - Män
  - Kvinnor

- Ålder

Fyra kategorier:

- 16–24 år
- 25–44 år
- 45–64 år
- 65–84 år

Åtta kategorier:

- 16–19 år
- 20–24 år
- 25–34 år
- 35–44 år
- 45–54 år

---

¹⁷ Uppgifter om kön avser juridiskt kön.

- 55–64 år
- 65–74 år
- 75–84 år

- Svensk/utländsk bakgrund
  - Svenskfödda med minst en svenskfödd förälder
  - Svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda
  - Utrikesfödda

- Utbildning (högsta)
  - Förgymnasial
  - Gymnasial
  - Eftergymnasial

- Familjetyp
  - Sammanboende utan barn
  - Sammanboende med barn
  - Ensamstående utan barn
  - Ensamstående med barn

- Bostadstyp
  - Småhus
  - Flerfamiljshus

- Boendeort¹⁸
  - Storstäder och storstadsnära kommuner
  - Större städer och kommuner nära större stad
  - Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner

Inom NTU används flera indelningar som redovisas i andra sammanhang än genom huvudrapporten. Exempelvis presenteras resultat utifrån polisregion, polisområde och lokalpolisområde i form av tabeller i databasen på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu). Resultat på kommunnivå redovisas i separata publikationer, som även dessa finns att hämta på Brås webbplats.

---

¹⁸ Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som är gjord 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

1.2.5 Referenstider

Undersökningens frågeområden studerar förhållanden under olika tidsperioder, beroende på frågeområde.

- Förtroende för rättsväsendet
  - I frågeavsnittet om allmänhetens förtroende för rättsväsendet avses förtroendet vid svarstillfället.
- Otrygghet och oro för brott
  - I kapitlet om otrygghet avses oro för olika typer av brott under det senaste året (räknat från frågetillfället).
  - De mer övergripande frågorna avser uppfattningen vid frågetillfället.
- Utsatthet för brott
  - Referensperioden för utsattheten för brott är föregående kalenderår (när källan anges som NTU 2022 avses alltså utsattheten 2021).
- Brotsutsattas kontakter med rättsväsendet
  - I avsnittet om brotsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet avses de senaste tre åren (räknat från frågetillfället).

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Resultaten från Nationella trygghetsundersökningen anses vara relativt representativa för den svenska befolkningen (16–84 år), med undantag för de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, såsom hemlösa, människor med svår missbruksproblematik och grovt kriminella. Detta beror dels på att svarsfrekvensen i dessa grupper kan antas vara särskilt låg vid den här typen av undersökningar, dels att undersökningen inte når personer som saknar adress i *Registret över totalbefolkningen* eller personer som vistas på institution.

Tack vare att urvalet i NTU är stort kan skillnader mellan flera olika grupper i befolkningen studeras med god statistisk tillförlitlighet. I urvalsundersökningar finns dock alltid en osäkerhetsmarginal, så kallat konfidensintervall, att ta hänsyn till vid varje skattat resultat (se avsnittet *Urval*). Vid jämförelser mellan olika grupper i befolkningen bör man därför ta hänsyn till utvecklingen över tid för respektive grupp, eftersom effekten av

slumpmässig variation under ett specifikt år alltid är svårt att bedöma. Vidare behöver eventuella skillnader mellan grupper inte innebära att det finns ett direkt orsakssamband, eftersom andra egenskaper som är typiska för gruppen kan förklara sambandet. Att exempelvis personer med lägre utbildning tenderar att vara mer utsatta behöver inte betyda att det är den låga utbildningsnivån som ligger bakom den högre utsattheten; det kanske snarare beror på att gruppen innefattar fler unga personer, som ännu inte har hunnit skaffa sig en högre utbildning.

2.2 Osäkerhetskällor

I NTU är mätfel den osäkerhetskälla som bedöms ha störst betydelse för tillförlitligheten. Mätfel definieras som skillnaden mellan det uppmätta värdet och det sanna värdet, och kan orsakas av frågeformulärets utformning, av omständigheter vid svarstillfället eller av respondentens vilja och möjlighet att lämna rättvisande svar.

2.2.1 Urval

Undersökningen bygger på ett stratifierat, obundet och slumpmässigt urval (förkortat STOSU) av personer som fyller 16–84 år det år som undersökningen genomförs. Urvalsramen skapades med hjälp av data från SCB:s Registret över totalbefolkningen, och vid tidpunkten för urvalsdragningen (2021-10-31) bestod populationen av 8 298 645 personer i åldern 16–84 år som var folkbokförda i Sverige. Av dessa valdes 200 000 personer ut för att delta i undersökningen. Negativ samordning gjordes med urvalet för NTU 2020 och NTU 2021, så att de personer som ingick i de två senaste undersökningarna i möjligaste mån inte skulle kunna bli dragna i årets. Av samtliga personer i urvalet visade sig 529 utgöra övertäckning, det vill säga personer som avlidit eller flyttat utomlands. Därmed blev nettourvalet 199 471 personer. I NTU 2022 svarade totalt 64 989 personer, vilket gav en designviktad svarsandel på 35,9 procent och ett bortfall på 64,1 procent.

I NTU stratifieras urvalet utifrån 94 lokalpolisområden samt åldersindelningen 16–29 år och 30–84 år, vilket ger 188 befolkningsskikt (strata). Urvalet allokerades lika per lokalpolisområde. Åldersgruppen 16–29 år har översamlats i urvalet med hänsyn tagen till förmodad svarsandel i denna grupp¹⁹. Anledningen till översamlingen är att bortfallet bland unga

---

¹⁹ Den förväntade svarsfrekvensen är baserad på NTU 2021.

är särskilt högt i den här typen av undersökningar, och därför finns det en risk att de yngsta blir alltför få för att kunna studeras separat med acceptabel precision i skattningarna. Att kunna studera unga är viktigt, eftersom det är en grupp som är särskilt utsatt för brott, bland både män och kvinnor.

I framtagandet av resultaten används ett viktningsförfarande som tar hänsyn till urvalsdesignen och korrigerar för bortfallet. Metoden innebär att över- och underrepresenterade grupper i undersökningsmaterialet tilldelas en vikt som gör att gruppens storlek motsvarar gruppens storlek i befolkningen. Detta gör att resultaten från NTU anses relativt väl kunna representera befolkningen i stort (16–84 år).

I en urvalsundersökning bör man alltid ta hänsyn till den statistiska osäkerhet som ett skattat resultat är behäftat med. Eftersom NTU baseras på ett slumpmässigt urval kan osäkerheten beräknas med hjälp av konfidensintervall. Generellt kan det sägas att ju större antal respondenter ett resultat grundar sig på, desto smalare är konfidensintervallet – och ju smalare konfidensintervallet är, desto mindre är osäkerheten. Eftersom urvalet till NTU är stort, blir konfidensintervallen för skattningar på populationsnivå generellt små och resultaten därmed relativt säkra. Skattningar som baseras på mindre grupper, som resultat uppdelat på exempelvis kön och ålder, omfattas däremot av ett större konfidensintervall och blir därför mindre säkra. Konfidensintervallen för resultaten i NTU 2022 redovisas i det appendix som medföljer vid publiceringen av årsboken.

Något som bör noteras är att även om det genom konfidensintervall går att skatta den urvalsosäkerhet som uppstår när ett slumpmässigt urval dras, tas det ingen hänsyn till andra osäkerhetskällor, såsom systematiska mätfel.

2.2.2 Ramtäckning

För att studera den stadigvarande befolkningen i Sverige används *Registret över totalbefolkningen (RTB)*. RTB tillhandahåller information om samtliga folkbokförda i Sverige och utgör undersökningens urvalsram.

Målpopulationen är alltså samtliga folkbokförda i Sverige mellan 16–84 år.

Varje år identifieras ett mindre antal individer som övertäckning, det vill säga personer som ingår i urvalsramen trots att de inte ska, exempelvis för att de har flyttat utomlands eller avlidit.

Enligt SCB:s bedömning förändras Sveriges befolkning så pass sakta, vad beträffar det totala antalet personer och dess befolkningsstruktur, att täckningsfelet är försumbart i denna undersökning. RTB täcker alltså Sveriges stadigvarande befolkning på ett bra sätt.

Det bör dock noteras att det som ligger till grund för urvalet är befolkningens omfattning och sammansättning vid tidpunkten för undersökningens genomförande, trots att den utsatthet för brott som undersökningen belyser avser året före undersökningen.

2.2.3 Mätning

Datainsamlingen till NTU görs med hjälp av webb- och postenkäter och genomförs av Statistiska centralbyrån. I ett första steg fick urvalspersonerna ett informationsbrev med inloggningsuppgifter till webbenkäten. Till de personer i urvalet som inte ville/hade möjlighet att besvara frågorna på webben skickades sedan en postenkät. Därefter följde en påminnelse med endast inloggningsuppgifter, och därefter en sista påminnelse med både inloggningsuppgifter och en postenkät.

I NTU är mätfel den osäkerhetskälla som bedöms ha störst betydelse för tillförlitligheten. Mätfel kan exempelvis orsakas av frågeformulärets utformning eller av omständigheter vid svarstillfället. Mätfel kan också orsakas av att respondenten medvetet eller omedvetet svarar fel på frågorna, eller inte svarar alls, och det kan leda till både över- och underrapportering. I vilken utsträckning resultaten i undersökningen ger en korrekt bild av verkligheten beror alltså främst på mätfelens omfattning.

Vid tolkningen av resultaten är det viktigt att ha i åtanke att mätfelens omfattning kan se olika ut beroende på vilken fråga som avses. Brott som anses särskilt integritetskränkande och brott där gärningspersonen är en närstående dras sannolikt med ett större mått av underrapportering, än brott utan sådana omständigheter. I detta fall kan mätfelet dessutom ses som systematiskt, det vill säga att det är direkt kopplat till det som avses att mätas. Generellt sett är systematiska mätfel ett större problem än slumpmässiga (som är oförutsägbara) eftersom systematiska mätfel innebär en upprepad över- eller underskattning om de inte identifieras och korrigeras (Läs mer i rapporten *Frågor och svar om frågekonstruktion i enkät- och intervjuundersökningar*, SCB 2016). En del systematiska mätfel, som exempelvis underrapportering av brott i nära relationer, är dock svåra, eller

närmast omöjliga, att förhindra i en enkätundersökning och snarare något som får beaktas vid tolkningen av resultaten. Det ska däremot tilläggas att problemet med systematiska mätfel har mindre effekt på analyser som bygger på jämförelser över tid, om varje mättillfälle dras med ungefär samma grad av mätfel. Av denna anledning bör NTU i första hand användas för att studera utvecklingen över tid, medan exakta nivåer och andelar ett givet år bör tolkas med större försiktighet.

Svårigheter att komma ihåg tidpunkten för en händelse är också ett exempel på ett relativt konstant mätfel, som kan leda till både överrapportering och underrapportering. Likaså är det ett problem som är svårt att förebygga i en enkätundersökning.

2.2.3.1 Överrapportering

Överrapportering av utsatthet för brott kan exempelvis orsakas av att de tillfrågade i undersökningen har uppgett händelser som inte frågan avser att mäta, att händelsen har skett utanför den efterfrågade tidperioden, eller att respondenten felaktigt svarar för någon annan i hushållet. I enkätformuläret finns information om vilka typer av händelser som ska ingå under respektive brottstyp. Dessutom finns det instruktioner om inom vilken tidsperiod händelsen ska ha inträffat och om det brott som efterfrågas avser brott som drabbat respondenten själv eller någon annan i hushållet.

I en analys av uppföljningsintervjuerna från NTU 2019 (Brå 2020a) framkom överrapportering som ett relativt vanligt problem för framför allt frågan om trakasserier, vilket föranledde att frågan omformulerades i NTU 2020. Även när det gäller andra brottstyper som ingått i uppföljningsintervjuerna har det visat sig att respondenter tenderar att inkludera händelser som inte ska inkluderas, enligt instruktionen i frågeformuläret. Det går dessutom inte att utesluta att motsvarande problem finns för övriga brottstyper, som inte inkluderas i uppföljningen. För tolkningen av resultaten är det alltså viktigt att beakta att det finns ett visst mått av överrapportering, samtidigt som det är lika viktigt att komma ihåg att det inte finns något motsvarande mått för graden av underrapportering att jämföra med (se avsnittet nedan).

Överrapportering sker också om en och samma händelse rapporteras flera gånger i undersökningen, men under olika typer av brott. Det kan exempelvis inträffa om ett rån även innehållit inslag av misshandel, eller om ett

sexualbrott även innehållit inslag av hot. I enkätformuläret finns det tydliga instruktioner om att enbart inkludera en händelse per brottstyp. Trots detta har det visat sig vara ett visst problem utifrån de analyser som gjorts av uppföljningsintervjuerna, framför allt för frågan om hot. Dock är problemet med dubbelregistrering betydligt mindre än den överrapportering som görs av andra anledningar, och som beskrivits ovan.

2.2.3.2 Underrapportering

Underrapportering av utsatthet för brott kan exempelvis bero på att vissa tillfrågade som har utsatts för någonting brottsligt, själva inte definierar det som ett brott, och därför låter bli att ta upp det i undersökningen.

Underrapportering kan också vara ett resultat av att de tillfrågade inte upplevt brottet ifråga som särskilt integritetskränkande, och att de därför inte känt sig bekväma med att berätta om sin utsatthet. I detta sammanhang är känslan av anonymitet en väldigt viktig komponent. Om respondenten skulle känna sig osäker på, eller inte lita på, anonymiteten i undersökningen är risken stor för att exempelvis känsliga frågor skulle förbli obesvarade eller att svaren skulle bli tillrättalagda. I det informationsblad som hör till enkäten framgår det därför att personliga uppgifter skyddas av sekretess och att alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt.

Känslan av anonymitet är dessutom sammankopplad med mätmetoden. Jämfört med telefonintervjuer kan enkätundersökningar ha den fördelen att de uppfattas innebära en högre grad av anonymitet, men telefonintervjuer kan å andra sidan upplevas som mer förtroendeskapande och därmed främja viljan att dela med sig. Eftersom de senaste årens NTU genomförts under covid-19-pandemin, då fler i hushållet än tidigare arbetat eller studerat hemifrån, bör det nämnas att detta för vissa kan ha medfört en minskad möjlighet att besvara enkäten ensamma, och att känslan av anonymitet kan ha påverkats. Detta kan i sin tur leda till att vissa frågor inte besvarats, att svaren blivit tillrättalagda eller att enkäten inte besvarats alls. Hur stor underrapporteringen är går dock inte att mäta, eftersom det inte är möjligt att veta vad eller hur mycket som inte rapporteras i undersökningen.

Som nämnts är det också sannolikt att brott underrapporteras om gärningspersonen är någon som respondenten har en nära relation till. Detta framkom som ett problem i de testintervjuer som gjordes inför Brås nationella kartläggning av brott i nära relationer (Brå 2014). Känslor som skuld och skam hos den utsatta, eller rädsla för repressalier från

gärningspersonen, är exempel på faktorer som kan påverka möjligheten att överhuvudtaget få personer som utsatts för brott i en nära relation att delta i studier.

2.2.4 Bortfall

2.2.4.1 Externt bortfall

Den designviktade svarsfrekvensen för NTU 2022 är 35,9 procent. Det ger ett externt bortfall (även kallat objektsbortfall) på 64,1 procent, vilket är större än i NTU 2021 (där det var 59,0 %). Generellt brukar bortfallet i NTU vara som högst bland yngre och bland utrikesfödda. Med anledning av det ökade bortfallet i NTU 2022 har SCB studerat i vilka grupper bortfallet har ökat. Analysen visar att det har ökat i samtliga grupper, men olika mycket. Skillnaderna är relativt små, men ökningen har medfört att det i NTU 2022 är något större skillnader i bortfall sett till ålder jämfört med i NTU 2021, men däremot är skillnaderna mindre sett till utbildningsnivå, födelseland och familjetyp.

Att bortfallet har ökat det senaste året är något som även syns i andra undersökningar, exempelvis den nationella folkhälsoenkäten, *Hälsa på lika villkor*, som genomförs av SCB på uppdrag av Folkhälsomyndigheten²⁰. Eftersom samhället har genomgått stora förändringar de senaste två åren till följd av pandemin är det svårt att i ett sådant här tidigt skede dra några slutsatser av det ökade bortfallet. Det återstår att se om bortfallet kommer att stabiliseras igen, i kommande undersökningar, eller om den senaste ökningen är början på en ny trend.

När resultaten tas fram används ett viktningsförfarande där man viktar upp svaren från underrepresenterade grupper, vilket syftar till att resultaten ska vara så representativa som möjligt för befolkningen i stort. Att olika grupper är representerade i olika hög grad utgör trots det en källa till osäkerhet vid skattningar av exakta nivåer. Det bör också poängteras att det i den här typen av undersökningar finns andra osäkerhetskällor som påverkar skattningen av nivåerna.

Även om ett högt bortfall leder till mer osäkra skattningar behöver det inte nödvändigtvis innebära ett stort problem för möjligheten att generalisera resultaten till befolkningen i åldrarna 16–84 år, så länge bortfallet är

---

²⁰ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/om-vara-datainsamlingar/nationella-folkhalsoenkaten/>

slumpmässigt. Problem uppstår om bortfallet är systematiskt och direkt eller indirekt relaterat till det som är avsett att mätas, något som inte kan korrigeras med hjälp av vikter. Det kan exempelvis handla om att brottsutsatta personer, eller personer som känner sig otrygga, deltar i undersökningen i lägre utsträckning – vilket skulle innebära att utsattheten och oron för brott underskattas. Förhållandet kan även vara det motsatta, nämligen att brottsutsatta personer, eller personer som känner sig otrygga, deltar i större utsträckning än personer utan sådana erfarenheter, vilket i sådana fall i stället skulle innebära en överskattning. Externt bortfall av ovanstående karaktär medför framför allt problem för att skatta exakta nivåer. Om karaktären på bortfallet förhåller sig konstant över tid behöver det dock inte medföra problem för att studera utvecklingen över tid, eftersom graden av mätfel då är densamma vid varje upprepad mätpunkt.

I en Brå-rapport om bortfallet (Brå 2021a) framgår det att datainsamlingsmetoden verkar ha stor inverkan på bortfallets utveckling. I NTU ökade bortfallet årligen när datainsamlingen gjordes via telefonintervjuer, vilket bland annat berodde på att det blivit allt svårare att nå privatpersoner via telefon. När NTU övergick till webb- och postenkäter 2017 blev bortfallet som väntat betydligt större, men har därefter fram till den här senaste ökningen stabiliserats, både totalt sett och sett till olika grupper i befolkningen.

Samma rapport visar att även andra urvalsundersökningar, som genomgått samma typ av metodbyte som NTU, har haft en liknande bortfallsutveckling, trots att dessa undersökningar berör andra ämnesområden. Det öppnar upp för att den bortfallsutveckling som syns i NTU inte nödvändigtvis behöver vara systematiskt kopplat till den fråga som undersökningen avser att mäta.

Bortfallet är en viktig, men inte fullkomlig, indikator på undersökningens kvalitet. Ett stort bortfall som dessutom förändras över tid innebär dock en större risk för missvisande statistik. Bortfallets utveckling bland olika grupper i NTU kommer alltså att fortsätta följas, framför allt nu när bortfallet avviker från den stabila nivå som noterats sedan metodbytet.

2.2.4.2 Internt bortfall

Med internt bortfall (även kallat partiellt bortfall) menas att en person som medverkar i undersökningen inte besvarar alla frågor som ställs. I enkätundersökningar karakteriseras det interna bortfallet av att vissa frågor

inte besvarats eller att två svarsalternativ markerats trots att endast ett efterfrågats.

Storleken på det interna bortfallet beror på vilken datainsamlingsmetod som använts. I webbenkäten finns logiska kontroller inbyggda, vilket gör att man till exempel inte kan lämna en fråga obesvarad eller ange fler svarsalternativ än vad som efterfrågas. Det gör att det interna bortfallet i webbenkäten är betydligt mindre än i postenkäten.

Det interna bortfallet i postenkäten är trots detta väldigt litet (i genomsnitt 1,9 procent) och bedöms generellt sett inte ha någon större betydelse för tolkningen av resultaten. Däremot varierar det interna bortfallet beroende på fråga, och en mer utförlig redogörelse för det interna bortfallet finns därför i bilaga 7.

2.2.5 Bearbetning

I NTU gör SCB kontroller i samband med datainsamlingen. När dessa data levererats till Brå görs vidare granskningar och rättningar för att bland annat korrigera felaktigt ifyllda enkäter.

För att minimera risken för fel pågår ett kontinuerligt arbete för att försöka automatisera en så stor del av bearbetningen som möjligt. I NTU granskas samtlig bearbetning dessutom av minst en person. Eftersom viss bearbetning måste ske manuellt uppstår det trots detta ibland fel som leder till rättelser och korrigeringar. Oftast är korrigeringarna av mindre art och har liten eller ingen påverkan på de resultat som redan publicerats, men oavsett grad korrigeras samtliga uppgifter som berörs så snart som möjligt. Om korrigeringarna har haft betydande effekt på redan publicerade resultat görs läsaren också uppmärksam på detta i nästkommande årsrapport. Om det dessutom kan ha betydelse för tillförlitligheten finns detta beskrivet.

Det finns i dagsläget inga kända risker med bearbetningen av NTU 2022.

2.2.6 Modellantaganden

Ej relevant.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ej relevant.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Det färdiga datasetet inklusive vikter och konstruerade variabler föreligger cirka fem veckor efter avslutad datainsamling. Publicering av resultaten sker cirka sex månader efter avslutad datainsamling.

3.2 Frekvens

Undersökningarna genomförs och redovisas årligen.

3.3 Punktlighet

Den 11 oktober 2022 publiceras resultaten från NTU 2022 i tre delar:

- Årsboken NTU 2022, med resultat på nationell nivå från samtliga frågeområden, publiceras tillsammans med ett tillhörande excel-appendix där samtliga resultat redovisas i form av exceltabeller, för riket som helhet och länsvis.
- Samtidigt publiceras den tekniska rapporten för NTU 2022.
- Resultatredovisningen för NTU 2022 tillgängliggörs i ett webbaserat statistikverktyg över samtliga frågeområden på nationell, regional och lokal nivå. Statistikverktyget är framtaget av Brå, och finns på Brås webbplats (www.bra.se).

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultaten från NTU 2022 presenteras på Brås webbplats den 11 oktober 2022. Det som då presenteras (och som presenteras årligen) är en omfattande huvudrapport (i PDF-format), som övergripande belyser resultaten från samtliga frågeområden i undersökningen, samt ett tillhörande appendix där samtliga resultat redovisas i form av exceltabeller, för riket som helhet och länsvis. I anslutning till huvudrapporten publiceras även den tekniska rapporten (i PDF-format) med fokus på undersökningens genomförande och kvalitet. Vidare tillgängliggörs resultaten i ett webbaserat tabellverktyg över samtliga frågeområden på nationell, regional och lokal nivå.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Materialet från NTU 2022 är tillgängligt för forskning och beställning av specialanpassad statistik, från det datum då resultatet för respektive år publicerats. Utlämnande kan ske efter prövning hos Etikprövningsmyndigheten.

4.3 Presentation

Den årliga rapporten för Nationella trygghetsundersökningen innehåller en presentation av resultaten i tabeller och diagram, tillsammans med tolkningar och metodrelaterade kommentarer.

Pressmeddelanden skickas ut i samband med att statistiken publiceras.

På statistiksidorna på Brås webbplats (www.bra.se) presenteras statistik från NTU 2022 i PDF-format.

4.4 Dokumentation

Dokumentation om NTU 2022 finns i olika typer av arbetsmaterial, såsom bilagor över datainsamlingen från SCB, dokumentation av kvalitetsgranskningar samt den tekniska rapporten.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

NTU 2022 är den sjätte NTU som genomförs med den reviderade metod som användes för första gången i NTU 2017. Inga större förändringar har gjorts mellan undersökningstillfällena, med undantag för några justeringar som har påverkat enskilda resultat. För att läsa mer om hur resultaten i NTU 2022 förhåller sig till tidigare undersökningar, före och efter metodbytet, se avsnittet *Jämförbarhet över tid* i tekniska rapporten.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Tack vare att urvalet i NTU är stort kan skillnader mellan flera olika grupper i befolkningen studeras med god statistisk tillförlitlighet. Trots detta bör det noteras att det i en urvalsundersökning alltid finns en osäkerhetsmarginal, ett så kallat konfidensintervall, att ta hänsyn till vid varje skattat resultat. Det är därför att rekommendera att jämförande mellan olika grupper i befolkningen görs med hänsyn till utvecklingen över tid för respektive grupp, eftersom effekten av slumpmässig variation under ett specifikt år alltid är svårt att bedöma.

5.3 Sam användbarhet i övrigt

5.3.1 ULF – Undersökningar av levnadsförhållanden

SCB genomför regelbundet Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF), och som en del i ett mycket omfattande frågebatteri finns där ett antal frågor om otrygghet och utsatthet för brott. Antalet frågor på området är dock begränsat, eftersom ULF främst belyser en mängd andra frågor inom det omfattande området levnadsförhållanden. NTU ger en långt mer detaljerad

bild av otrygghet, utsatthet för brott och omständigheter kring de brott som de tillfrågade utsatts för, eftersom undersökningen enbart fokuserar på detta. Dessutom skiljer sig undersökningarna åt gällande exempelvis kategoriseringar av brott, frågeformuleringar och referensperioder. Detta innebär att det i de flesta fall inte är lämpligt att göra direkta jämförelser av nivåerna av utsatthet. Det är dock möjligt att jämföra materialen vad gäller utveckling över tid. Även om brottstyperna inte är definierade på samma sätt, är det också möjligt att jämföra skillnader mellan olika befolkningsgrupper vad gäller utsattheten för snarlika brottstyper.

5.3.2 Polisens trygghetsundersökningar

Ett av syftena med den nya datainsamlingsmetoden i NTU 2017 var att kunna följa utvecklingen över tid även på regional nivå och på polisområdesnivå, så att Polismyndigheten skulle kunna använda resultaten ända ut i landets 94 lokalpolisområden²¹.

En del polisregioner inom Polismyndigheten genomför dock egna lokala trygghetsundersökningar i kommuner och stadsdelar. Undersökningarna ger en lokal bild av trygghet och utsatthet för brott, men det finns inte någon nationell referens att jämföra resultaten mot.

Vid metodbytet för NTU 2017 har frågorna i möjligaste mån samordnats med de lokala trygghetsundersökningarna, men eftersom de ändå till stora delar skiljer sig från NTU vad gäller frågeformulär och insamlingsförfarande, är det inte lämpligt att göra jämförelser mellan resultaten i dem.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Ej relevant.

Allmänna uppgifter

- Klassificeringen Sveriges officiella statistik
  - Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS): Ja. Sedan 2019 tillhör NTU den officiella statistiken. Notera att resultaten från perioden före NTU 2019 således inte är officiell statistik.
- Sekretess och personuppgiftsbehandling

---

²¹ Polismyndigheten har en indelning i 95 lokalpolisområden, men eftersom ett av dem utgörs av Arlanda flygplats och inte innefattar några privatbostäder genomförs NTU endast i 94 av dem.

- I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (före den 30 juni 2009: 9 kap. 4 § sekretesslagen [1980:100]).
  - Vid behandling av personuppgifter gäller reglerna i EU:s dataskyddsförordning (GDPR)²², i den ursprungliga lydelsen, och lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (före den 25 maj 2018: personuppgiftslagen [1998:204]).
  - Inom statistikområdet finns också särskilda regler i lagen (2001:99) om den officiella statistiken och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.
- Bevarande och gallring
    - NTU genomförs av SCB, som ansvarar för arkivering och gallring av sådana allmänna handlingar som SCB har framställt med anledning av uppdraget. Enligt 19 § lagen (2001:99) om den officiella statistiken ska personuppgifter gallras när de inte längre behövs för sitt ändamål. SCB gallrar personuppgifter tre månader efter uppdragets slutförande. De fysiska postenkäterna gallras av SCB efter sex månader. Övrigt undersökningsspecifikt material gallras av SCB 24 månader efter att det avidentifierade datamaterialet levererats till Brå (med avidentifierat menas här att datat inte inkluderar några personnummer). Datamaterialet som levereras till Brå bevaras och arkiveras av Brå.
- Uppgiftsskyldighet
    - Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lag.
- EU-reglering och internationell rapportering
    - Ingen EU-reglering berör NTU.
- Historik
    - NTU genomfördes första gången 2006. Sedan 2014 har det pågått

---

²² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

ett utvecklingsarbete av NTU, vilket 2017 resulterade i ett metodbyte som innebar förändringar i urval, datainsamlingsmetod och frågeformulärets innehåll och struktur. Detta medförde att resultaten från tidigare undersökningar, som genomförts med den tidigare metoden, inte längre ansågs vara fullt jämförbara med de nya resultaten. För att undvika ett brott i tidsserien, och fortfarande kunna studera utvecklingen över tid, omräknades resultaten från undersökningarna med den tidigare metoden.

- **Kontaktuppgifter**

Statistikansvarig myndighet	Brottsförebyggande rådet (Brå)
Kontaktinformation	Sara Westerberg
E-post	Sara.Westerberg@bra.se
Telefon	08-527 58 513

Bilaga 10 Jämförelser av svarsandelar

Datum
2022-05-17

1 av 1

Michael Franzén
SSA/SU/MET

Jämförelser av svarsandelar

Inledning

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) har pågått sedan 2017 i nuvarande form. Under dessa år har trenden varit minskade svarsandelar i individundersökningar generellt, vilket också skett i NTU. Svarsandelen har för NTU legat på en stabil nivå 2018–2021 men 2022 sjönk den med flera procent. Det kan därför vara intressant att studera svarsmängden närmare för att se om svarsandelen förändrats olika för olika redovisningsgrupper.

I detta dokument tittar vi närmare på utvecklingen av svarsandelen sedan 2017, samt mer i detalj på skillnaden mellan 2021 och 2022.

Svarsandelens utveckling

I tabell 1 tittar vi på den skattade vägda svarsandelen¹ åren 2017–2022 inklusive 95% konfidensintervall på redovisningsgrupperna som ingår i hjälpvektorn. En statistisk signifikant minskning eller ökning sedan föregående år är markerat med *.

Tabell 1 Vägda svarsandelar 2017-2022

Redovisningsgrupp	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totalt	43,8 ± 0,2	40,4 ± 0,2 *	40,6 ± 0,2	40,5 ± 0,2	40,8 ± 0,2	35,8 ± 0,2 *
16 – 29 år	24,6 ± 0,4	22,5 ± 0,4 *	23,3 ± 0,4 *	23,6 ± 0,4	24,4 ± 0,4	19,3 ± 0,4 *
30 – 54 år	37,0 ± 0,4	33,1 ± 0,4 *	33,7 ± 0,4	33,3 ± 0,4	33,0 ± 0,4	27,5 ± 0,4 *
55 – 69 år	59,0 ± 0,5	54,7 ± 0,6 *	53,8 ± 0,6	52,9 ± 0,6	53,7 ± 0,6	48,3 ± 0,6 *
70 – 84 år	68,0 ± 0,6	64,7 ± 0,6 *	63,6 ± 0,6	64,5 ± 0,6	64,3 ± 0,6	60,6 ± 0,6 *
Sverige	47,7 ± 0,3	44,6 ± 0,3 *	45,2 ± 0,3 *	45,5 ± 0,3	45,9 ± 0,3	40,5 ± 0,3 *
Övriga, okänt	28,1 ± 0,5	24,6 ± 0,5 *	23,5 ± 0,5	22,6 ± 0,5	23,5 ± 0,5	19,6 ± 0,4 *
Förgymnasial utbildning, okänt	35,4 ± 0,5	31,4 ± 0,5 *	30,6 ± 0,5	29,6 ± 0,5*	29,4 ± 0,5	25,4 ± 0,4 *
Gymnasial utbildning	41,1 ± 0,4	38,0 ± 0,4 *	37,9 ± 0,4	38,2 ± 0,4	37,7 ± 0,4	33,2 ± 0,4 *
Eftergymnasial utbildning	52,4 ± 0,4	49,1 ± 0,5 *	50,0 ± 0,4 *	49,9 ± 0,4	51,0 ± 0,4 *	44,7 ± 0,4 *

¹ Av tekniska skäl ingår eventuell övertäckning bland bortfallet. Svarsandelarna kan därför skilja sig något från tidigare publicerade siffror.

Sammanboende utan barn	61,3 ± 0,5	57,9 ± 0,5 *	57,3 ± 0,5	57,8 ± 0,5	58,8 ± 0,5 *	52,9 ± 0,5 *
Sammanboende med barn	39,5 ± 0,4	35,6 ± 0,4 *	36,5 ± 0,4 *	36,4 ± 0,4	36,6 ± 0,4	30,9 ± 0,4 *
Övriga hushåll	26,8 ± 0,6	24,3 ± 0,6 *	23,7 ± 0,6	23,7 ± 0,6	23,1 ± 0,6	19,2 ± 0,6 *
Tätbefolkat område	42,3 ± 0,4	38,9 ± 0,4 *	39,1 ± 0,4	39,2 ± 0,4	40,1 ± 0,4 *	35,1 ± 0,4 *
Medelbefolkat område	44,5 ± 0,4	41,3 ± 0,4 *	41,3 ± 0,4	41,0 ± 0,4	41,0 ± 0,4	35,8 ± 0,4 *
Glest befolkat område	44,9 ± 0,4	41,3 ± 0,4 *	41,6 ± 0,4	41,7 ± 0,4	41,5 ± 0,4	36,9 ± 0,4 *

År 2018 skedde en generell sänkning av svarsandelen för totalen och samtliga redovisningsgrupper i tabell 1. Mellan åren 2018 och 2021 ser vi inga större förändringar, med några signifikanta ökning och minskningar för vissa redovisningsgrupper. I år har det dock skett ytterligare en generell sänkning med ca 5 procentenheter. Det är intressant att studera den närmare.

Tabell 2 Differens för svarsandelens punktskattning

Redovisningsgrupp	Diff 2022-2021
Totalt	-5,0
16 – 29 år	-5,1
30 – 54 år	-5,5
55 – 69 år	-5,4
70 – 84 år	-3,7
Sverige	-5,4
Övriga, okänt	-3,9
Förgymnasial utbildning, okänt	-4,0
Gymnasial utbildning	-4,5
Eftergymnasial utbildning	-6,3
Ensamstående utan barn	-4,0
Ensamstående med barn	-4,1
Sammanboende utan barn	-5,9
Sammanboende med barn	-5,7
Övriga hushåll	-3,9
Tätbefolkat område	-5,0
Medelbefolkat område	-5,2
Glest befolkat område	-4,6

I tabell 2 ser vi differensen mellan svarsandelens punktskattning i 2022 års undersökning och den för 2021. Samtliga grupper har minskat men olika mycket. De allra äldstas svarsandel har inte minskat lika mycket som de under 70 år. Personer födda i Sverige har minskat 1,5

procentenheter mer än de födda utomlands. Högutbildade med eftergymnasial utbildning har minskat mer än de med lägre utbildningsnivå. Personer som är sammanboende har en större minskning än ensamstående och övriga hushåll. Skillnaderna mellan kommungrupperna är små.

Det finns vissa skillnader i förändrad svarsandel mellan olika grupper, även om de inte är stora. Svarsandelen har sjunkit mer för personer födda i Sverige, 30–69 år, sammanboende och med eftergymnasial utbildning.

I denna rapport redogörs utförligt för de tekniska aspekterna av Nationella trygghetsundersökningen (NTU). I rapporten redogörs för frågeformulärets uppbyggnad, undersökningens genomförande och möjliga felkällor, liksom vad som gjorts för att minimera effekterna av eventuella felkällor.

Brottsförebyggande rådet/National Council for Crime Prevention

Box 1386/Tegnérgatan 23, SE-111 93 STOCKHOLM

Tel +46 (0) 8 527 58 400, info@bra.se, www.bra.se

urn:nbn:se:bra-1077